

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Gp. 82.300

PLATO
CONVIVIUM

Gp 82.300

Harvard College
Library

FROM THE FUND GIVEN BY

Stephen Salisbury

Class of 1817

OF WORCESTER, MASSACHUSETTS

For Greek and Latin Literature

PLATONIS
C O N V I V I U M

CUM

EPISTOLA AD THOMPSONUM

EDIDIT

CAROLUS BADHAM.

c LONDINI ET EDINAE APUD WILLIAMS ET NORGATE.

JENAE, FR. FROMMANN.

MDCCLXVI.

218M

*37-64

G. p. 82. 300

1872, Apr. 23.
Salisbury Fund.

DE
PLATONIS LEGIBUS
EPISTOLA.

VIRO DOCTISSIMO

GUILELMO HEPWORTH THOMPSON

CAROLUS BADHAM SAL.

QUUM nuper, mi Thompsone, Platonis aliquot de Legibus libros denuo tractavissem, vidissemque multa ibi satis probabiliter corrigi posse, quæ antea nimis celeri desperatione tanquam insanabili morbo affecta præterieram, extemplo, ut fit, mecum agitare cœpi, quomodo conjecturas meas cum paucis illis communicarem, quibus oratio Platonis a barbarie et sordibus recuperata aliquid jucunditatis allatura esset. Tandem hæc, quantulacunque sint, seorsim vulgare constitui et ad te mittere, utpote ad judicem maxime idoneum eundemque æquissimum. Quis enim melius intelligit et quam mendosi sint illi libri, et quam digni tamen qui legantur? Atque utinam quidem aliquo modo tibi persuadere possem ut ipse te huic operi accingeres, et nota illa tua doctrina in Legibus recensendis uterere; tum enim non modo illud appareret quod fere omnibus notum est, philosophiæ et orationis Platoniciæ peritissimum te esse, verum etiam illud quod pro modestia tua vulgo ostendere noluisti, conjectorem te esse posse felicissimum. Memini quum paucis post Philebum editum diebus literas tuas accepissem, quam graviter tulerim quod correctionem quandam tuam non oppertus essem. Hanc quoniam, sicut multas alias acute repertas, nunquam vul-

gasti, hic apponam, quo omnes ex uno specimine intelligant, quam præclaram, si modo velles, in sermone Platónico operam navares. In Phileb. 58, A, legitur. *Πρω: τίνα δὲ ταύτην αὐ δεῖ καλεῖν; Σω: Δῆλον ὅτι ἢ πᾶσαν τήν γε νῦν λεγομένην γνῶνῃ.* Rectissime rescribi jussisti: *Δῆλον ὅτι πᾶς ἂν τήν γε νῦν λεγομένην γνῶνῃ.* Possem plurima alia exempla proferre, unde discerent illi in quos nuper invectus sum conjecturarum irrisores, te quoque in cœtu nostro numerandum esse, utpote qui raro quidem apud nostrates sed tamen saluberrimo exemplo ultra codices sapere audeas, et tuo Græcitatæ sensui contra Græculorum stuporem confidere. Quare non miraberis, vir amicissime, quod opellam meam in hoc libro collocatam tibi inscribo; quippe ratus sum multos fore qui quamvis epistolam tanquam a me scriptam legere vix dignarentur, tamen utpote ad te missam inspicere non recusarent. Primum igitur universæ disputationis tanquam duo fundamenta jaciā, quæ vera sint necne tute dijudicabis. Contendo igitur hoc opus duplici corruptelarum genere quicquid est literarum Græcarum longe exsuperare, sciorum additamentis, et singulorum vocabulorum syllabis extremis perperam scriptis. Quomodo autem id scio, quibusve argumentis probare possum? Nempe si bonum numerum locorum attulero, quibus nec pes nec caput constet, hisque modo resecto emblemate, modo mutatis extremis syllabis, nitorem et sensum restituero, necessario, ut opinor, sequetur multos alios locos esse, qui similem medicinam expectent. Questionem ab exemplis totam pendere intelligis, neque si rem ita esse probavero, ullo me jure teneri ut causam cur hoc ita factum sit afferam. Veruntamen ne de causa quidem hariolari recuso. Quidquid est veterum librorum Leges continentium ab uno eodemque libro manasse suspicor; hic autem, ut puto, itidem ab uno codice descriptus est in quo extremæ syllabæ compendiis voci superpositis scribebantur; hinc factum est ut qui compendiose scriptum codicem de-

scribebat, quum aut siglarum vim ignoraret, aut ductus non discerneret, sæpissime finales syllabas excogitare coactus sit. Hoc autem utpote ignarus homo et qui ad operis exitum festinaret, ita administravit ut casus et cætera ejusmodi ad proximum quodque vocabulum accommodaret. Num tu putas aliunde accidisse quod v.c. in loco, qui infra citabitur, pro vera lectione ἐφ' ἵππων ὀχούμενα, quam nemo ante Hermannum reducere ausus est, ἐφ' ἵππων ὀχουμένων in omnibus codicibus legitur? Estne hoc ejusmodi peccatum quod semel tantum admittant homines, an potius ex tantæ socordiæ indicii augurari licet multa etiamnum superesse similiter depravata, quæ tum demum ad sanitatem restituentur quum de mala librorum fide vera sententia prævalebit? Itaque ego hunc laborem pro virili parte nunc aggrediar; sed ne extra epistolæ fines evagetur disputatio, tres priores tantum libros percurram, verum ita ut in tertio oblata occasione similium mendorum exempla a quatuor vel quinque sequentibus libris expromam. Quo facto periculo spero fore ut, te hortante, alii in eundem campum descendant, unde et sibi laudem et Platonis lectoribus commoditatem pariant necesse est.

Initium faciam in p. 627, ubi legitur: *καὶ οὐκ ἂν εἴη πρέπον ἐμοὶ τε καὶ ὑμῶν τοῦτο θηρεῖν, ὅτι νικῶντων μὲν τῶν πονηρῶν ἢ τε οἰκία καὶ ἢ ξυγγένεια αὐτῆ πᾶσα ἦττων αὐτῆς λέγουτ' ἂν, κ.τ.έ.* Lege ὅ τι. *exquirere, quæ sit ea res in qua si improbi victores fuerint cætt.*

P. 628. *πότερα δ' ἀπολομένων αὐ τῶν ἐτέρων [εἰρήνην τῆς στάσεως γενέσθαι] νικησάντων δὲ ποτέρων, δέξαιτ' ἂν τις μᾶλλον, ἢ φιλίας τε καὶ εἰρήνης ὑπὸ διαλλαγῶν γενομένης, οὕτω τοῖς ἔξωθεν πολεμοῖς προσέχειν ἀνάγκην εἶναι τὸν νοῦν.* Quæ uncinis inclusi minime eo consilio scripta sunt ut in orationis seriem reciperentur, sic enim post *ποτέρων* posita fuissent, sed pro scholio habenda sunt parum quidem utili, quod imperitus librarius e margine recepit.

629. *φέρει δὲ ποτέρους καὶ πρὸς πότερον ἐπαυῶν τὸν πόλε-*

PLATONIS
CONVIVIUM

CUM

EPISTOLA AD THOMPSONUM

EDIDIT

CAROLUS BADHAM.

LONDINI ET EDINAE APUD WILLIAMS ET NORGATE.

JENAE, FR. FROMMANN.

MDCCCLXVI.

218M

*37-64

Gp 82,300

1872, Apr. 23.
Salisbury Fund.

DE
PLATONIS LEGIBUS
EPISTOLA.

VIRO DOCTISSIMO

GUILELMO HEPWORTH THOMPSON

CAROLUS BADHAM SAL.

QUUM nuper, mi Thompsone, Platonis aliquot de Legibus libros denuo tractavissem, vidissemque multa ibi satis probabiliter corrigi posse, quæ antea nimis celeri desperatione tanquam insanabili morbo affecta præterieram, extemplo, ut fit, mecum agitare cœpi, quomodo conjecturas meas cum paucis illis communicarem, quibus oratio Platonis a barbarie et sordibus recuperata aliquid jucunditatis allatura esset. Tandem hæc, quantulacunque sint, seorsim vulgare constitui et ad te mittere, utpote ad judicem maxime idoneum eundemque æquissimum. Quis enim melius intelligit et quam mendosi sint illi libri, et quam digni tamen qui legantur? Atque utinam quidem aliquo modo tibi persuadere possem ut ipse te huic operi accingeres, et nota illa tua doctrina in Legibus recensendis uterere; tum enim non modo illud appareret quod fere omnibus notum est, philosophiæ et orationis Platoniciæ peritissimum te esse, verum etiam illud quod pro modestia tua vulgo ostendere noluisti, conjectorem te esse posse felicissimum. Memini quum paucis post Philebum editum diebus literas tuas accepissem, quam graviter tulerim quod correctionem quandam tuam non oppertus essem. Hanc quoniam, sicut multas alias acute repertas, nunquam vul-

gasti, hic apponam, quo omnes ex uno specimine intelligant, quam præclaram, si modo velles, in sermone Platónico operam navares. In Phileb. 58, A, legitur. *Πρω: τίνα δὲ ταύτην αὐ δεῖ καλεῖν; Σω: Δῆλον ὅτι ἡ πᾶσαν τήν γε νῦν λεγομένην γνοίη.* Rectissime rescibi jussisti: *Δῆλον ὅτι πᾶς ἂν τήν γε νῦν λεγομένην γνοίη.* Possem plurima alia exempla proferre, unde discerent illi in quos nuper invecus sum conjecturarum irrisores, te quoque in cœtu nostro numerandum esse, utpote qui raro quidem apud nostrates sed tamen saluberrimo exemplo ultra codices sapere audeas, et tuo Græcitatæ sensui contra Græculorum stuporem confidere. Quare non miraberis, vir amicissime, quod opellam meam in hoc libro collocatam tibi inscribo; quippe ratus sum multos fore qui quamvis epistolam tanquam a me scriptam legere vix dignarentur, tamen utpote ad te missam inspicere non recusarent. Primum igitur universæ disputationis tanquam duo fundamenta jaciam, quæ vera sint necne tute dijudicabis. Contendo igitur hoc opus duplici corruptelarum genere quicquid est literarum Græcarum longe exsuperare, sciorum additamentis, et singulorum vocabulorum syllabis extremis perperam scriptis. Quomodo autem id scio, quibusve argumentis probare possum? Nempe si bonum numerum locorum attulero, quibus nec pes nec caput constet, hisque modo reseco emblemate, modo mutatis extremis syllabis, nitorem et sensum restituero, necessario, ut opinor, sequetur multos alios locos esse, qui similem medicinam expectent. Questionem ab exemplis totam pendere intelligis, neque si rem ita esse probavero, ullo me jure teneri ut causam cur hoc ita factum sit afferam. Veruntamen ne de causa quidem hariolari recuso. Quidquid est veterum librorum Leges continentium ab uno eodemque libro manasse suspicor; hic autem, ut puto, itidem ab uno codice descriptus est in quo extremæ syllabæ compendiis voci superpositis scribebantur; hinc factum est ut qui compendiose scriptum codicem de-

scribebat, quum aut siglarum vim ignoraret, aut ductus non discerneret, sæpissime finales syllabas excogitare coactus sit. Hoc autem utpote ignarus homo et qui ad operis exitum festinaret, ita administravit ut casus et cætera ejusmodi ad proximum quodque vocabulum accommodaret. Num tu putas aliunde accidisse quod v.c. in loco, qui infra citabitur, pro vera lectione ἐφ' ἵππων ὀχούμενα, quam nemo ante Hermannum reducere ausus est, ἐφ' ἵππων ὀχουμένων in omnibus codicibus legitur? Estne hoc ejusmodi peccatum quod semel tantum admittant homines, an potius ex tantæ socordix indicii augurari licet multa etiamnum superesse similiter depravata, quæ tum demum ad sanitatem restituentur quum de mala librorum fide vera sententia prævalebit? Itaque ego hunc laborem pro virili parte nunc aggrediar; sed ne extra epistolæ fines evagetur disputatio, tres priores tantum libros percurram, verum ita ut in tertio oblata occasione similium mendorum exempla a quatuor vel quinque sequentibus libris expromam. Quo facto periculo spero fore ut, te hortante, alii in eundem campum descendant, unde et sibi laudem et Platonis lectoribus commoditatem pariant necesse est.

Initium faciam in p. 627, ubi legitur: *καὶ οὐκ ἂν εἴη πρέπον ἐμοὶ τε καὶ ὑμῖν τοῦτο θηρεῖν, ὅτι νικῶντων μὲν τῶν πονηρῶν ἢ τε οἰκία καὶ ἡ ξυγγένεια αὐτῆ πᾶσα ἦττων αὐτῆς λέγουτ' ἂν, κ.τ.έ.* Lege ὅ τι. *exquirere, quæ sit ea res in qua si improbi victores fuerint cætt.*

P. 628. *πότῆρα δ' ἀπολομένων αὐ τῶν ἐτέρων [εἰρήνην τῆς στάσεως γενέσθαι] νικησάντων δὲ ποτέρων, δέξαιτ' ἂν τις μᾶλλον, ἢ φιλίας τε καὶ εἰρήνης ὑπὸ διαλλαγῶν γενομένης, οὕτω τοῖς ἔξωθεν πολεμίοις προσέχειν ἀνάγκη εἶναι τὸν νοῦν.* Quæ uncinis inclusi minime eo consilio scripta sunt ut in orationis seriem reciperentur, sic enim post *ποτέρων* posita fuissent, sed pro scholio habenda sunt parum quidem utili, quod imperitus librarius e margine recepit.

629. *φέρει δὴ ποτέρους καὶ πρὸς πότερον ἐπαυῶν τὸν πόλε-*

μον οὕτως ὑπερεπήνεσας, τοὺς δ' ἔψεξας τῶν ἀνδρῶν; ἔδικας μὲν γὰρ πρὸς τοὺς ἐκτός. Qui mecum sentit ἐπαινῶν, quod perquam incommode positum πρὸς πότερον τὸν πόλεμον impedit ne uno tenore decurrat, manere non patietur. Quod vero sequitur, τοὺς ἐκτός, manifestum est grammatico deberi, qui tam Aristarcho similis est quam lupus canis. Lege τὸν ἐκτός. sc. πόλεμον.

630. "Ὡσπερ τό τ' ἀληθές, οἶμαι, καὶ τὸ δίκαιον ὑπέρ γε θείας διαλεγόμενους λέγειν. Lege, ὑπέρ γε θείου ἀνδρός; sc. de Μίνοε." Error ortus est e compendiis neglectis. Θεὶ ἄρ, superpositis compendiis alteri syllabæ οὐ, alteri os, quum in θειάρ depravata esset, hoc in θειας mutatum est. Mox legendum videtur: καὶ τὰ εἶδη ζητεῖν αὐτὸν ἐν τοῖς νόμοις, οὐχ ἄπερ οἱ τῶν νῦν νόμων νομοθεταὶ προτιθέμενοι ζητοῦσιν. Scio ὑπέρ γε θειας πολιτείας a nonnullis viris doctis propositum ab Hermanno receptum esse. At non de civitate agitur, sed de viro de quo infra dicitur, ἐτίθει βλέπων, et fortasse etiam ἐζήτει, quod quum in ζητεῖν corruptum esset, αὐτὸν adjectum est.

631. Monui ad Philebum ex Stobæi Ecl. Phys. in καὶ ἐὰν μὲν δέχηται τις τὰ μελζονα πόλις, κτᾶται καὶ τὰ ἐλάττονα—pro πόλις κτᾶται—(Stob. παρίστασθαι) legendum παρίσταται. Mox lege, μετὰ νοῦ. Alibi τὴν δημόδη σωφροσύνην ab illa quam φρόνησις comitatur discernendam monet. Mox legendum, μετὰ δὲ ταῦτα τὰς ἄλλας πράξεις τοῖς πολίταις εἰς ταῦτα βλέπούσας τούτοις εἶναι διακελευστέον. Quæ enim sequuntur, nuptiæ, liberorum institutiones, adolescentium senumque colloquia et studia, quod aliud nomen quam πράξεις habere possunt? Sin προστάξεις relinquatur, diversi sint necesse erit qui προστάσσουσι ab iis qui διακελεύονται, quod cæteræ orationi contradicit. In Thucydide, v. 89, δυνατὰ δ' οἱ προύχοντες προστάσσουσι pro πράσσουσι legendum monuit Burgesius; in Synesii Epist. 94, init. Codd. alii πράγμασιν, alii recte προστάγμασιν habent.

633. Platonem scripsisse credo : ἡ καὶ πρὸς πόθου τε καὶ ἡδονῆς τινας δεινὰς θωπέας, delete inutili κολακικάς.

635. extr. τὶ διάφερον ἐν ταύταις ταῖς πολιτείαις, [ἢ ταῖς] τῶν εἰκῆ πολιτευομένων ἀνευρήσομεν. En purum putum re-censorem qui genitivos illos a διάφερον pendere non intellexit. Præterea legendum μῶν τι, et fortasse ἐνευρήσομεν.

640. νῦν δέ γε οὐ στρατοπέδου περὶ λέγομεν ἄρξοντος ἐν ἀνδρῶν ὀμιλίαις ἐχθρῶν ἐχθροῖς μετὰ πολέμου, φίλων δ' ἐν εἰρήνῃ πρὸς φίλους κοινωνησόντων φιλοφροσύνης. Lege στρατη-γοῦ, πέρι, dele ἐν, lege ὀμιλίαις, quod communiter cum ἐχθρῶν et φίλων capiendum est. Hæc si cui audaciora videantur, quæram ex illo, fierine possit ut περὶ a casu suo ἄρξοντος interjecto λέγομεν divellatur: deinde utrum Platone digna videatur antithesis ἄρξων στρατοπέδου—ἄρξων φίλων· post-remo quid sibi velit, ἄρχειν στ. ἐν ἀνδρῶν ὀμιλίαις. *Ibid.* infra. lege, μεθύοντων γὰρ μεθύων καὶ νέων ἄρχων μὴ σοφός.

642. ἴσως μὲν οὖν καὶ πᾶσι τοῖς παισὶν ἐπειδὰν ἀκούσωσιν ὅτι τινὸς εἰσι πόλεως πρόξενοι, ταύτῃ τις εὐνοία ἐκ νέων εὐθὺς ἐνδύεται ἕκαστον [ἡμῶν τῶν προξένων τῇ πόλει]. Videsis quam pulchre concinant ἡμῶν et quod sequitur καὶ δὴ καὶ αὐτός. Mox dele πρὸς αὐτὰ, quæ Megillum laudatores juxta atque vituperatores Atheniensium impugnantem efficiunt. Hæc miseri magistrelli interpretationibus valere jussis, vide quam pulchre omnia procedant. Duplex affertur causa cur tam amice in Atheniensium civitatem affectus sit; primum quia a civibus suis semper andiebat ἢ σὴ πόλις, deinde quia ἐμάχετο πρὸς τοὺς τὴν πόλιν εἰς ψόγον ἄγοντας.

643. νῦν γὰρ ὀνειδίζοντες ἐπαινοῦντες θ' ἐκάστων τὰς τροφὰς λέγομεν ὡς τὸν μὲν πεπαιδευμένον ἡμῶν ὄντα τινά, τὸν δ' ἀπαιδευτον, ἐνίοτε εἰς τε καπηλείας καὶ ναυκληρίας καὶ ἄλλων τοιούτων μάλα πεπαιδευμένων σφόδρα ἀνθρώπων. Corrupta hæc esse nemo non videt, sed remedium in promptu est. Lege, καὶ ἄλλα τοιάδ' οὐ τῶν μάλα πεπαιδευμένων σφόδρα ἀνθρώπων. Mox ubi de eadem institutione sermo est, absurde

legitur, τὴν δὲ εἰς χρήματα τείνουσαν ἢ τινα πρὸς ἰσχὺν ἢ καὶ πρὸς ἄλλην τιὰ σοφίαν. Quid sit *aliquod* robur hand facile dixeris; robur autem certum esse σοφίας genus, plane inauditum. Robore quidem opus est τῷ σοφῷ πύκτηι vel παγκρατιαστῇ, sed robur ipsum, opinor, non est σοφία. Lege, ἢ τὴν (sc. παιδεῖαν) πρὸς ἰσχὺν ἢ καὶ πρὸς ἡντινοῦν σοφίαν.

645. καὶ οὕτω δὴ περὶ θαυμάτων ὡς ὄντων ἡμῶν ὁ μῦθος ἀρετῆς σεσωσμένος ἂν εἴη. Neque ἀρετῆς pro περὶ ἀρετῆς dictum ferri potest, neque fabula illa περὶ ἀρετῆς est, sed περὶ θαυμάτων. Mihi quidem Plato nihil aliud dedisse videtur quam ὁ μῦθος ἄρ' ἔτι σεσωσμένος ἂν εἴη. Alibi dixit ὁ μῦθος ἐσώθη καὶ οὐκ ἀπόλετο; unde liquet proverbium quidem fuisse ὁ μῦθος ἀπόλετο, cujus contrarium de suis fabulis prædicare cum vellet Plato, ἐσώθη invexit. Quam apte rei convenient ἄρ' ἔτι Anglice vertendo perspicietur. "And so the tale of our being puppets will yet stand good after all."

647. ἄρ' οὐκ ἂν νομοθέτης καὶ πᾶς . . . σέβει. L. οὐ καὶ.

649. ὀρθῶς ἂν τι πράττοι. Dele τι, quod ex male repetita π ortum est, et in fine orationis, (nam cætera non attingo,) nullus dubito quin mecum lecturus sis, πρὸς δὲ τὴν ἐσχάτην πόσιν, ἀπαλλάττοιο—τὴν πάντων ἦταν φοβούμενος ἄνθρωπος ἂν—τοῦ πώματος.

654. δς ἂν τῇ μὲν φωνῇ καὶ τῷ σώματι μὴ πάνυ δυνατὸς ἦ κατορθοῦν ἢ διανοεῖσθαι, τῇ δὲ ἡδονῇ καὶ λύπῃ κατορθοῖ. Sensus aperte flagitat ἢ διανοεῖται. Mox pro ψυχῆς ἐν πόνοις ἐρχομένης, quod nec Atticum est nec sensui accommodatum, lege ἐχομένης; quam certissimam conjecturam video ab aliis occupatam esse.

655. ἐπειδὴ μιμήματα τρόπων ἐστὶ τὰ περὶ χορείας, ἐν πράξεσιν τε παντοδαπαῖς γιγνόμενα καὶ τύχαις καὶ ἤθεσι καὶ μιμήμασι διεξιόντων ἐκάστων κ.τ.ε. Fieri quidem potest ut aliquis saltando ipsas imitationes imitetur. Sed lusus hujusmodi minime dignus erat qui inter vitæ casus, et ingenii

humani affectus poneretur. Itaque καὶ delendum esse apparet; tum mihi quidem magis placeret, *μμήσει διεξιόντων ἕκαστα*. Hæc scripseram, cum in Hermanni præfatione eandem corrigendi viam partim ab Orellio, partim ab ipso Hermanno inventam vidi. Sed eadem a me reperta cur dissimulem? Quippe non de laude agitur, sed de scriptoris oratione, quam nonnulli patientius ferent correctam, si plures in eadem mutatione conspirantes videbunt. Mox in, *τούτους μὲν καὶ τούτοις χαίρειν τε καὶ ἐπαιεῖν αὐτὰ . . . ἀναγκαῖον*, pro non ferenda conjunctione præpositionem, quacum plus semel in libris confusa est, reducendam censeo: *τούτους μὲν ἐπὶ τούτοις χαίρειν*. Idem remedium infra in p. 691 adhibendum erit.

656. *Ὁὐ τοι δὴ τοῦτό γε λόγον ἔχει*. Particulas *τοι* et *δὴ* conjungi posse negavi ad Euthydemum; neque hodie sententiæ meæ me pænitet. Quid hic legendum sit e sexcentis similibus locis si operæ pretium esset, ostendi posset. *Ἰ. οὐ τι δὴ τοῦτό γε λόγον ἔχει*.

657. Pro *δυνατὸν ἄρ' ἦν . . . θαρροῦντα* certissimum est *θαρροῦντι* requisi. Causa erroris aperta est; credebat librarius *θαρροῦντα* ad proximum *μέλη* pertinere; de universa sententia ne somniavit quidem. Mox legitur, *ἡ τῆς ἡδονῆς καὶ λύπης ζήτησις τοῦ κοινῆ ζητεῖν ἀεὶ μουσικῆ χρῆσθαι*. Ut nihil de molesta iteratione dicam,—*ζήτησις τοῦ ζητεῖν*—sensus, qui qualis esse debeat ex præcedentibus facillime colligitur, nusquam apparet. Legendum est *ἡ τῆς ἡδονῆς καὶ λύπης ὑφήγησις*.

659. Satis magnam lacunam esse suspicor post *ὁ Σικελικός τε καὶ Ἰταλικὸς νόμος*. Mox pro *νῦν αὐτοῖς δρῶσι πᾶν τοῦναντίον ξυμβαίνει*—legendum: *νῦν αὐ οἷς δρῶσι κ.τ.έ.*

660. *τοιαῦτ' ἄτ' εἶπον ἴσως ὥστε σοι δόξαι ταῦτα ἐμὲ λέγειν*. Cur ἐμὲ dixit ubi ne *με* quidem desideratur? Et quid sibi vult *ταῦτα*? Nam dicendum erat *τὰ νῦν γιγνόμενα*, quem sensum in *ταῦτα* frustra quæras. Lege, *ὥστε σοι δόξαι τὰ κατ' ἐμὲ λέγειν*.

663. *δυναμένον μάλλον ποιεῖν μὴ βία ἀλλ' ἔκοντας πάντα*

τὰ δίκαια. Fuit quam πάντα in πράττειν mutandum suspicarer; sed requiritur δρᾶν vel ποιεῖν. Contra mendacium illud minus commode dicitur ποιεῖν τινα δρᾶν τι, præsertim adjecto οὐ βία ἀλλ' ἔκοντα. Locus manifeste lacunosus est; lacuna autem plerumque ex similitudine duorum sese excipientium vocabulorum oritur. Quid multa? Credo ΠΕΙΘΕΙΝ ante ΠΟΙΕΙΝ omissum fuisse.

664. τάξεως δ' αἰσθησι τούτων ἀμφοτέρων τῶν ἄλλων μὲν ζῴων οὐδὲν ἐφάπτοιτο. Nihil est ἐφάπτεσθαι αἰσθησι τάξεως. Legendum αἰσθήσει. Similiter homines dicuntur τῷ νῶ ἐφάπτεσθαι τῶν ὄντων. Cæterum eundem fuisse credo qui et casum et sedem vocis αἰσθήσει eadem de causa mutaverit; non enim hic sed statim ante ἐφάπτοιτο collocari debebat.

666. Inconcinne scribitur καλεῖν τοὺς τ' ἄλλους θεοὺς καὶ δὴ καὶ Διόνυσον παρακαλεῖν. Si aliquid discriminis inter καλεῖν et παρακαλεῖν significare voluisset, scripsisset saltem καλεῖν τε τοὺς ἄλλους. Contra τοὺς τ' ἄλλους καὶ δὴ καὶ Διόνυσον non possunt nisi ab uno eodemque verbo pendere. Reddamus ergo magistello suum καλεῖν. Mox ποίαν δ' ἄσουσιν οἱ ἄνδρες φωνὴν ἢ Μουσαν præclare correxit Cobetus, qui non modo barbarum esse ἄσουσιν verum etiam cum φωνὴν minus commode jungi animadvertit. Rectissime ἵεναι φωνὴν solennem locutionem esse docuit, et ἤσουσι reposuit.

667. οἶον δὴ λέγω ἐδωδῆ μὲν καὶ πόσει καὶ ξυμπάσῃ τροφῇ παρέπεσθαι μὲν τὴν χάριν, ἣν ἡδονὴν ἂν προσέλπομεν· ἣν δὲ ὀρθότητά τε καὶ ὠφέλειαν, ὅπερ ὑγιεινῶν τῶν προσφερομένων λέγομεν ἐκάστοτε, τοῦτ' αὐτὸ εἶναι ἐν αὐτοῖς καὶ τὸ ὀρθότατον. Misere turbata sententia ne id quidem dicit quod dicendum erat: nempe, τὸ ὑγιεινὸν in cibo potuque τὴν ὀρθότητά τε καὶ ὠφέλειαν esse vel efficere. Sic infra legimus veritatem esse quæ in docendo τὴν ὀρθότητα καὶ τὴν ὠφέλειαν ἀποτελεῖ, in artibus autem imitatricibus ἢ ἰσότης, inquit, τὴν ὀρθότητα ἐξεργάζεται. Pro tam clara veraque sententia vide quid nobis scribæ obtulerint: id quod vocare possumus ὀρθότητά τε καὶ

ὠφέλειαν *esse* τὸ ὀρθότατον. *Lege*, τὴν δ' ὀρθότητά τε καὶ ὠφέλειαν, ὅπερ ὑγιεινὸν τῶν προσφερομένων λέγομεν ἐκάστοτε, τοῦτ' αὐτὸ εἶναι ἐν αὐτοῖς τὸ παρεχόμενον vel simile quid.

668. καὶ τοῦτό γε μὴν κ.τ.έ. *Idem primum ipse fidenter pronuntiat, tum ab alio quærit idemne sentiat. Atqui hoc nulla alia de causa facere potest, quam ne nimisæ fiducia speciem præferat; hæc igitur sententia illius causa adjicitur. Quæ cum ita sint, non simplicem conjunctionem sed particulam in causa afferenda usurpari solitam requirimus. Lege, ἐπεὶ τοῦτό γε μὴν κ.τ.έ. Mox legitur, σχολῇ τὴν γ' ὀρθότητα τῆς βουλήσεως ἢ καὶ ἀμαρτίαν αὐτοῦ διαγνώσεται. Requiritur μιμήσεως. Scribæ fraudi fuisse videtur altera illa literæ β forma, quam in Codicibus et nonnullis antiquis libris impressis videmus, quæ cum μ facillime confunditur. Præterea αὐτοῦ in αὐ mutandum. Quoties hæc permutentur omnibus notum est; novissime repertum exemplum in Euthydemo indicavi. In iis quæ mox sequuntur *ei* pro *ἡ* correxeram antequam idem a Boeckhio factum intellexi. Sed et aliæ faciendæ erant mutationes: *Τί οὖν; εἴ τις καὶ ἐν τούτοις ἀγροσίῃ τῶν μεμμημένων ὃ τι ποτ' ἐστὶν ἕκαστον, ἀρ' ἂν ποτε τό γ' ὀρθῶς αὐτῶν εἰργασμένον γινώῃ; λέγω δὲ τὸ τοιόνδε, οἶον τοὺς ἀρμούς τοῦ σώματος καὶ ἐκάστων τῶν μερῶν τὰς θέσεις εἰ ἔχει ὅσοι τ' εἰσὶ καὶ ὅποια παρ' ὅποια κείμενα τὴν προσήκουσαν τάξιν ἀπέβληφε, καὶ ἔτι δὲ χρώματά τε καὶ σχήματα, ἢ πάντα ταῦτα τεταραγμένως εἰργασται.* Post ἕκαστον, τῶν σωμάτων e glossemate ortum eieci, tum ἀριθμούς, quod prorsus absurdum est, correxi. Postremo καὶ ἔτι δὲ pro καὶ ἔτι δὴ cur reposuerim nemo mirabitur, qui particulas Græcas bene cognitās habet.*

669. Ἄρ' οὖν οὐ περὶ ἐκάστην εἰκόνα καὶ ἐν γραφικῇ καὶ ἐν μουσικῇ καὶ πάντῃ τὸν μέλλοντα ἔμφρονα κριτὴν ἔσσεσθαι δεῖ ταῦτα τρία ἔχειν; ὃ τ' ἐστὶ πρῶτον γινώσκειν, ἔπειτα ὡς ὀρθῶς, ἔπειθ' ὡς εὐ τὸ τρίτον εἰργασται τῶν εἰκόνων ἠτίσούν ῥήμασί τε καὶ μέλεσι καὶ τοῖς ῥυθμοῖς. Satis plenam enumerationem continent γραφικῇ καὶ μουσικῇ; nec si alia genera superessent

πάντη dixisset pro *ἐν ἀπάσαις ταῖς ἄλλαις*. Itaque deleto *καὶ*, *πάντη* in *πάντα* muto. Τὸ τρίτον glossema esse ex loco alieno, in quem invectum est, apparet. Pro *καὶ τοῖς ῥυθμοῖς* jampridem monui *καὶ τρίτοις ῥυθμοῖς* scribendum.

Infra scribendum : *ποιηταὶ δ' ἀνθρώπινοι σφόδρα τὰ τοιαῦτα συμπλέκοντες καὶ συγκυκῶντες ἀλόγως γέλωτ' ἂν παρασκευάζουεν (τοῖς) τῶν ἀνθρώπων ὄσους φησὶν Ὀρφεὺς λαχεῖν ἄραν τῆς τέρφιος ταυτὰ θ' ὀρώσι πάντα κυκῶμενα, καὶ εἴ τι διασπῶσω οἱ ποιηταί, κ.τ.έ.* Μοχ, nisi fallor, legendum : *ὅποσον τάχους τε καὶ ἀπταισίας φωνῆς θηριώδους (οὕτω) σφόδρα ἐφίεται.*

670. *ὄσοι προσάδειν αὐτῶν καὶ βαίνειν ἐν ῥυθμῷ γεγόνασι διηναγκασμένοι.* Imo, *προσάδειν αὐλῶ et ἐγνώκασι* ; hoc enim potius quam *ἐπίστανται* vel *μεμάθηκασι* adhibuit, quia supra *γινώσκειν* dixerat.

671. *ὅπερ ὑπεθέμεθα κατ' ἀρχὰς ἀναγκαῖον εἶναι γιγεσθαι περὶ τῶν νῦν γυγνομένων.* Græcitas postulat *ἐπὶ* : quod quam sæpe cum altero confundatur tibi quidem notissimum est ; verum hoc cape novissimum exemplum e loco qui paullo antè legitur : 670, E. *μέχρι δὲ τοσοῦτου παιδευθέντες ἀκριβεστέραν ἂν παιδεῖαν τῆς ἐπὶ τὸ πλῆθος φερούσης εἰεν μετακεχειρισμένοι καὶ τῆς περὶ τοὺς ποιητὰς αὐτοῦς* ; tum *γυγνομένων* in vitis libris et Eusebio, Astium secutus in *λεγομένων* libenter mutaverim, id quod Hermannus fecit, sed ut ex Præfatione apparet, *invitus*. Infra pro *ὃν αἰδῶ τε καὶ αἰσχύνην θεῖον φόβον ἄνομάκαμεν*, olim monui *αἰσχύνης* legendum esse. Sed nusquam quod sciam timorem illum *θεῖον* appellavit. Quare hodie retento *αἰσχύνην, θεῖον φόβον*, expellendum censeo.

672. Verba *τῆς ψυχῆς τὴν γνώμην* interpretur qui velit. Neminem unquam ea intellecturum esse persuasum habeo. Si hariolari liceret, partem scholii fuisse conjicerem, quo allegoria, quam in hac de Baccho fabula latere putabant, explicabatur. Cf. Olympiodorum citatum a Wytttenbachio ad Phædonem, § 16. Mox in loco pæne conclamato vide an

reponendum sit; καὶ ὃ τι ἂν ἀκταίνον ὡση αὐτὸ τὰ ἐλάχιστα, ἀτάκτως αὖ πηδᾷ.

676. "Ὄθεν περ καὶ τὴν τῶν πόλεων ἐπίδοσιν εἰς ἀρετὴν μεταβαίνουσιν ἅμα καὶ κακίαν ἐκάστοτε θεατέον. Scribendum μεταβαίνουσῶν quis admonitus negabit? De universa sententia parum solliciti librarii, eam fere regulam sequuntur ut adjectiva et participia cum proximo nomine concordare cogant, ipsorum autem nominum casus proximo verbo vel præpositioni, etiam quum alienissima est, accommodent. Hic inepte ἐπίδοσιν esse crediderunt quæ μεταβαίνειν diceretur. Dabo exempla. Sic in 707 ubi sensus requirit, αἱ διὰ τὰ ναυτικὰ πόλεων δυνάμεις ἅμα σωτηρίας τιμὰς οὐ τῷ καλλίστῳ τῶν πολεμικῶν ἀποδίδασσι, quum crederent ἅμα proximam vocem regere debere σωτηρία invehērent: quo jure vel sequentia ostendunt: διὰ κυβερνητικῆς γὰρ καὶ πεντηκοντοραρχίας καὶ ἑρετικῆς [καὶ] παντοδαπῶν καὶ οὐ πάνυ σπουδαίων ἀνθρώπων γυγνομένης (sc. σωτηρίας) τὰς τιμὰς ἐκάστοις οὐκ ἂν δύναίτο ὀρθῶς ἀποδίδοναι τις. In 709 dederunt καὶ χρόνον ἐπὶ πολλὴν ἐνιαυτῶν πολλῶν πολλάκις ἀκαιρία, ubi ταυτολογίαν vitabis scribendo πολλή. Nam πολλῶν ἐνιαυτῶν si de annis continuatis dicitur idem est quod χρόνον ἐπὶ πολλύν; sin mali anni per intervalla veniunt sed frequentes, hoc voce πολλάκις declaratur. Cæterum τε post λοιμῶν delendum; nam frustra est Hermannus, qui ἀκαιρίας scribendo morbos illos in λοιμοὺς et ἀκαιρίας dispescit. In 717 absurde scribitur μήθ' ὑπεραίρουτα τῶν εἰθισμένων ὄγκων, ubi requiritur ὄγκων: corrige præterea τοῖς γεννήταις et τὸ δὲ μὴ . . . τοῦτο. Hoc enim πρεσβεύει, non qui hoc facit. Corruptelam in 720 ex eodem fonte ortam suspicor. Φέρε δὴ πρὸς θεῶν, τίς ἄρα πρῶτον νόμον θεῖτ' ἂν ὁ νομοθέτης; ἀρ' οὐ κατὰ φύσιν τὴν περὶ γενέσεως ἀρχὴν πρῶτην πόλεων πέρι κατακοσμήσει ταῖς τάξεσι. Credo Platonem scripsisse: τὸν περὶ γένεσιν, ὡς ἀρχὴν πρῶτην πόλεων, πρὶν κατακοσμήσαι ταῖς τάξεσι. In 723 pro ὃ δὴ ἐστὶν ὁ νόμος lege οὐ quod ab ἐπίταξιν pendet. Non dixit τοῦ νομο-

θέτου, quia nomen illud paullo infra positurus erat. In 737 legitur: *εἰρήσθω δὴ νῦν ὅτι διὰ τοῦ μὴ φιλοχρηματεῖν μετὰ δίκης. ἄλλη δ' οὐκ ἔστιν οὔτ' εὐρεία οὔτε στενή τῆς τοιαύτης μηχανῆς διαφυγῆ.* Lege δὴ *νν*, interpunge post *φιλοχρηματεῖν*, et corrige *μετὰ δίκης δ' ἄλλη οὐκ ἔστι* τῆς *τ. μηχανῆ* διαφυγῆς. *μηχανῆ* hic idem valet quod *ὁδός*; recte igitur *στενή* vel *εὐρεία* dicitur. In 746 legitur *χρυσού στερόμενοι καὶ ἐτέρων, ὧν δῆλος ὁ νομοθέτης προστάξων ἔστιν κ.τ.ε.* Qui locum attente leget, sententiam, quæ a verbis οὔτω *ξύμπαυτα* *γενόμενα* pendet, e tribus partibus constare sentiet—1. *ἄνδρας τε* 2. *καὶ ἕτερα, ἃ δῆλος* 3. *ἔτι δὲ χώρας τε* In 781 ut recto talo stet oratio pro *γυναῖκας*—*ἀνάλωσιν φανεράν θεωρεῖσθαι* quis non confiteatur *γυναικῶν* scribendum esse? In 789, *ἐφ' ἵππων ὄχουμένων* pro *ἐφ' ἵππων ὀχούμενα* scriptum sententiam penitus evertit. Hoc jam vidit Astius, quem Hermannus secutus est. In 791 pessime turbatum est in verbis *ἐν δὴ καὶ τοῦτο εἰς ψυχῆς μόριον ἀρετῆς*, quod sensu jubente refigendum est in *ἐν δὴ καὶ τοῦτο εἰς ψυχῆς ἀρετὴν μόριον, τὴν τῶν παντελῶς παιδῶν γυμναστικὴν ἐν ταῖς κινήσεσι κ.τ.ε.* In 793, *ἄλλα ὑφ' ἐτέρων*, pro *ἄλλο ἐφ' ἐτέρῳ* dederunt. Qui librariorum ignorantiam quidem non negant, sed fidem prædicant, gratum mihi facient si in loco quem nunc apponam (p. 795) explicare voluerint unde orta sit participiorum aliorumque vocabulorum tam mirifica perturbatio. *Τὰ δὲ μαθήματά που διττά, ὡς γ' εἰπεῖν χρήσασθαι* (lege *ὡς γε πᾶσι χρήσασθαι*) *ξυμβαῖνοι ἄν, τὰ μὲν—γυμναστικῆς τὰ δὲ . . μουσικῆς. Τὰ δὲ γυμναστικῆς αὐ δύο, τὸ μὲν ὄρχησις, τὸ δὲ πάλη. Τῆς ὄρχησεως δὲ ἄλλη* (l. ἄλλο) *μὲν Μούσης λέξιν μιμουμένων [f. ον], τὸ τὲ μεγαλοπρεπὲς φυλάττον[τας] ἄμα καὶ ἐλεύθερον, ἄλλη* (l. ἄλλο) *δὲ εὐεξίας . . ἕνεκα καὶ κάλλους . . τὸ προσήκον καμπῆς τε καὶ ἐκτάσεως, (sc. φυλάττον) [καὶ] ἀποδιδόμενης ἐκάστοις αὐτοῖς αὐτῶν εὐρύθμου κινήσεως κ.τ.ε.* Loco defungar qui in p. 802 sic legitur. *πᾶσα δ' ἄτακτός γε τάξιν λαβοῦσα*

περὶ Μοῦσαν διατριβή . . . ἀμείνων μυρία. Mirabor si quis reponere dubitabit ἀτάκτου.

Nunc ad paginarum ordinem quem secutus eram redeo, et in p. 677, conjecturam proponam certissimam, quam quidem a Baitero didici ab alio occupatam, quod quidem minime miror, omnes enim habet veritatis notas; illud miror, ab ipso Baitero esse repudiatam. Πῶς γὰρ ἂν, ὃ ἄριστε, εἴ γ' ἔμενε τὰδ' οὕτω τὸν πάντα χρόνον ὡς νῦν διακεκόσμηται, καινὸν ἀνευρισκέτο ποτε καὶ ὀτιοῦν; ὅτι (l. οὐ τι) μὲν γὰρ μυριάκις μύρια ἔτη διελάμβανεν ἄρα τοὺς τότε, χίλια δ' ἀφ' οὗ γέγονεν (ἢ δις τοσαῦτ' ἔτη) τὰ μὲν Δαιδάλῳ καταφανῆ [γέγονε] τὰ δ' Ὀρφεί κ.τ.ε. Et alterum quidem γέγονε Astius secludendum vidit; minus bene Hermannus prius cancellis circumdedit. Sed neque ille cætera corrupisset, nec Baiterus ὅ τι stare passus esset, si sententiæ structuram cum similibus apud Platonem reliquosque passim obviis contulisset. Non tua quidem, Vir Doctissime, sed tuorum discipulorum gratia exempla subjiciam. Cf. Legg. I. 647, D. ἡ τῇ μὲν δειλία . . . σῶφρων δ' ἄρα κ.τ.ε. Phileb. 30, B. οὐ γὰρ που δοκοῦμέν γε κ.τ.ε. Putidissima illa τοῦ γέγονεν iteratio admonet me ut hoc quoque vitium quam sæpe in his libris commissum sit exemplis ostendam. Et plura quidem in hoc ipso libro emblemata suo quodque in loco corrigere conabor; nunc duos tresve sequentes libros eodem consilio percurram. Primum idemque luculentissimum exemplum quoniam alias attuli, obiter tantum indicabo. 710. Σωφροσύνην μοι δοκεῖ φράζειν, ὃ Μέγилле, δεῖν εἶναι τὴν ξυνεπομένην ὁ ξένος. ἡ γὰρ; ΑΘ: τὴν δημῶδη γε, ὃ Κλεινία, καὶ οὐχ ἦν τις σεμνύνων ἂν λέγοι, φρόνησιν προσαναγκάζων εἶναι τὸ σωφροεῖν, ἀλλ' ὅπερ εὐθὺς παισὶ καὶ θηρίοις, τοῖς μὲν ἀκρατῶς ἔχειν πρὸς τὰς ἡδονάς, ξύμπτουτον ἐπαυθεῖ, τοῖς δὲ ἐγκρατῶς. Lige τοῦ μὴ ἀκρατῶς; qua correctione facta falsa illa antithesis, τοῖς δὲ ἐγκρατῶς, in ventos abit.

In 715. τούτῳ φάμεν δοτέον εἶναι ἀποδοτέον

εἶναι, antiquum obtinuit ut, quum plures accusativos ab uno verbali in fine posito regi voluisset auctor, librarius, quem longior et artificiosior oratio *ἰλιγγιᾶν* faciebat, idem fere in principio poneret, quod in exitu invenisset, ut in duas partes discerpta sententia facilius scilicet intellectu fieret.

716. *τί χρῆ δρᾶν ἢ διανοεῖσθαι*. Locum insipienti apparebit ἢ perperam insertum esse. Nec vero si abesset in Clinias responso *δεῖ διανοηθῆναι* boni quidquam amissum crederem.

717. *τοῖς [ἔμπροσθεν] ῥηθείσι νῦν δὴ*. Vide quæ infra ad p. 683, dicentur.

732. *διὸ δὴ γελώτων τε εἶργεσθαι χρῆ τῶν ἐξαισίων καὶ δακρύων, παραγγέλλειν δὲ παντὶ πάντ' ἄνδρα καὶ ὄλην περιχάρειαν πᾶσαν ἀποκρυπτόμενον καὶ περιωδυνίαν εὐσχημονεῖν πειρᾶσθαι, κατὰ τε εὐπραγίας ἰσταμένου τοῦ δαίμονος ἐκάστου καὶ κατὰ τύχας οἶον πρὸς ὑψηλὰ καὶ ἀνάτη δαιμόνων ἀνθισταμένων τισὶ πράξεσιν*. Obiter moneo πόλις ante ὄλην propter similitudinem verborum exeidisse, deinde ἐκάστῳ in ἐκάστου propter causam supra indicatam corruptam esse; postremo κατ' ἀτυχίας neglecta et in κατὰ τύχας abiisse. Postquam hæc correxeris, videbis statim virum ipsum esse τὸν ἀνθιστάμενον ταῖς πράξεσι, hoc est fortunis præsentibus, εἴτ' εὖ εἴτε κακῶς πράττει, nec amplius quæres cui istud δαιμόνων debeatur.

733. *ἐν ᾧ δ' αὖ βίῃ ἰσορροπεῖ, καθάπερ ἐν τοῖς πρόσθεν δεῖ διανοεῖσθαι, τὸν ἰσύρροπον βίον ὡς τῶν μὲν ὑπερβαλλόντων τῷ φίλῳ ἡμῖν βουλόμεθα, τῶν δ' αὖ τοῖς ἐχθροῖς οὐ βουλόμεθα. πάντα δὴ δεῖ διανοεῖσθαι τοὺς βίους ἡμῶν ὡς ἐν τούτοις ἐνδεδεμένοι πεφύκασι, καὶ [δεῖ διανοεῖσθαι] ποίους φύσει βουλόμεθα. εἰ δέ τι παρὰ ταῦτα ἄρα φαμὲν βούλεσθαι, διὰ τινα ἀγνοίαν καὶ ἀπειρίαν τῶν ὄντων βίων αὐτὰ λέγομεν. Τίνας δὴ καὶ πόσοι εἰσὶ βίοι, ὧν περί δεῖ προελόμενον τὸ βούλητόν τε καὶ ἐκούσιον, ἀβούλητόν τε καὶ ἀκούσιον ἰδόντα, εἰς νόμον ἑαυτῷ ταξάμενον, τὸ φίλον ἅμα καὶ ἡδύ καὶ ἄριστόν τε καὶ κάλλιστον ἐλόμενον ζῆν ὡς οἶόν τ' ἐστὶν ἀνθρώπον μακαριώτατα*. Eleganter sane in eadem oratione idem modo per ἐν ᾧ δ' αὖ βίῃ ἰσορροπεῖ,

modo per τον *ισόρροπον βίον* exprimitur. Etiam elegantius *δεῖ διανοεῖσθαι* ter repetitur. Quo jure antem alterum *βουλόμεθα* post οὐ additum fuerit, tum judicare licebit quum corruptissimam sententiam cui subjectum est correxerimus. Quid multa? Scripsit Plato: *δεῖ διανοεῖσθαι* ὡς τῶν μὲν ὑπερβαλλόντων τῷ φῶφι ἦττον βουλόμεθα, τῶν δ' αὖ τοῖς ἐχθροῖς οὐ. πάντας δὲ τοὺς βίους ἡμῶν, ὡς ἐν τούτοις ἐνδεδεμένοι πεφύκασι, ὁπόσους φύσει βουλόμεθα. Tum pro αὐτὰ legerim οὕτω, et mox satis probabiliter mihi correxisse videor: *ὡνπερ δεῖ προελόμενον τὸν βούλητόν τε καὶ ἐκουσίον ἀβουλήτων τε καὶ ἀκουσίων, ἰδιῶν τιν' εἰς νόμον ἑαυτῷ ταξάμενον κ.τ.έ.*

737. *Ridiculum est supplementum in verbis ταύτης δὲ σαθρᾶς οὐσης τῆς [μετα] βάσεως, adjectum scilicet propter μετάβασιν paullo supra memoratam.*

741-2. *Πρὸς τούτοις δ' ἔτι νόμος ἔπεται πᾶσι τούτοις, μηδ' ἐξεῖναι χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον κεκτῆσθαι μηδένα μηδεὶ ἰδιώτη, νόμισμα δ' ἕνεκα ἀλλαγῆς τῆς καθ' ἡμέραν, ἣν δημιουργοῖς τε ἀλλάττεσθαι σχεδὸν ἀναγκαῖον, καὶ πᾶσι, ὁπόσων χρεῖα τῶν τοιούτων, μισθοὺς μισθωτοῖς δούλοις καὶ ἐποίκοις ἀποτίνειν. Quam foede interpolatus sit hic locus optime apparebit, si resectis quæ aliena manus invexit Platoni suum sensum simul et nitorem reliquero. Delenda ergo quantocius ἀλλάττεσθαι εἰ τῶν τοιούτων μισθοῦς.*

744. *Quis non mirabitur satis ferreum fuisse quemquam, ut ad verba πολλῶν ἕνεκα τῶν τε κατὰ πόλιν καιρῶν ἰσότητος de suo alterum ἕνεκα adjiciendum putaret?*

780. *Ὁ δὲ λέγει, ὅτι θαυμαστὸν ὄν τοῦτό ποτε καὶ φοβερόν ἐπιτάξαι τισὶ νῦν οὐχ ὁμοίως τῷ προστάττοντι δυσχερὲς ἂν εἴη νομοθετεῖν αὐτό. τὸ δ' ἐξῆς τούτῳ πεφυκός τε ὀρθῶς ἂν γίγνεσθαι γιγνώμενον, νῦν δὲ οὐδαμῆ γιγνώμενον, ὀλίγου τε ποιοῦν τὸν νομοθέτην, τὸ τῶν παιζόντων, εἰς πῦρ ξαίνειν καὶ μυρία ἕτερα τοιαῦτα ἀνήνυτα ποιοῦντα δρᾶν, οὐ ῥᾶδιον οὐτ' εἰπεῖν οὐτ' εἰπόντα ἀποτελεῖν. Lege, delete τε, νῦν δ' οὐδαμοῦ γιγνώμενον ὀλίγου ποιοῦν τὸν νομοθέτην κ.τ.έ.*

782-3. Τοῦ λέγοντος ἄλλο τι δεῖν πράττειν, πλὴν τὰς ἡδονὰς καὶ ἐπιθυμίας τὰς περὶ ἅπαντα ταῦτα ἀποπληροῦντα λύτης τῆς ἀπάσης ἀεὶ δεῖν σφᾶς ἀπαλλάττειν. Fuit quum suspicarer δεῖν sententiæ adjuvandæ causa a nescio quo intrusum. Sed fortasse mero stupori imputandum literas *AEI* repetentis.

790-1. ὅταν οὖν ἔξωθεν τις προσφέρῃ τοῖς τοιοῦτοις πάθεσι σεισμόν, ἢ τῶν ἔξωθεν κρατεῖ κίνησις προσφερομένη τὴν ἐντὸς φοβερὰν οὖσαν καὶ μανικὴν κίνησιν, κρατήσασα δὲ γαλήνην ἡσυχίαν τε ἐν τῇ ψυχῇ φαίνεται ἀπεργασαμένη τῆς περὶ τὰ τῆς καρδίας χαλεπῆς γενομένης ἐκάστων πηδήσεως, παντάπασιν ἀγαπητόν τι, τοὺς μὲν ὕπνου λαγχάνειν ποιεῖ, τοὺς δ' ἐγρηγορότας ὀρχομένους τε καὶ αὐλουμένους μετὰ θεῶν, οἷς ἂν καλλιερῶντες ἕκαστοι θύωσι, κατειργάσατο ἀντὶ μανικῶν ἡμῶν διαθέσεων ἔξεις ἔμφρονος ἔχειν. Pro τὰ τῆς ex dittographia ortis reponere τὰς, et lege παντάπασιν ἡγείται ἀγαπητόν εἰ τοὺς μὲν ὕπνου κ.τ.έ. Quo facto statim videbis φαίνεται propter non intellectam orationis structuram non admodum apte excogitatum. Ut hic εἰ in τι sic contra in 740 τισὶ in εἰσὶ corruptum est, ubi legendum τισὶ τιμαῖς τε καὶ ἀτιμαίαις. Præterea pro αὐλουμένους requiri videtur καταλουμένους.

Quis paulo cordatior in 792 ferat δ νυνδὴ προσεῖπον ὡς ἴλεω [ὀνομάσας] ? aut in 796 μετὰ φιλονικίας τε καὶ καταστάσεως διαπονούμενα [μετ'] εὐσχήμονος ?

In 798 διεξεργάζουτ' e dittographia ortum est ; ἐξ et δι sæpe confundi rectissime monuit Cobetus. Hinc duplex nata est lectio, ἐξεργάζουτο et διεργάζουτο, quarum illa præferenda est.

In 817, sententiam hunc ad modum constructam offerunt Codices. μὴ δὴ δόξητε ἡμᾶς ῥαδίως γε οὕτως ὑμᾶς ποτὲ παρ' ἡμῶν ἑάσειν σκηιάς τε πῆξαντας κατ' ἀγορὰν καὶ καλλιφώνους ὑποκριτὰς εἰσαγαγομένους, μείζον φθεγγομένους ἡμῶν, ἐπιτρέψειν ὑμῖν δημηγορεῖν πρὸς παιδᾶς τε καὶ γυναῖκας καὶ τὸν πάντα ὄχλον, τῶν αὐτῶν λέγοντας ἐπιτηδευμάτων πέρι μὴ τὰ αὐτὰ ἅπερ ἡμεῖς, ἀλλ' ὡς τὸ πολὺ καὶ ἐναντία τὰ πλείεστα.

σχεδὸν γάρ τοι κἄν μαινοίμεθα τελέως ἡμεῖς τε καὶ ἅπαντα ἡ πόλις, ἣτις οὖν ὑμῖν ἐπιτρέπτοι δρᾶν τὰ νῦν λεγόμενα. Ex-emplorum, quæ jam attuli, satis magna copia est, ut omni disputatione supersedeam, jubeamque ἐπιτρέψειν ὑμῖν faces- sere. Præterea corrige, [ἡ] πόλις, εἰ ἦτισοῦν. Infra in eadem pagina legimus, προϊόντες ἐπὶ τῷ τέλει δειξομεν, quæ quoniam inter se pugnant (qui enim ἐπὶ τῷ τέλει, est προϊέναι jam desiit), unum alterumve assutum fuerit necesse est. Atqui ipsa rei natura demonstrat legem, qua de agitur, ad finem reservandam fuisse; itaque deleatur προϊόντες.

818. Δοκεῖς ἡμῖν, ὦ ξένη, φοβεῖσθαι τὸ τῆς ἡμετέρας περὶ τῶν τοιούτων ἀπειρίας ἔθος. οὐκ οὖν ὀρθῶς φοβεῖ· πειρῶ δὴ λέγειν μηδὲν ἀποκρυσπτόμενος ἔνεκα τούτων. ΑΘ. Φοβοῦμαι μὲν καὶ ταῦτα, ἃ σὺ νῦν λέγεις, μᾶλλον δ' ἔτι δέδοικα τοὺς ἡμμένους μὲν αὐτῶν τούτων τῶν μαθημάτων, κακῶς δ' ἡμμένους. οὐδα- μου γὰρ δεινὸν οὐδὲ σφοδρὸν ἀπειρία τῶν πάντων οὐδὲ μέγιστον κακόν, ἀλλ' ἡ πολυπειρία καὶ πολυμαθία μετὰ κακῆς ἀγωγῆς γίγνεται πολὺ τούτων μείζων ζημία. Τὸ τῆς ἡμετέρας ἔθος quid sit intelligo; sed ἀπειρίας ἔθος ne conor quidem intelli- gere, quippe qui certus sim nullam unquam ἀπειρίαν ἐκ τοῦ εἰθίσθαι oriundam esse. Quis autem bonus scriptor ἀπειρίαν περὶ τῶν τοιούτων dixit? Quamobrem ἀπειρίας mihi quidem vehementer suspectum est; quæ vero sequuntur non sunt in- terpolata quidem sed turpissima vitia contraxerunt, quæ hac data occasione eluam. Lege: οὐδαμῆ γὰρ δεινότατον οὐδ' ἡ σφόδρα ἀπειρία οὔτε μέγιστον τῶν πάντων κακόν. Quod ordi- nem etiam vocum mutavi, non sine causa et hic mihi fecisse videor, et multis aliis in locis libenter facerem, sed nusquam fidentius quam in 727. οὐδέ γ' ὀπόταν χρήματά τις ἐρᾶ κτᾶσθαι μὴ καλῶς, ἢ μὴ δυσχερῶς φέρη κτώμενος, ubi alterum μὴ post φέρη ponendum est. Sed antequam hunc locum dimittam libet conjecturam proferre, qua corrupta illa quæ mox leguntur sanari posse existimo. Itaque lego, μετὰ παι- διᾶς τε καὶ ἡδονῆς μανθάνει μῆλων τε τίνων διανομαῖς καὶ

στεφάνων πλεοσιν ἄμα καὶ ἐλάττωσιν ἀρμόττουτ' ἀριθμόν, τῶν τ' αὖ πυκτῶν καὶ παλαιστῶν ἐφεδρείας τε καὶ συλληξείεις ἐν μέρει καὶ ἐφεξῆς, καὶ ὡς πεφύκασι γίγνεσθαι.

Vocabulum non justo loco positum magistelli pravam sedulitatem prodit in 820. ἔοικε γοῦν ἢ τε πεττεία καὶ ταῦτα ἀλλήλων [τὰ μαθήματα] οὐ πάμπολυ κεχωρισθαι. In eadem pagina, ut hoc obiter moneam, personæ turbatæ sunt, et quæ Atheniensi pertinent, Cliniaë continuantur; eundem enim decebat qui *κείσθω ταῦτα* dixit, conditionem adjicere, *κείσθω μέντοι καθάπερ ἐνέχυρα*. Atque hæc mutatio aliqua etiam Codicum auctoritate nititur. At enim prohibent verba ὦ ξένη, quæ Cliniaë, non Atheniensi, in ore poni solent. Hocine est Critici partes agere? propter duo vocabula quæ nemo e scribarum gente inserere dubitaret, si forte post personas confusas ὦ Κλεινία non convenire credidisset, artissime coherentem sententiam in duas partes discernere!

Exemplorum hanc ad rem pertinentium finem faciam in p. 821. ἐν γὰρ δὴ τῷ βίῳ πολλάκις ἐόρακα καὶ αὐτὸς τὸν θ' Ἔωσφόρον καὶ τὸν Ἔσπερον καὶ ἄλλους τινὰς οὐδέποτε ἰόντας εἰς τὸν αὐτὸν δρόμον ἀλλὰ πάντα πλανωμένους, τὸν δ' Ἡλιόν που καὶ Σέληνην δρώντας ταῦθ' ἂ ἀεὶ πάντες ξυνεπιστάμεθα. Lege, δρώντας ταῦτ' ἀεὶ, π. ξ. Sed hoc quoque, dum Hermannii editionem percurro, ab illo jam factum invenio.

Nunc ad tertium librum revertamur et ad p. 678, in qua contrarium errorem bis admissum reperiemus. Nam in ἀρ' οὐκ ἄσμενοι μὲν ἑαυτοὺς ἐώρων δι' ὀλιγότητα ἐν τοῖς περὶ ἐκείνου τὸν χρόνον—οὖν ante οὐκ, καιροῖς ad finem inserendum. Sic in p. 822, una litera omissa sensum obscuravit. Lege (ut etiam Hermannum conjecisse video, nisi quod alieniore loco supplementum inseruit), νῦν δὲ δὴ περὶ θεοὺς ταῦτὰ ταῦτα ἐξαμαρτανόντων ἡμῶν, ἀρ' οὐκ οἴομεθα (δ) γελοῖόν τε καὶ οὐκ ὀρθὸν ἐκεῖ γυγνόμενον ἦν ἂν τότε, νῦν ἐνταῦθα καὶ ἐν τούτοις γίγνεσθαι. Ut hic ἀρ' οὐκ οἴομεθα dicitur, sic in 711, καὶ πῶς (οὐκ), οἴομεθα scriptum erat, quod scribæ in καὶ πῶς

οἰώμεθα corruperunt. Tralatitius est scribarum error ut particulam negantem, præsertim ubi artificiose adhibetur, omittant. In 742 ad med. legimus : ἔστι δ' ὁ μὲν ἀγαθὸς τούτων, ὁ δ' οὐ κακὸς, ὅταν ἢ φειδωλός· τότε δέ ποτε καὶ πάγκακος. Tu qui locos memineris, qualem in Helena v. 652 legimus, *δυεῖν γὰρ ὄντοιν οὐχ ὁ μὲν τλήμων ὁ δ' οὐ*—nullo negotio Platonis manum in his agnosces : ἔστι δὲ, οὐχ ὁ μὲν ἀγαθὸς τούτων ὁ δ' οὐ· κακὸς δ' ὅταν ἢ φειδωλός, ὅταν δὲ μὴ, τότε καὶ παγκακος. In Philebo 14, aliud agens sententiam reliqui sibimet contradicentem : ἐν γὰρ δὴ τὰ πολλὰ εἶναι καὶ τὸ ἐν πολλὰ, θαυμαστὸν λεχθέν, καὶ ῥάδιον ἀμφισβητῆσαι τῷ τούτων ὅσοτερον οὖν τιθεμένῳ. Non negligendum quod Coislinianus ἀμφισβητῆσαι ἂν habet. Lege, καὶ οὐ ῥάδιον ἂ. αὐ κ.τ.έ. In Hyperidias Epitaphio, 200, οἶμαι δὲ καὶ τοὺς τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλίαν τῷ δήμῳ βεβαιότατα ἐνδειξαμένους, λέγω δ' Ἀρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα, ΟΥΘΕΝΟΤΣ οὕτως αὐτοῖς οἰκει ΟΥΤΕΡΟΤΣ ὑμῖν εἶναι νομίζειν ὡς Λεωσθένη—legendum : οὐδέν' οὐθ' οὕτως αὐτοῖς οἰκεῖ οὐθ' ὑμῖν εἶναι νομίζειν. Vides nullam a me factam esse mutationem quae Palaeographiæ peritis non videatur facillima. Nam et Θ cum C et utrumque cum E confundi quis ignorat? De confusione literarum Γ et Τ ego pauca ad Iph. Taur., Cobetus multa et exquisita in Varr. Lectt. adduxit. In 736 legendum : τὰ δ' (ἀπο)νεμομένους, ut in 739, ἀπονεύμασθαι τὸ φίλον αὐτῷ. In 739, locum quem lacunosum esse arbitror cum debitis supplementis describam : καὶ κατὰ δύναμιν οὔτινες νόμοι μίαν ὅτι μάλιστα πόλιν ἀπεργάζονται (ζητοῦντας), τούτων ὑπερβολῆς πρὸς ἀρετὴν οὐδεὶς ποθ' ὄρον ἄλλον θέμενος ὀρθότερον οὐδὲ βελτίω θήσεται. Εἰ μὲν δὴ τοιαύτη πόλις ἔστι που, θεοὶ δ' ἢ παῖδες θεῶν κ.τ.έ.

679. ὄσαι δὴ κατὰ πόλιν μόνου αὐτοῦ δίκαι καὶ στασεις λεγόμενα, λόγοις ἔργοις τε μεμηχανημένοι πάσας μηχανάς.— In corrupto *μονοναυτου* quærendum est aliquid quod ad *λόγοις ἔργοις τε* respondeat : itaque vestigiis literarum insistens lego *ὀνόματι*. Memineris vocem αὐτοῦ ita sæpe scribi ut syllaba

finalis supra lineam compendiose scripta ponatur, vel a solo τ representetur. Hinc factum est quod in 717, βέλη δ' αὐτοῦ καὶ οἶον ἢ τοῖς βέλεσι εἴφεις, αὐτοῦ a scriba positum sit qui in suo codice nihil præter αὐ, quæ vera lectio est, ante oculos habebat. Cujus erroris et supra et in Euthydemo exemplum oblatum est. Cæterum nescio compendiisne tribuendum sit an evanidæ scripturæ, an meræ negligentia, quod integræ voces tam sæpe in his libris permutentur; velut exempli causa in 722, πειθοῖ κεραυνύντες τὴν μάχην posuerunt pro ἀρχῆν, in 736, πειθοῖ . . . διαβασανίσαντες scripserunt pro πείρα, et mox, nisi fallor ὑπάρχειν pro ἀπ' ἀρχῆς: tum in 780, οὐ δὴ καὶ νῦν ἐφέστηκε περὶ τὸ λεγόμενον, πείρα manifeste flagitatur; "*periculum in promptu est, ut aiunt.*"

682. θεῖον γὰρ οὖν δὴ καὶ ἐνθεαστικὸν ἐν γένος ὑμνωδῶν hunc ad modum corruptum est: θ. γ. ο. δ. καὶ [τὸ ποιητικὸν] ἐ. ὁ. γ. ὑμνωδοῦν.

683. Pro ἢν ὑμεῖς ἔφατε κατοικεῖσθαι, legendum κατακίσθαι. Infra legitur: νῦν δὴ μὲν ὀλίγον ἔμπροσθεν. Quum in Præfatione ad Phædrum monuissem ὀλίγον ἔμπροσθεν glossema esse τοῦ νῦν δὴ, egregie sententiam meam confirmavit Cobetus, cujus perdoctam et peracutam disputationem tu procul dubio non minoris facis, quam omnia facere soles quæ sedulum veritatis investigatorem produunt.

In 684, delendum est τὸν αὐτὸν λόγον post ζητήσομεν a librario e linea superiore repetitum. Mox in Atheniensis oratione, οὐκοῦν τόδε γε legendum, in Megilli responso, Τὸ ποῖον.

In 685, jamdiu monui τίμων οὖν ἂν σκέψιν καλλίω ποιησαίμεθα πέρι νομοθετῶν legendum. Mox pro ἠτῶσθαι lege ἠτῆσθαι, et pro καὶ τὸ βεβαίως quod ferri nequit sequente καὶ χρόνον, διὰ τὸ βεβαίως reponendum.

686. Deleatur εἶναι post κεχρημένους. Tum nisi fallor mendosum est σχολῆ γὰρ οὖν δὴ τις ἂν ἄλλο σκοπῶν, pro quibus reposuerim σχολῆ γ' ἂν οὖν δὴ τις ἄλλοσε σκοπῶν—quæ vero

sequuntur fidentius corrigo. Τοῦτο μὲν ἄρα, ὡς ἔοικεν, εὐτυχῶς πῶς ἐμβεβήκαμεν γε εἰς τινα σκέψιν ἱκανήν. Lege, τούτῳ, et (ὡς) γ' εἰς τὴν σκέψιν ἱκανῶ.

687. Emblema est alterum πῶς quod qui primus scripsit non pro enclitico sed pro interrogatione haberi volebat; interrogativum jam antea a se scriptum esse vel non animadvertēbat, vel repeti posse credebatur. Alterum, idque impudentissimum emblema est, quod in fine orationis legitur, μῶν οὐ τούτων χάριν ἐπιθυμοῖεν ἄν; nam neque tempus illud, ἐπιθυμοῖεν, de antiquis illis recte poneretur, et manifeste aliud quaeritur: οὐκ ἂν ἔτυχον τοῦ καιροῦ; “nonne propositum finem attigissent?”

688. Scriba ἐπαναμμνήσκω intransitive positum putabat, et ut esset aliquid unde τὰ λεχθέντα penderet, εἰ μεμνήμεθα inferisit. Infra pro ἀλλὰ τὰναντία lege, ἀλλ' ἢ τὰναντία. Mox pro καὶ νῦν, εἴ που γίγνεται, legendum: καὶ νυνὶ που γίγνεται. Eadem correctiones in loco satis salebroso, p. 807, init. faciendæ videntur: ἀλλ' ἢ τρόπῳ, delete δεῖ, et ὡς καὶ νυνὶ ζητοῦμεν ἂν ἴσως, ἀλλ' οὐκ ἂν ποτε γένοιτο.

689. Delendum ἢ ψυχῇ; hic non amplius de anima sola disputat, sed de civitate primum, tum de anima utpote civitatis simili. Mox pro ἀλλὰ δὴ, conjunctio ἀλλ' ἦ. Tum infra λεγόμενον in λελεγμένον mutandum.

690. Insulsam lectionem πατρός καὶ μητρός, e male lectis compendiis ortam, omnes quod sciam editores retinuerunt. Scribendum, πάτερας καὶ μήτερας.

691. Pro καὶ τὸ πολὺ legendum ἐπὶ τὸ πόλυ. Infra legitur, ὥστε μὴ τῆς μεγίστης νόσου ἀνοίας πληρωθεῖσα αὐτῆς τὴν διάνοιαν μῖσος ἔχει πρὸς τῶν ἐγγύτατα φίλων. Quis non videt legendum esse αὐτὴν δι' ἀνοιαν?

693. “Ὅταν πρὸς τὸ σωφρονεῖν φῶμεν δεῖν βλέπειν—imo, πρὸς τὸ ἐλεύθερον, quod nisi restituatur, tota labefactetur disputatio. Mox dele putidum emblema in πρὸς ὃ τι [βουλόμενος] ἔμελλες λέγειν.

694. Φέρει γοῦν ἡμῖν σκέψιν τοῦτο ἐφ' ὅπερ ὠρμήκαμεν. Lege τοῦ, ἐφ' ὅπερ. Mox deletur τούτων inter ἐπιδεδεῖς ὄντας et οὐδενὸς positum.

In 695, duæ sunt lacunæ, altera inter παραλαβόντες δ' οὖν οἱ παῖδες τελευτήσαντος Κύρου τρυφῆς μεστοὶ καὶ ἀνεπιπληξίας, desideratur enim τὴν ἀρχὴν, nec μεστοὶ sine participio poni licet: altera post Ξέρξης, qui nominativus verbo caret; iis autem quæ ad Darium dici finguntur aliquid præmissum fuerit necesse est, ne nimis abrupta esset oratio. v.c. οὐδὲν θαυμαστὸν εἶ—, tum sequeretur de Xerxis arrogantia et calamitate sermo. *Quæ vero non ipsi sed patri qui filium prave educaverit imputandum. Eἰ μὲν οὖν τιμὴ ἐπιπλήττοιμεν, ἐάσαντες τὸν Ξέρξην, ὃ Δαρεῖε κ.τ.έ.* Alias lacunas breviter indicabo. In 737, sensus hiat inter verba πλησιοχώρων πόλεις et γῆς μὲν. Unum saltem folium perierit necesse est inter verba quæ nunc conjunctim leguntur in 738. Ταῦτα μὲν οὖν δὴ καὶ κατὰ σχολὴν (supplendum *retractabimus*. Illa vero ad numerum τῶν κλήρων spectant) δεῖ βεβαίως λαβεῖν, οἷς ἂν ὁ νόμος προστάτῃ λαμβάνειν, quæ de Diis dici videntur, quorum quemque suam partem accipere oporteat. In 727 legendum: Οὕτω δὴ τὴν αὐτοῦ ψυχὴν μετὰ θεοῦ ὄντας δεσπότας [καὶ] τοὺς τούτοις ἐπομένους τιμῶν δεῖν λέγων δευτέραν, ὀρθῶς παρακελεύομαι (τιμῶν). Τιμῶν δ' ὡς ἔπος εἰπεῖν ἡμῶν οὐδεὶς ὀρθῶς κ.τ.ε. In 734, supplendum τῇ τῶν ἡδονῶν ἑκάτερος ἑκάτερον (ὑπερβολῇ) ὑπερβάλλον. In 802 lege: σῶφρονι μὲν Μούσῃ καὶ τεταγμένη (ἄκολουθῶν) ἀκούων δὲ τῆς ἐναντίας.

In 697, ἐπὶ ἔτι χείρους, dele ἐπὶ ex dittographia ortum Idem in 722 faciendum, ubi hodie legitur ἡμῖν δὲ ἡ νῦν διατριβῇ γεγρονῖα—σημαίνει ὡς ὄντος (l. ὡς ὄν), οἷ τέ γε δὴ διπλοῖ κ.τ.ε. Expellenda inutilis particula γε. In 798 pro διεξεργάζοιτ' ἂν legendum esse ἐξεργάζοιτ' ἂν, supra monui.

In 699 dele emblemata ὃ τε [ἐκ τῶν νόμων τῶν] ἔμπροσθεν γεγονώς.

In 700 pro *περὶ παιδείων lege ὑπὲρ παιδείων*, et pro *εἰς πάντα ξυνάγοντες, ἐ.π. ξυνάπτοντες*.

In 701 pro *νομοθέτησιν, lege νουθέτησιν*, et infra pro *αὐτῶν ἑκατέρας lege ἁ. ἑκατέρων*. Hæc sunt, vir amicissime, quæ tanquam rationis illius quam supra defendi specimina tuo iudicio permitto. Sed ut solent qui suam causam orant, dum ubi desinant nesciunt, in novum sermonem erumpere, veniam tuam imploro dum paucula adjungo, quæ vel loco suo commemorare neglexi, vel inter scribendum in memoriam venerunt. Veluti in p. 745 in locum offendi, quo illa quæ de finibus vocabulorum dixi, egregie confirmantur. Legitur hodie: τὸ δὴ μετὰ τοῦτο πρώτων μὲν τὴν πόλιν ἰδρῦσθαι δεῖ τῆς χώρας ὅτι μάλιστα ἐν μέσφ, καὶ τἄλλα ὅσα πρόσφορα τῇ πόλει τῶν ὑπαρχόντων ἔχοντα τόπον ἐκλεξάμενον. Quæ me fateor non intelligere; quod requiro hujusmodi est: καὶ τἄλλα ὅσα πρόσφορα πόλει ὑπάρχοντ' ἔχοντα τόπον ἐκλεξάμενον. In 775, quia τῶν κατὰ πόλεμον præcessit, scribæ *δοκιμασθέντων* dederunt, ubi *δοκιμασθέντες* unice vera lectio est. Ridebis fortasse bonum Astium ad genitivos absolutos confugientem: et tamen aliis persuasit quod ipsum putavisse ægre credimus. Dum hunc locum apud Hermannum quæro in alterum incidi, quem quovis pignore contendissem Hermannum non relicturum fuisse. Sed vehementer erravi: idem apud eum quod apud cæteros legitur; τὸν αὐτὸν ἂν ἐπαινέσοι. σοὶ δ' οὐχ οὕτω ῥητέον. Pulcherrimum sane exemplum particulae ἂν cum futuro optativi conjunctæ! L. τὸν αὐτὸν ἂν ἐπαινοῖ σοί· σοὶ δ' οὐχ οὕτω ῥητέον κ.τ.έ. Eadem imperitia librariorum et editorum incuria factum est, ut etiamnum in p. 792 legatur *διαζήσει τὸν τότε χρόνον*, quod procul dubio a *διάξει* corruptum est. Idem scribæ in p. 790 *αἰ περὶ τὰ τῶν κορυβάντων ἰάματα τελοῦσαι* nobis obtulerunt, pro, *ἅπερ τὰ τῶν κορυβαντιῶντων ἰάματα τελοῦσι* et: *κορυβαντιῶντων* quidem jam Astius reppererat, sed Astius recentioribus Criticis nimis audax scilicet visus est. In p. 671

superest in Hermanni editione τὸν πλάστην τὸν αὐτὸν ὥσπερ τότε, superest in p. 729 προσαγορεύη de eo dictum qui mandatum edit. L. ὅσπερ et προαγορεύη. Nec vero in p. 739 quisquam corrigere ausus est, εἴ τις ἄλλος ἂν δὴ ποτε ἐβελήσειεν, quod tamen sponte sua ducit ad εἴ τις ἄλλος αὐτὸν δὴ ποτε ἐβελήσει. Correctiones autem virorum doctorum in his libris nonnunquam se offerunt festinantius factæ, ubi si reliquam orationem bene ponderassent, errare vix potuissent. Quemadmodum in p. 668, pravam lectionem οὐ γὰρ εἶ τῷ δοκεῖ ἢ μή τις χαίρει τῷ, τό γε ἴσον ἴσον, οὐδὲ τὸ συμμετρον ἂν εἴη σύμμετρον ὄλωσ—Hermannus ἡδὺ ante ἢ inserto, et μὴ incluso pejus depravavit. Postulat sententia εἰ τῷ δοκεῖ τι; idque re vera ibi est, nisi quod τι speciem τοῦ H assumpsit; tum quod necessario sequebatur, ἢ τις χαίρει τῷ propter præcedentem errorem in μή τις mutatum est. Quod in p. 653 legitur, ἕν' ἐπανορθῶνται τὰς τε τροφὰς, γενομένας ἐν ταῖς ἐορταῖς μετὰ θεῶν, non ita corrigendum erat ut τε in γε converteretur, nam ut vides particulæ isti nihil est hic loci. Si attendissent ad γενομένας vidissent τὰς τότε τ. γενομένας μετὰ θεῶν scribendum esse, expellendum que falsum additamentum ἐν ταῖς ἐορταῖς. Contra in p. 799 pro τότε περὶ καθαρωδίαν, τὸ περὶ κ. legendum. Quod vero mox sequitur καθ' ὑπνον δὲ οἶον πού τις ἢ καὶ ὑπαρ ἐγρηγορῶς ὠνελρωξε μαντευόμενος αὐτὸ—sic corrigendum, ut οἶον in ἰδον mutetur et ἐγρηγορῶς, vocis ὑπαρ interpretatio, deleatur. In p. 709, Ὡς θεὸς μὲν πάντα καὶ μετὰ θεοῦ τύχη καὶ καιρὸς τὰνθρώπινα διακυβερνῶσι ξύμπαντα. ἡμερώτερον μὴν τρίτον ξυγχωρήσαι τούτοις δεῖν ἐπεσθαι τέχνην· καιρῷ γὰρ χειμῶνος ξυλλαβέσθαι κυβερνητικὴν ἢ μὴ μέγα πλεονέκτημα ἔγωγ' ἂν θελήν. ἢ πῶς; Nec numerare nec loqui didicisse Platonem crederes, si hæc scripsisset. Lego pro πάντα, πρῶτος, pro θεοῦ, θεόν, pro ἡμερώτερον, μετριώτερον; tum ridicula supplementa χειμῶνος et ἢ μὴ alterum ab altero natum ejicio. Postremo pro ἢ πῶς scribendum σὺ δὲ πῶς; Dum folia percurro incido in p. 705 ubi scriba quod in codice invenit πρὸς

τάντος τῶν πλοίων sic corruptit : πρὸς τὰ τῶν ἐντὸς τῶν πλοίων.
 In p. 718 legimus : ΑΘ. Τὰ τοίνυν δὴ λεχθέντα ἔδοξέ τί μοι
 προὔργου δρᾶν εἰς τὸ περὶ ἧν ἂν παραινή μὴ παντάπασιν
 ὠμῆς ψυχῆς λαβόμενα, μᾶλλον δ' ἡμερώτερόν τε ἂν ἀκούειν
 καὶ εὐμενέστερον· ὥστε εἰ καὶ μὴ μέγα τι, σμικρὸν δὲ τὸν
 ἀκούοντα, ὕπερ φησὶν, εὐμενέστερον γιγνώμενον εὐμαθέστερον
 ἀπεργάζεται, πᾶν ἀγαπητόν. Pro his sordibus si post μᾶλλον
 δὲ, πραιεῖας suppleveris et ἡμερώτερόν τε ἅμα ποιεῖν reposueris
 omnia intellectu facilia evadent. Præterea pro πᾶν ἀγαπητόν
 lege πάνυ ἀγαπητόν, et in p. 801, pro οὐ πᾶν ἱκανόν, οὐ πάνυ
 ἱκανόν. Verum si singula editorum incuriæ specimina perse-
 quar, nunquam desinam. In una igitur correctione finem
 faciam, quam satis scio te probaturum, qui memineris quam
 sæpe similis error in codicibus reperiatur. Nimirum ut in
 Lachetis initio ἡγησάμεθα in ἡγησάμενοι, et in Phædro,
 p. 246 ἀθάνατον δ' οὐδ' ἔξ ἐνὸς λόγου λελογισμένου, ἀλλὰ
 πλάττομεν, in ἄ. δ. ο. ἐ. ἐ. λ. λελογισμεθα ἄ. π. mutavi, sic in
 p. 823, τὸ δὲ δὴ παρὸν ἡμῖν τὰ νῦν οἶον μάρτυρα ἐπαγόμεθα·
 δηλοὶ μὲν ἂν δ' βουλόμεθα vides quomodo corrigere oporteat.
 Vale, vir amicissime, et mihi favere et his literis prodesse
 perge.

Huc usque epistolæ perveneram, quum accepi te ad aliam
 provinciam vocatum literas Græcas non deserturum quidem,
 id enim de te suspicari nefas esset, sed post aliquot menses
 alteri docendas traditurum. Libentissime sane ex hoc ex-
 emplo didici non omnes honores in verbosissimum et inanis-
 simum quemque conferri, sed valere etiamnum apud civitatis
 principes honeste partam doctrinæ virtutisque famam. Tibi
 vero quis non ex animo gratuletur qui te semper strenuum
 amicum atque adiutorem omnibus præbueris, quorum studia
 et conatus probares. Sed de hac re jam plura me dixisse
 sentio quam verecundiæ tuæ convenit; itaque, si placet, ad

Platonem revertamur, et in eo quod superest chartæ nonnulla quæ in libris quarto et sexto indicare neglexi breviter perstringamus. In p. 704, init. L. τοῦτο μὲν γὰρ—κατ' οἰκισμὸν αὐτῆς ἢ τις τόπος, ἢ ποταμοῦ τιwὸς ἢ κρήνης ἢ θεῶν ἐπωνυμία τῶν ἐν τῷ τόπῳ προσθελή τιν' αὐτῶν φήμην, ἢ καινῇ γενομένη τῇ πόλει. Vel in condenda vel post conditam urbem aptum nomen invenient. In 708, ad fin. L. ἀλλ' ὄντως ἔστι νομοθεσία καὶ πολέων οἰκισμοὶ πάντων τελεωτάτων πρὸς ἀρετὴν ἀνδρῶν; Dubitare se simulat utrum legum ferendarum et civitatis condendæ scientia re vera ad viros summæ virtutis pertineat, quoniam, ut paullo infra ostendet, magna sit et fere sola in rebus humanis fortunæ casusque dominatio. In 710; fin. L. κοινὴ δ' αὐτῷ τις ξυμβῆ γνώμη. In 715, init. L. καὶ ἔφαμέν που κατὰ φύσιν τὸν νόμον ἄγειν δικαιοῦντα τὸ βιαιότατον, ὡς φάναι τὸν Πίνδαρον. 716, init. L. προπορευόμενος—et pro ὁ δὲ τις, ὅστις δὲ, nam vereor ut ὁ δὲ τις scribere liceat. Infra pro προσομιλεῖν δὴ τοῖς θεοῖς, scribendum π. δεῖ τ. θ. In 719, init. L. ὁ δὲ προάγων λόγος ᾧ γέ μοι ἀπεικασταὶ βούλομαι ὑμῖν εἰς τὸ μέσον αὐθεῖναι. Comparisonem illam medicorum promittit, de qua mox dicit (p. 723), ὁ δὲ τυραννικὸν ἐπίταγμα ἀπεικασθὲν ἐρρήθη κ.τ.έ. Mox sublata ridicula interpunctione legendum: θάπτειν ἑαυτὴν διακελεύοιτο, ἐν τῷ ποιήματι τὸν ὑπερβάλλοντ' ἀντάφον ἐπαινοῖην. In 720, init. dele αὐτὸν, quod ex perperam repetitis ultimis literis verbi πραύτατον ortum est. In 721, init. L. ἔχοι δ' ἀνπῶς; ἴσως ᾧδε. (Sic in 699, extr. L. οὐ λέγω δ' ἔνεκα, ὁρᾶτε· οὐ γάρ;) In 722, L. τὰ δ' ἐν τοῖς νυνδὴ νόμοις ρηθῆσιν οὐ διπλῶ θάτερα τῶν ἐτέρων διάφορα μόνον, εἰς δ' ἀρετὴν τῆς χρείας, ὕπερ ἐρρήθη νυνδὴ, τὸ τῶν διττῶν ἰατρῶν γένος ὀρθότατα παρετέθη. In 723, fin. L. suspicor legendum; πάλιν οὖν οἶον, φασὶν οἱ παίζοντες, ἀμεινόνων ἐξάρχοντες δευτέρων, ἐπαναπολήσωμεν. Ex hoc loco certe patet Paræmiographum errasse qui verba, δευτέρων ἀμεινόνων, a sacrificiis desumpta esse docet. In 751, med. L. ὅτι μεγάλης τῆς νομοθεσίας ὄντος ἔργου, τῷ πάλιν αὐ παρεσ-

κευασμένῃ ἀρχᾷ ἀνεπιτηδείους ἐπιστήσαι τοῖς εὖ κειμένοις νόμοις οὐ μόνον οὐδὲν πλέον εὖ τεθέντων— In 752, init. L. *πλανωμένοις*. Mox mutato ordine legendum: *περὶ τί, καὶ ποῖ βλέπων μάλιστα*. Pro προσδέξασθαι L. *προσδέξασθαι*. In 753, prop. fin. L. *ἄρ' ἐννοοῦμεν ὡς ταῖς πρώτων οὕτω καταξενυμέναις πόλεσιν ἀνάγκη ἡμῖν εἶναι τινὰς, οὔτινες εἶεν ἂν πρὸ πασῶν τῶν ἀρχῶν γεγονότες*, delete *οὐκ ἔστι quod ob mendosum μὲν ad falsam ἀντίθεσιν supplendam adjecit recensor*. In 754 ad fin. frustra se torquebit qui lacunosa illa *γραμματῶν ὧν ἂν ἕκαστος ἀπογράφῃ τοῖς ἀρχουσι τὸ πλῆθος τῆς αὐτῶν οὐσίας* interpretari conabitur. Prima verba ad *νομοφύλακας*, novissima ad ipsos cives pertinere apparet. Lacunam repetito verbo *ἀπογράφῃ* tribuendam puto. Mox L. *ἔπος' ἂν τις πλέον' ἔχη, ὑπερβὰς ἐβδομήκοντ' ἔτη μηκέτι κ.τ.έ.* (Obiter moneo in Thuc. V. 90, legendum videri: *ἴσμεν δὴ, νομιζομέν τε χρήσιμον· ἀνάγκη γὰρ, ἐπειδὴ ὑμεῖς ὑπέθεσθε οὕτω, παρὰ τὸ δίκαιον τὸ ξύμφερον λέγειν*—.) In 755, patet Platonem nomen *ταξίαρχους* minus probare de viris dictum, ad quos potius pertineret τὸ *κοσμεῖν* quam τὸ *ἄρχειν*. Igitur pro *οἶον καὶ* reponendum *εἰ καὶ*. Mox omnis difficultas, de qua in præfatione egit Hermannus, levissima mutatione tolli poterit, si pro *ἰππάρχους* legamus *ἰπάρχους*, h.e. eos, quos cæsi vel capti στρατηγοῦ munus obire oportebat. In 756, med. L. *φέρειν μὴ τὸν βουλόμενον, ἐπάναγκες δ' εἶναι*, et mox dele insititium illud *καὶ τρίτου*. In 759 init. dele *τε καὶ* ante *ιερέας*. cf. infra *καταστατέον ἱερέας τε καὶ ἱερέας νεωκόρους*. In 757, init. pro *διαγορευόμενοι* quod sensu caret, reponendum censeo *ἀναγορευόμενοι, renuntιατί*. In 760 prope init. L. *αἱ φρουραὶ περὶ ταύτην γιγνέσθων*. In 762, pr. med. L. *πρώτων μὲν δεῖ κ.τ.έ.* In 763, med. Verba *ἔπος' ἂν αὐτοῖς πέμπωσι καὶ παραδιδῶσιν οἱ φρουροῦντες θεραπευόμενα* admonent me loci apud Thuc. IV. 66, *ἀκάτιον ἀμφηρικὸν ὡς λησται ἐκ πολλοῦ θεραπευκότες τὴν ἀνοιξιν τῶν πυλῶν εἰώθεσαν ἐπὶ ἀμάξῃ κατακομίζειν*. Quo sæpius hæc et sequentia

lego, eo certior mihi stat sententia, τὴν ἀνοιξιν τῶν πυλῶν
a grammatico addita, qui θεραπεύειν sensu τοῦ προσδοκᾶν
capiendum esse credebat. Plura adjecturus eram, quum
Paschalibus feriis peractis in ludum et ad aliud auditorum
genus abripior. Sic te servavit Apollo!

“Vive, vale; si quid novisti rectius, istud
Candidus imperti; si non, his utere mecum.”

Dabam Birminghamiæ ipsis Non. April. MDCCCLXVI.

P R A E F A T I O.

De nobilissimo dialogo, quonam consilio scriptus sit, quas habeat partes, et qua ratione inter se cohaerentes, denique quae sit ejus cum caeteris Platoniciis libris conjunctio, alias et, ut spero, brevi dicturus sum. Hic tantummodo id egi, ut Platoniam orationem ab emblematis et caeteris scribarum sordibus liberarem. Itaque nihil aliud restat, quam ut correctiones a me factas indicem; in quo faciendo paginas sequor Stephanianas.

172. παίζων ἄμα τῇ κλήσει — Quid joci in illa compellatione sit, ignotum est. Puto istius pagi hominibus fugacitatem exprobrare solitos Athenienses. Quicquid id est, fateor mihi vehementer displicere nomen Ἀπολλόδωρος, quo adjecto debilitetur necesse est quodcumque salsi in voce ὁ Φαληρεὺς continetur. ἐν τῷ συνδειπνῶ — Sic meliores libri, nisi quod Coislirianus συνδειπνεῖν habet, quod certe per se ἀπτικώτερον esset, si infinitivus huc conveniret. Baiterus in novissima editione verba cancellis inclusit, quem secutus essem nisi post παραγενομένων locum commemorari oportere credidissem. Hodie libenter omnia illa, τῶν τότε ἐ. τ. δ. παραγενομένων expulerim. Ἔγωγ' ἔφη — Libri ἐγὼ δὴ. Sed in Athenaeo, V, 18, ἐγὼ γάρ, ἔφη. In vulgata lectione δὴ prorsus inutile est, et abest, quod abesse non debet, ἔφη.

173. πάντως ἡ ὁδὸς — Libri optimi πάντως δὲ ἡ ὁδὸς manifestae scribae interpolatione, qui hunc vocis πάντως usum ignorabat. ἀρξάμενος — Hirschig. ἀρξαμένους, quod mihi non necessarium videtur. ἐν μὲν γε — Ita scripsi pro vulgato ἐν μὲν γάρ —

174. πρὸς τὸ λέναι — Libri πρὸς τὸ ἐθέλειν ἂν λέναι. Correxerit Cobetus. ὄρα οὖν ἄγων με τί ἀπολογήσει. Sic correxi quod vulgo legitur: ἄρ' οὖν ἄ. μέ τι ἄ. ὄπως συνδειπνήσης —. Sic libri optimi; sed recte Bekkerus, συνδειπνήσεις.

175. ἐν τῷ τῶν γειτόνων προθύρῳ — Stephanus malebat ἐν τῷ — „sine causa“ ait Astius. Imo optimo jure, nisi constaret οἱ γειτονες de una domo dici. Ἐδ' οὐκ ἔἂν —. Bekk. „Hic si usquam obsoleto illi ἢ locus.“ Sed quum hanc formam Platoni obtrudere nollem, tanquam nullus nominativus esset, accusativum recte poni judicavi. Cf. Lys. Or. 12, 35. σφᾶς αὐτοὺς ἡγή-

σονται. Itaque supra ἐπειδή δ' ἔγενέσθαι dedi, et in 223 καὶ ἕ ὥσπερ εἰώζει ἐπεσθαι daturus sum. πλέον ἢ τρισμυριοῖς — cf. Böckh. Oec. Pub. Ath. 2. 7.

176. πῶς ἔχει πρὸς τὸ ἐρρωσθαι πίνειν —. Sic Libri; sed ἐρρωσθαι expellendum vidit Cobetus.

177. τὸ οὖν — εὖ λέγειν Φαῖδρος. Sententiae structuram non expedit; num legendum ψέγειν? τούτωι — Ita rescripsi pro τούτω.

178. ἃ δὲ μάλιστα —. Valde turbatam sententiam composui ἐκάστω in ἔκαστα mutato, et verbis insitiis, τὸν λόγον, recisis. γονῆς γὰρ Ἔρωτος οὗτ' εἰσιν —. Prorsus incredibile mihi videtur tam apertum mendacium, idemque rei probandae inutile Phaedrum induci proferentem. In unam tantum ex illis antiquissimis naturis hoc cadebat, ut omnium sententia parentibus carere putaretur. Mox in iis quae de Hesiodo dicuntur nonnihil turbatum esse neminem fugit; quod inde ortum esse credo, quia grammaticus locum ipsum quem Plato obiter tetigerat plenius verbis in margine describendum putavit. Video autem in novissime editis libris Γένεσιν dari, tanquam Parmenides rerum universitatem ex illa causa derivasset, qui secundum Plutarchum de Plac. Phil. I, 24, ἀνήρει γένεσιν καὶ φθοράν. Multo mihi tutius videtur subjectum verbi μητίσαστο omissum esse statuere, idque putare fuisse Χάος vel Ἐρεβος vel Νύξ, (cf. Arist. Aves) γένεσιν vero eodem sensu capere quo supra occurrit, οὐχ ἦκιστα δὲ κατὰ τὴν γένεσιν. Tum illud attendendum est tribus tantum auctoribus citatis parum apte dici οὕτω πολλαχόθεν ὁμολογεῖται. Caeterum non negligendum in Coisliniano πανταχόθεν legi; hoc, ut opinor, tanquam plus justo affirmaret, in alterum nempe mitigatum est. Atqui aptissimum est πανταχόθεν, hoc sensu: *ad omni scriptorum genere*, h. e. poetarum, philosophorum et historicorum. Postremo nescio quid inconcinni est in illis: πρεσβύτατος δ' ὢν μεγίστων ἀγαθῶν ἡμῖν αἰτιός ἐστιν. Indicatum oportuit quemadmodum alterum ex altero sequeretur. Quod in ipsa oratione facere non ausus sum, in Notis mihi licere arbitror, ut totum locum sic resingam. γονῆς γὰρ Χάους οὗτ' εἰσιν οὔτε λέγονται ὑπ' οὐδένοσ οὗτ' ἰδιώτου οὔτε ποιητοῦ, ἀλλ' Ἡσίοδος πρῶτον μὲν Χάος γενέσθαι φησί, μετὰ δὲ τὸ Χάος δύο τούτω, Γῆν τε καὶ Ἔρωτα. Παρμενίδης δὲ τὴν γένεσιν λέγει, Πρώτιστον μὲν Ἔρωτα Θεῶν μητίσαστο πάντων. Ἡσιόδῳ δὲ καὶ Ἀκουσίλειωσ ὁμολογεῖ οὕτω πανταχόθεν ὁμολογεῖται ὁ Ἔρωσ ἐν τοῖσ πρεσβύτατοσ εἶναι. πρεσβύτατος δ' ὢν, μέγιστόσ τε καὶ μεγίστων ἀγαθῶν ἡμῖν αἰτιός ἐστιν. v. Varr. Lectt. Bekkeri ad locum. ἀπεχόμενοι πάντων —. ἢ ante ἀπεχόμενοι damnavi. Mox nisi fallor legendum: καὶ μὴν μὴ ἐγκαταλιπεῖν γε τὰ παιδικά, ἢ βοηθῆσαι κινδυνεύοντι. Certe frustra sunt qui vulgatam defendunt.

179. οὐ μόνον οἱ ἄνδρες —. Libri pro οἱ dant ὅτι. Verum vidit Stephanus. Quod prius conieci οὐχ ὅτι jam a Fischero propositum erat; sed et articulus requiritur, et οὐχ ὅτι non idem apud Platonem significat quod οὐ μόνον. ὑπὲρ τοῦδε τοῦ λόγου — haec uncinis inclusit Baiterus. Idem ego de verbis εἰς τοὺς Ἕλληνας, utpote a Grammatico ob παρέχεται adscriptis fa-

ciendum arbitror. Frigidissima esset hic Graecorum injecta mentio. ἀγαθόντες — Multi ad τῷ ἔργῳ jure offenderunt; sed removenda erat etiam putida ταυτολογία, οὕτω καὶ θεοὶ μάλιστα τιμῶσιν.

180. Δειότερον γάρ. Adjectum est a scriba, qui sensum non capiebat, ἑραστής παιδικῶν, ἔνθεος γάρ ἐστι. Quae omnia facessere jubebit, qui mecum sentit.

181. ἀνοητοτάτων — sic libri, recte. Quod a Schützio propositum est ἀνοητοτάτως pedestri sermoni non convenit, et, ut bene monuit Astius, Pausaniae menti adversatur. καὶ ἔστιν . . . ἔρωσ — Haec, quae admodum intempestive, nec bona de causa, inserta sunt, seclusi. Mox certissimam Bastii conjecturam ἄμοιρος pro ἀμοίρου recepi. τὸ γὰρ τῶν παίδων — His adjectum est a scribis τέλος. Patienter huc usque tulerunt editores τὸ τέλος τελευτᾶ.

182. Nollem Baiterus Winckelmanno auctore verba καὶ ἐν Λακεδαίμονι uncinis inclusisset. Quid? qui omnes alias majores Graeciae civitates recenset, ostenditque quid quaeque de re gravissima sentiat, isne Lacedaemonem omittere potest? Quare non magis hos cancellos manere passus sum, quam quod supra idem Vir Doctus innocuae voci πρᾶγμα circumdedit. τῶν ἀρχομένων — An supplendum ψυχαῖς? Mox recte Astius, „Graece loquendi rationem postulare“ dixit, ut verba τά τε ἄλλα πάντα καὶ ὁ Ἔρωσ sic explicentur: τά τε ἄλλα πάντα καὶ μάλιστα ὁ Ἔρωσ. Recte, dico, si locus recte scriptus est. Sed quid attinebat de Amore dicentem, alias res commemorare, quae eadem bona efficerent? Et quae sunt istae res? Nam nemo, opinor, illud πάντα ad duo tantum, φιλοσοφίαν καὶ φιλογυμνασίαν referendum esse contendit. Hoc dicit: amorem cum reliqua omnia bona, tum hoc quoque efficere, ut concordia et amicitia cives conjungantur. Quare καὶ expulsi; sed si correxissem fortasse rectius fecissem: ὁ δὴ μάλιστα φιλεῖ τά τ' ἄλλα πάντα καλὰ ὁ Ἔρωσ ἐμποιεῖν. κατανοῆσαι, ἐνδυμηθέντι γε — Sic scripsi pro κατανοῆσαι. Ἐνδυμηθέντι γάρ — De qua mutatione si quis dubitat, is Astium consulat vulgatam defendentem et si Musis placet explicantem.

183. φιλοσοφίας hodie ab omnibus damnatum ego certe non tuebor. Sed unde malum huc irrepsit? An forte corruptum est a φιλοῖς ὄφθεις? ἀρχὴν ἄρξαι ἢ τιν' ἄλλην δύναμιν — Sic libri: quid sit ἄρξαι δύναμιν, viderint quibus vacat. Tum hoc reperto, illud quaerant censeo, quae sit illa δύναμις quae non sit ἀρχή. Apparet δύναμιν additum esse, postquam δὴ τιν' in ἢ τιν' corruptum esset. αὐτὸ καὶ αὐτὸ οὔτε αἰσχρόν — Inserendum videtur οὐδὲν ante οὔτε.

184. καὶ τοῖς μὲν χαρίσασθαι, τοὺς δὲ διαφεύγειν — Nemo mirabitur verba quae Legem ipsam cum amasiis rem habentem faciunt, pro spuris a me notata. εἰς χρήματα ἢ εἰς διαπράξεις πολιτικός — Apage insulsum additamentum. ὥσπερ γὰρ ἡμῖν νόμος — Libri, ἔστι γάρ ἡμῖν νόμος ὥσπερ —, et mox ἐθέλοντα, et post μία, μῶν δουλεία, quae, ut ad Euthydemum monui, grammatici verba sunt dubitantis, quae vox subaudienda sit, ὁδὸς an δουλεία.

186. οὐ τι δὲ μόνον — Libri, ὅτι δὲ οὐ μόνον ἐστὶν — quod sic interpretantur, ut Ἐρωσ ἐπὶ ταῖς ψυχαῖς ἐστὶν idem sit quod ἔνεστιν ἐν ταῖς ψυχαῖς, vel κατέχει τὰς ψυχάς. Sed haec loquendi ratio nullo exemplo firmatur, neque hic sensus reliquae orationi convenit. Et hic et infra (ὁ ἐπὶ τῷ ὑγιεινῷ ἔρωσι, ὁ ἐπὶ τῷ νοσῶδει) ἐπὶ idem est quod ἐν, cui opponitur (ἐν τοῖς ἄλλοις σώμασι). πρᾶσβεύω μου —. Sic mutavi, quod in libris legitur, πρᾶσβεύωμεν. Nam Eryximachus de se uno loquitur, suamque artem commemorat. ἔτι δὲ ὥσπερ —. Libri ἐστι δὴ ὥσπερ — durissima verborum compositione, ut ἐστι δὴ καλὸν χαρίζεσθαι simul capiantur. Reposui ἔτι δέ, quo jam novum locum tangi indicetur. Hactenus enim de bona malaque cupiditate τοῦ ἐρωῶτος dixit; nunc de morigeratione τοῦ ἐρωμένου alteri debitae, alteri negandae dicturus est. διὰ [τοῦ Θεοῦ] τούτου —. Si τούτου de Deo intelligendum esset, dixisset saltem ὑπό. Sed διὰ τούτου est διὰ τοῦ ἐμποιῆσαι ἔρωτα τοῖς ἐναντίοις.

187. ἐνταῦθά πω —. Sic correxi quod vulgo legitur ἐνταῦθά πωσ. Dum musica in pura scientia consistit, necdum in artem atque instrumenta transiit, bonus tantum amor, h. e. justa et vera sonorum concordia, apparet, itaque amorem duplicem esse nondum cernitur.

188. ἄλλ' ὁμοία. — Libri ἄλλ' ἀνόμοια. Unde Hermannus ἄλλ' αὐ ὁμοία. Sed hic nullus est ei particulae locus. Syllaba AN ex praecedente AAA originem traxit. γίνονται —. Libri γίνεται, quod praeter Hirschigium omnes post Bekkerum retinent, nonnulli etiam defendunt et illustrent. Quos ut sedulo caveant studiosis adolescentibus etiam atque etiam praecipio.

190. Ineptam duorum vocabulorum iterationem οἱ κυβιστῶντες κυβιστῶσι κύκλω — ἐφέροντο κύκλω — resectis emblematis mihi sustulisse videor. τέμνοντες καὶ μέλλοντες ταρτερεύειν —. Sic libri: sed patet μ. τ. causam τοῦ τέμνειν indicare, ideoque καὶ non fuisse a Platone scriptum.

191. ἐκ τούτου τοῦ γένους γίνονται —. Haec uncinis circumdedi. Si altero praedicto opus esse credidisset Plate, quod aegre adducar ut credam, aliquanto pulchrius orationem variasset, quam γεγόναι in γίνονται mutando.

192. Σαυμαστὰ ἐκπλήττονται —. Sic libri: sed oratio pedestris Σαυμαστῶς requireret. Quum verisimilius esse crederem Σαυμαστὰ a noto superlativi compendio, quam a Σαυμαστῶς fuisse corruptum, illam lectionem praetuli. τοῦ οὐ πάλαι ἄρα ἐπεθύμει —. Vulgo, τοῦτο ὁ π. ἀ. ἐ., quem casum utrumque verbum, et ἀκούειν et ἐπιθυμεῖν, respuere quis non intelligit?

194. εἰ δ' ἄλλ' ἐντύχοις σοφοῖς —. Sic rescripsi quod vulgo legitur εἰ δ' ἄλλοις ἐ. σ. Atqui ipse supra se caeterosque qui adessent σοφούς esse disertē negaverat. Mox δὲ post ἀσχροῦν recte damnavit Hirschigius.

195. οἷος ὄσων ἀίτιος ὧν τυγχάνει — Ambigi video legendumne sit ὄσων an οἷων. Neutrum verum est; αἷτιος ex αὐτῶς depravatam est. Hoc igitur restituto, οἷων et ὄσων sibi habento, qui huc injussi invexerunt.

197. οὐκ ἔπεστιν Ἐρωσι. Sic legendum cum Bekkero. Baiterus

nulla auctoritate et sensu minus commodo, οὐκ ἐν Ἐρωσ. ὕπνον τ' ἐνὶ κοίτῃ ἀκηδῆ — Vide quae de hoc loco, et infra de ἐν πλῶ κ. τ. ἐ. in Addendis ad Euthydemum disputavi.

198. δεινοῦ λέγειν ἐν τῷ λόγῳ — Postrema in πελώρου mutari oportere jamdiu suspicatus sum; sed quod πέμψας sollicitare volui, in eo erravi; verbum quamvis hic minus aptum, ex Homero retinuit Noster. τοῦ ἐπαινεῖν ὁτιοῦν — Haec insititia esse quis agnosceret, qui falsam interpretationem continere perspexerit. Accedit quod ἀλήθειαν sed ὀρθότητα eo sensu dixisset. Contra εἰδώς τὴν ἀλήθειαν ad illa referenda sunt quae supra dixit: ἔφην εἶναι δεινός τὰ ἐρωτικά.

199. ἀδελφός, αὐτὸ τοῦδ' ὅπερ ἔστιν, ἔστι τινός ἀδελφός, ἢ οὐ; Si alterum ἀδελφός a Platone profectum esset, non hic, sed statim post ἔστιν suum locum habuisset.

200. μεμνημένος — Vocem inutilem, glossema τοῦ φύλαξον, seclusi. τὸ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον κ. τ. ἐ. Haec si retineantur, hujusmodi sententia erit: τοῦτο ἔστιν ἐρᾶν, τὸ εἶναι — Sed quoniam nullo pacto fieri potest ut *cupere* idem sit quod *esse*, sententiam e praecedentibus confiatam, parum solertis enarratoris opus esse certissimum est.

202. ἐν μέσῳ δ' ὃν ἀμφοτέρων συμπληροῖ in omnibus libris scriptum invenitur. Sed quis unquam συμπληροῖ sine casu positum vidit? et quomodo scire possimus quid sit illud quod Amor complere dicitur, nisi nominetur? Quare necessariam vocem a simillima absorptam revocavi.

203. μαγείαν — Sic rescripsi pro μαντείαν. Divinatio jam supra suo loco posita est; ἐπωδαὶ autem, ut opinor, ad universum genus μαγείας sive μαγγανείας, pertinent; eaque rursus cum γοητεία artissimam habet cognationem. φύσει ἐραστής ὢν περὶ τὸ καλὸν — Grammaticus quum ignoraret quid esset περὶ τι εἶναι, ἐραστής supplevit, quod omnes huc usque manere passi sunt. Enimvero ne Graecum quidem est ἐραστής περὶ τὸ καλὸν pro τοῦ καλοῦ: Quod ad ista, καὶ τῆς Ἀφροδίτης καλῆς οὔσης, ἀτίνετ, qui lector non exclamet, τοῦτ' μὲν ἤδη πρὶν Θεόγνιν γεγενῆσθαι?

204. αὐτὸ γὰρ τοῦτο χαλεπὸν ἀμαθία — Nusquam manifestius se prodidit interpolator, quam hic inserto χαλεπόν. Non id agitur, molestumne sit incitiam annon; sed ex ipsa ἀμαθίας natura ostendi opus est, ὅτι οἱ ἀμαθεῖς οὐ φιλοσοφοῦσιν. Nec minus putide ἱκανὸν in fine sententiae scripserunt, quod primum expellendum vidit Hirschigius. Δῆλον τοῦτό γ', ἢ δ' ἦ, καὶ παιδὶ — Vulgo, Δ. δῆ, ἔφη, τοῦτό γε ἦδη κ. π., quae cur mutaverim nemo non intelliget.

205. ὁ μέγιστός τε καὶ ὄλος — Ita correxi ὁ μ. τ. κ. δολερός, quo nihil magis ridiculum esse potest. Primum enim universa illa boni cupiditas non est δολερός; deinde, etiam si maxime esset nihil huc faceret; postremo post μέγιστος alter superlativus flagitatur. Unica paene vox est ὄλος in quam regula ista non cadat, utpote quae natura sua superlativum non patitur, et omnes superlativos transcendat. Ea vero ipsa unice huic loco convenit; cf.

supra: τοῦ ὄλου ἐπιτιθέντες ὄνομα. Fac autem οὐερωσέρωσ ex perperam ite-
rata voce scriptum olim fuisse; tum nihil verisimilius, quam scribam in pessi-
mam illam conjecturam incidisse. Sed altius latet ulcus; nam si quis haec
tantum legat: οὕτω τοίνυν καὶ περὶ τὸν Ἐρωτα· τὸ μὲν κεφάλαιον, ἔστιν ὁ
μέγιστός τε καὶ ὄλος ἔρωσ παντί· quis non fateatur id ipsum dici, quod inter
superiora et infra dicenda medium poni oporteat? Jamne manifestum est verba,
πᾶσα ἢ τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμία καὶ τοῦ εὐδαιμονεῖν ab inepte sedulo homine in-
trusa esse, qui ἔστιν cum παντί capiendum esse non videret?

206. ἐν τῇ ἡλικίᾳ — Sic scribendum, non ut libri ἔν τινι. Saepis-
sime confunduntur THI et TINI. ἢ γὰρ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνου-
σία τόκος ἐστίν. Additamentum ab recentibus editoribus damnatum, lecto-
ribus indico, quo facilius judicent, quam temere interpolata sit hujusce dialogi
oratio. Equidem confiteor haud multum abfuisse quin ea quoque quae paullo
supra leguntur ejicerem: τί τοῦτο τυγχάνει δὴν τὸ ἔργον;

208. τῆς ἀπιούσης μνήμην — Jure, ut mihi videtur, μνήμην eje-
cit Voegelinus. Magistellus hoc supplendum ratus est, ubi ἐπιστήμην subau-
diendum erat. Σαυμάζοις ἂν τῆς ἀλογίας, ἃ ἐγὼ εἴρηκα εἰ μὴ ἐν-
νοεῖς — Sic scribendum, expulso περὶ et sublata post εἴρηκα distinctione.
Nam quod Bastius volebat, τῆς ἀλογίας πέρι, non est ex Graecorum consue-
tudine; apparet περὶ ab aliquo additum qui ἃ ἐγὼ εἴρηκα ab ἐννοεῖς pendere
non vidit. Quid autem εἰ μὴ ἐννοεῖς ἐνθυμηθεῖς sibi velint, haud facile dix-
eris: ἐνθυμείσθαι est *animadvertere*, ἐννοεῖν *cogitare*. Hoc recte ad hominum
facta pertinet, illud ad Diotimae sapientiam, qua factorum causa explicatur.

209. τὸ καλὸν ἐν ᾧ ἂν γεννήσειε — Non esse Graecam hanc syn-
taxin eo saltem, quo hic ponitur, sensu fidenter pronuntio; de remedio haereo.
Nihil postulari videtur nisi, ἐν ᾧ γεννήσῃ. τὰ καλὰ μᾶλλον ἢ τὰ ἀλ-
σχρά — Mirabor ni haec tria ultima verba scribis debeantur.

210. τίκτειν τοιούτους λόγους [καὶ] ζητεῖν — Molestam con-
junctionem seclusi. μηκέτι τῷ παρ' ἐνί, ὡσπερ οἰκέτης, ἀγαπῶν,
παιδαρίου [κάλλος] ἢ ἀνθρώπου τινὸς ἢ ἐπιτηδεύματος ἐνός,
δουλειῶν φαῦλος ἢ. Haec ita scribenda esse res ipsa clamat.

211. ὡς τισὶ μὲν δὴν καλόν, τισὶ δ' ἀλσχρόν. Haec recte damna-
vit Voegelinus, me consentientem habiturus, si et continuo praecedentia damna-
set. Plato minime, ut opinor, κατηγορίας temporis et loci, alia interposita
distraxisset. καὶ ἀπὸ τῶν μαθημάτων — Revocavi librorum scripturam
male in ἔως ἂν ἄ. τ. μ. mutatam. Vera morbi sedes est in verbis, τὸ μάθημα
τελευτήσῃ ab inepto grammatico additis; quod factum est, quia καὶν in καὶ de-
pravato (sic enim ad hunc diem legebatur), totius loci interpunctio turbata
erat. Quid, quod ne verum quidem est illud, quod a scriba suppeditatur?
Nam sic erectum philosophum non oportet ἐπὶ τὸ μάθημα τελευτήσαι, verum
ἐπ' αὐτό, ὃ ἔστι καλόν. φλυαρίας βνητῆς, ἀλλ' αὐτὸ τὸ βεῖον καλὸν
δύναιτο μονοειδὲς κατιδεῖν. Parum diligens Platonis lector fuerit necesse
est, quicumque vel βνητῆς, vel quae sequuntur, defensum est.

212. καὶ αὐτὸς τιμῶν τὰ δ' ἐρωτικά —. Sic mutavi quae in libris feruntur: καὶ αὐτὸς τιμῶν τὰ ἐρωτικά κ. τ. ἐ. Mox pro τὴν δύναμιν καὶ ἀνδρείαν, dedi τὴν δύναμιν τε καὶ χρείαν. (Cf. 204. ὁ Ἔρωσ τίνα χρείαν ἔχει τοῖς ἀνθρώποις; scilicet quae hucusque disputata erant ad τὴν δύναμιν pertinebant.)

213. ὡς ἐκείνον καθίζειν mihi quidem vehementer suspecta sunt, primum ob ὡς, quod ὥστε esse deberet, deinde ob ἐκείνον, quod Agathon potius quam Alcibiadi convenit, tum ob καθίζειν pro quo καθίξεσθαι flagitatur, postremo quia ex tota sententia nihil lucis ad ea quae narrantur accedit. ἀλλὰ καθίξεσθαι παρὰ τὸν Ἀγάθωνα ἐν μέσῳ Σωκράτους τε καὶ ἐκείνου, παραχωρήσαι γὰρ τὸν Σωκράτη· παρακαλεζόμενον δὲ —. Ecquid simplicius aut clarius depingi potest? ἀλλὰ φέρετ' ὡς Ἀγάθων —. Sic optime Cobetus pro ἀλλὰ φερέτω Ἀγάθων.

214. παρὰ νηφόντων λόγους —. Post haec verba λόγον inserui, quod primus Bastius faciendum vidit.

215. τούτου διδάξαντος —. Imo τοῦ διδάξαντος.

216. καὶ αὐτὸς ἀγνοεῖ πάντα καὶ οὐδὲν οἶδεν —. Verba absurde concepta et prorsus aliena auctor sum ut omnes qui sapimus, vel sapere videri volumus, uno ore explodamus. Mox pro ἴστε usitatus esset hoc sensu εὖ ἴστε. ἡγεῖται δὲ πάντα ταῦτα τὰ κτήματα οὐδενὸς ἄξια, καὶ ἡμᾶς οὐδὲν εἶναι. εἰρωνευόμενος δὲ καὶ παίζων πάντα τὸν βίον πρὸς τοὺς ἀνθρώπους διατελεῖ. Sic libri impressi, quod sciam, omnes; sed Codices optimi, καὶ ἡμᾶς οὐδὲν εἶναι λέγω ὑμῖν εἰρωνευόμενος δέ —. Haec non possunt esse glossema, quippe quae sensu careant. Provocare autem nos videntur ut caetera diligentius inspiciamus; quo facto illud minus commode dictum esse intelligemus, τὰ κτήματα οὐδενὸς ἄξια καὶ ἡμᾶς οὐδὲν εἶναι. Quid quod importune adjicitur ipsorum hominum mentio, ubi haecenus de bonis, quae putantur, humanis sermo fuit. Fac igitur sententiam in ἄξια desinere; quomodo sequentia ita refingi poterunt, ut quae a verbis καὶ ἡμᾶς usque ad διατελεῖ leguntur in unum coalescant? Nempe si λεγῶ in ἦγο, ὑμῖν in ὑμῶν vertas, haec evadent: καὶ ἡμᾶς οὐδὲν εἶναι ἡγούμενος, εἰρωνευόμενος δὲ καὶ παίζων πάντα τὸν βίον πρὸς τοὺς ἀνθρώπους διατελεῖ.

217. ἐμβραχύ —. Sic recte Hirschigius, praeeunte Cobeto, qui in Novv. Lectt. vim vocis plurimis exemplis declarat, admonetque eam cum ὅστις, ὅτι cett. poni solere. Libri ἐν βραχεῖ. οὗτος ἦδει —. Imo, si quid video, αὐτὸς ἦδει.

218. κινδυνεύει τ. ὁ. οὐ φαῦλα εἶναι —. Librorum lectionem κινδυνεύεις τ. ὁ. οὐ φαῦλος εἶναι, correxi.

220. οὐδὲν ἦσαν οἱ ἄλλοι πρὸς τὸ καρτερεῖν —. Num legendum οὐδὲν ἦσαν οἱ ἄλλοι πρὸς αὐτὸν τῷ καρτερεῖν. Infra aliquanto fidentius scripserim: ἔν τ' αὐτὰς εὐωχίαις μόνος ἀπολαύειν [οἶός τ' ἦν] τε τᾶλλα καὶ πίνειν οὐκ ἐδέλων, ὅποτε ἀναγκασθῆι πάντας ἐκράτει | τῶν Ἰώνων —. Valde probabilis mihi videtur viri docti suspicio

ΤΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ (repetito scilicet perperam articulo) in lectionem, quam nunc habemus, mutatum fuisse.

221. οἷοι δὲ καὶ ἕτεροι — Libri, εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι. Mox καὶ ἄλλους pro καὶ τοὺς ἄλλους posui.

222. εἰάν οὖν ὑπὸ σοι κατακλινῆ Ἀγάθων — Si haec ita capienda sunt ut Agathon proximus post Alcibiadem discumbat, id quod verba ὑπὸ σοι aperte praeferunt, quid sibi velint quae sequuntur non intelligo. Sin ὑπὸ σοι magis universe intelligendum, non οὐ δὴ που ἐπαινέσεται, sed οὐ δὴ που ἐπαινεῖν ἐδελήσει dixisset. Monstri vero simile est, πρὶν ὑπ' ἐμοῦ μᾶλλον ἐπαινεῖσθαι. Fieri potest ut scripserit Plato: οὕτω δὴ που ἔμε πάλιν ἐπαινέσεται, παρὸν ὑπ' ἐμοῦ μᾶλλον, (vel παρὲς ὑπ' ἐμοῦ ἄλλον) ἐπαινεῖσθαι.

Scribendam Birminghamiae a. d. IV. Kal. Jun.

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ·
ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΣ, ΕΤΑΙΡΟΣ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ.

172 I. Δοκῶ μοι περὶ ὧν πυνθάνεσθ' οὐκ ἀμελέτητος εἶναι. ^a
καὶ γὰρ ἐτύγχανον πρῶτῃν εἰς ἄστῦ οἴκοθεν ἀνιῶν Φαληρέθεν.
τῶν οὖν γνωρίμων τις ὀπισθε κατιδῶν με πόρρωθεν ἐκάλεσε, καὶ
παίζων ἅμα τῇ κλήσει, Ὁ Φαληρεύς, ἔφη, οὗτος Ἀπολλόδω-
ρος, οὐ περιμενεῖς; Κἀγὼ ἐπιστάς περιέμεινα. Καὶ ὅς, Ὁ
Ἀπολλόδωρε, ἔφη, καὶ μὴν καὶ ἔναγχός σε ἐζήτητον, βουλό-
μενος διαπυθέσθαι τὴν Ἀγάθωνος ξυνουσίαν καὶ Σωκράτους καὶ ^b
Ἀλκιβιάδου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τότε ἐν τῷ δεῖπνῳ παραγενο-
μένων περὶ τῶν ἐρωτικῶν λόγων, τίνες ἦσαν. ἄλλος γὰρ τίς
μοι διηγείτο ἀκηκῶς Φοίνικος τοῦ Φιλίππου, ἔφη δὲ καὶ σὲ
εἰδέναι. ἀλλὰ γὰρ οὐδὲν εἶχε σαφές λέγειν. σὺ οὖν μοι διή-
γησαι· δικαιοτάτος γὰρ εἶ τοὺς τοῦ ἐταίρου λόγους ἀπαγγέλλ-
λειν. πρότερον δέ μοι, ἢ δ' ὅς, εἶπέ, σὺ αὐτὸς παρεγένου τῇ
συνουσίᾳ ταύτῃ ἢ οὐ; Κἀγὼ εἶπον, ὅτι Παντάπασιν ἔοικέ σοι
οὐδὲν διηγείσθαι σαφές ὁ διηγούμενος, εἰ νεωστὶ ἤγει τὴν συν-
ουσίαν γεγονέναι ταύτην, ἣν ἐρωτᾷς, ὥστε καίμῃ παραγενέσθαι.
Ἐγώ, ἔφη. Πόθεν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Γλαύκων; οὐκ οἶσθ' ὅτι
πολλῶν ἐτῶν Ἀγάθων ἐνθάδ' οὐκ ἐπιδεδήμηκεν; ἀφ' οὗ δ' ἐγὼ
Σωκράτει συνδιατρίβω καὶ ἐπιμελές πεποίημαι ἐκάστης ἡμέρας

178 εἶδέναι ὃ τι ἂν λέγῃ ἢ πράττῃ, οὐδέπω τριῖ ἔτη ἐστίν. / πρὸ α
 τοῦ δὲ περιτρέχων ὅπῃ τύχοιμι καὶ οἰόμενός τι ποιεῖν ἀθλιώτερος
 ἦν ὄτρουον, οὐχ ἦττον ἢ σὺ νυνί, οἰόμενος δεῖν πάντα μᾶλλον
 πράττειν ἢ φιλοσοφεῖν. Καὶ ὅς, Μὴ σκῶπτ', ἔφη, ἀλλ' εἰπέ
 μοι, πότε ἐγένετο ἡ συνουσία αὕτη; Κἀγὼ εἶπον, ὅτι Παίδων
 ὄντων ἡμῶν ἔτι, ὅτε τῇ πρώτῃ τραγωδίᾳ ἐνίκησεν Ἀγάθων, τῇ
 ὑστεραία ἢ ἢ τὰ ἐπινύκια ἔθυσεν αὐτός τε καὶ οἱ χορευταί. Πάνυ,
 ἔφη, ἄρα πάλαι, ὡς ἔοικεν. ἀλλὰ τίς σοι διηγείτο; ἢ αὐτὸς
 Σωκράτης; Οὐ μὰ τὸν Δία, ἦν δ' ἐγώ. ἀλλ' ὅσπερ Φοῖνικι· b
 Ἀριστόδημος ἦν τις, Κυδαθηναίεύς, σμικρός, ἀνυπόδητος αἰεῖ,
 παραγεγόνει δ' ἐν τῇ συνουσίᾳ Σωκράτους ἐραστής ὢν ἐν τοῖς
 μάλιστα τῶν τότε, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. οὐ μέντοι ἀλλὰ καὶ Σω-
 κράτη γ' ἔνια ἦδη ἀνηρόμην ὢν ἐκείνου ἤκουσα, καὶ μοι ὠμο-
 λόγει καθάπερ ἐκείνος διηγείτο. Τί οὖν, ἔφη, οὐ διηγῆσω μοι;
 πάντως ἢ ὁδὸς ἢ εἰς ἄστυ ἐπιτηδεῖα πορευομένοις καὶ λέγειν
 καὶ ἀκούειν. Οὕτω δὲ ἰόντες ἅμα τοὺς λόγους περὶ αὐτῶν
 ἐποιούμεθα, ὥστε, ὅπερ ἀρχόμενος εἶπον, οὐκ ἀμελετήτως ἔχω· c
 εἰ οὖν δεῖ καὶ ὑμῖν διηγῆσασθαι, ταῦτα χρῆ ποιεῖν. καὶ γὰρ
 ἔγωγε καὶ ἄλλως, ὅταν μὲν τινὰς περὶ φιλοσοφίας λόγους ἢ
 αὐτὸς ποιῶμαι ἢ ἄλλων ἀκούω, χωρὶς τοῦ οἴεσθαι ὠφελεῖσθαι
 ὑπερφυῶς ὡς χαίρω· ὅταν δ' ἄλλους τινὰς, ἄλλως τε καὶ τοὺς
 ὑμετέρους τοὺς τῶν πλουσίων καὶ χρηματιστικῶν, αὐτὸς τ'
 ἄχθωμαι ὑμᾶς τε τοὺς ἐταίρους ἔλεῶ, ὅτι οἴεσθέ τι ποιεῖν εὐδὲν
 ποιῶντες. καὶ ἴσως αὖ ὑμεῖς ἐμὲ ἠγείσθε κακοδαίμονα εἶναι, d
 καὶ οἴομαι ὑμᾶς ἀληθῆ οἴεσθαι· ἐγὼ μέντοι ὑμᾶς οὐκ οἴομαι,
 ἀλλ' εὖ οἶδα.

II. ΕΤΑΙ. Ἀεὶ ὅμοιος εἶ, ὦ Ἀπολλόδορε· αἰεὶ γὰρ σαυ-
 τόν τε κακηγορεῖς καὶ τοὺς ἄλλους, καὶ δοκεῖς μοι ἀτεχνῶς
 πάντας ἀθλίους ἠγείσθαι πλὴν Σωκράτους ἀπὸ σαυτοῦ ἀρξάμε-
 νος. καὶ ὁπόθεν ποτὲ ταύτην τὴν ἐπωνυμίαν ἔλαβες, τὸ μα-
 νικὸς καλεῖσθαι, οὐκ οἶδ' ἔγωγε· ἐν μὲν γε τοῖς λόγοις αἰεὶ
 τοιοῦτος εἶ· σαυτῷ τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγριαίνεις πλὴν Σωκρά-

τους. — ΑΠΟΛ. ὦ φίλτατε, καὶ δῆλόν γε δὴ, ὅτι οὕτω
 διανοούμενος καὶ περὶ ἑμαυτοῦ καὶ περὶ ὑμῶν μαίνομαι καὶ πα-
 ραπαίω; — ΕΤΑΙ. Οὐκ ἄξιον περὶ τούτων, ὦ Ἀπολλόδωρε,
 νῦν ἐρίζειν· ἀλλ' ὅπερ ἐδεόμεθά σου, μὴ ἄλλως ποιήσης, ἀλλὰ
 διήγησαι, τίνες ἦσαν οἱ λόγοι. — ΑΠΟΛ. Ἦσαν τοίνυν ἐκαί-
 174 νοι τοιοῦδε τινές. μᾶλλον δ' ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν, ὡς ἐκεῖνος διηγείτο, α
 κάγῳ πειράσομαι διηγήσασθαι. Ἔφη γάρ οἱ Σωκράτη ἐντυχεῖν
 λελουμένον τε καὶ τὰς βλαύτας ὑποδεδεμένον, ἃ ἐκεῖνος ὀλιγά-
 κως ἐποίει, καὶ ἐρέσθαι αὐτόν, ὅποι ἴοι οὕτω καλὸς γεγενημέ-
 νος. καὶ τὸν εἰπεῖν, ὅτι Ἐπὶ δεῖπνον εἰς Ἀγάθωνος. χθές γάρ
 αὐτὸν διέφυγον τοῖς ἐπινικίοις, φοβηθεὶς τὸν ὄχλον· ὠμολόγησα
 δ' εἰς τήμερον παρέσεσθαι. ταῦτα δὴ ἐκαλλωπισάμην, ἵνα
 καλὸς παρὰ καλὸν ἴω. ἀλλὰ σύ, ἦ δ' ὅς, πῶς ἔχεις πρὸς β
 τὸ ἰέναι ἄκλητος ἐπὶ δεῖπνον; Κάγῳ, ἔφη, εἶπον, ὅτι Οὕτως,
 ὅπως ἂν σὺ κελεύης. Ἔπου τοίνυν, ἔφη, ἵνα καὶ τὴν παροι-
 μίαν διαφθεύρωμεν μεταβάλλοντες, ὡς ἄρα καὶ ἀγαθῶν ἐπὶ
 δαίτας ἴασιν αὐτόματοι ἀγαθοί. Ὅμηρος μὲν γάρ κινδυνεύει
 οὐ μόνον διαφθεῖραι, ἀλλὰ καὶ ὑβρίσαι εἰς ταύτην τὴν παροι-
 μίαν. ποιήσας γάρ τὸν Ἀγαμέμνονα διαφερόντως ἀγαθὸν ἄν-
 δρα τὰ πολεμικά, τὸν δὲ Μενέλεων μαλθακὸν αἰχμητήν, θυσίαν ο
 ποιουμένου καὶ ἐστιῶντος τοῦ Ἀγαμέμνονος ἄκλητον ἐποίησεν
 ἐλθόντα τὸν Μενέλεων ἐπὶ τὴν θοίνην, χεῖρῳ ὄντα ἐπὶ τὴν τοῦ
 ἀμείνονος. Ταῦτ' ἀκούσας εἰπεῖν ἔφη, Ἴσως μέντοι κινδυνεύσω
 κάγῳ οὐχ ὡς σὺ λέγεις, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ καθ' Ὅμηρον φαῦ-
 λος ὢν ἐπὶ σοφοῦ ἀνδρὸς ἰέναι θοίνην ἄκλητος. ὅρα οὖν ἄγων δ
 με τί ἀπολογήσῃ; ὡς ἐγὼ μὲν οὐχ ὁμολογήσω ἄκλητος ἦκειν,
 ἀλλ' ὑπὸ σοῦ κεκλημένος. Σύν τε δὴ, ἔφη, ἐρχομένῳ πρὸ ὁ
 τοῦ βουλευσόμεθ' ὅ τι ἐροῦμεν. ἀλλ' ἴωμεν. Τοιαῦτ' ἄττα
 σφᾶς ἔφη διαλεχθέντας ἰέναι. τὸν οὖν Σωκράτη ἑαυτῷ πῶς
 προσέχοντα τὸν νοῦν κατὰ τὴν ὁδὸν πορεύεσθαι ὑπολειπόμενον,
 καὶ περιμένοντος οὐ κελεύειν προϊέναι εἰς τὸ πρόσθεν. ἐπειδὴ
 δ' ἔγενεσθαι ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ τῇ Ἀγάθωνος, ἀνεωφγμένην κατα- ο

λαμβάνειν τὴν θύραν, καὶ τι ἔφη αὐτόθι γελοῖον παθεῖν. οἱ μὲν γὰρ εὐθύς παιδὰ τιν' ἐνδοθεν ἀπαντήσαντ' ἄγειν οὐ κατέκειντο οἱ ἄλλοι, καὶ καταλαμβάνειν ἤδη μέλλοντας δειπνεῖν. εὐθύς δ' οὖν ὡς ἰδεῖν τὸν Ἀγάθωνα, ὦ φάναι, Ἀριστέδημε, εἰς καλὸν ἦκεις, ὅπως συνδειπνήσης· εἰ δ' ἄλλου τινὸς ἕνεκ' ἦλθες, εἰσαυθὶς ἀναβαλοῦ· ὡς καὶ χθές ζητῶν σε, ἵνα καλέσαιμι, οὐχ οἴός τ' ἦ ἰδεῖν. ἀλλὰ Σωκράτη ἡμῖν πῶς οὐκ ἄγεις; Κἀγώ, ἔφη, μεταστρεφόμενος οὐδαμοῦ ὀρῶ Σωκράτη ἐπόμενον. εἶπον οὖν, ὅτι καὶ αὐτὸς μετὰ Σωκράτους ἦκοιμι, κληθεὶς ὑπὲρ ἐκείνου δεῦρ' ἐπὶ δεῖπνον. Καλῶς γ', ἔφη, ποιῶν 175 σύ· ἀλλὰ ποῦ ἔστιν οὗτος; Ὅπισθεν ἐμοῦ ἄρτι εἰσῆει· ἀλλὰ θαυμάζω καὶ αὐτός, ποῦ ἂν εἴη. Οὐ σκέψαι, ἔφη, παῖ, φάναι τὸν Ἀγάθωνα, καὶ εἰσάξεις Σωκράτη; σύ δ', ἦ δ' ὅς, Ἀριστέδημε, παρ' Ἐρυξίμαχον κατακλίνου.

III. Καὶ ἔμην ἔφη ἀπονίζειν τὸν παῖδα, ἵνα κατακέοιτο ἄλλον δέ τινα τῶν παίδων ἦκειν ἀγγέλλοντα ὅτι Σωκράτης οὗτος ἀναχωρήσας ἐν τῷ τῶν γειτόνων προθύρῳ ἔστηκε, καὶ οὐ καλοῦντος οὐκ ἐθέλει εἰσιέναι. Ἄτοπόν γ', ἔφη, λέγεις· οὐκ οὖν καλεῖς αὐτὸν καὶ μὴ ἀφήσεις; Καὶ ὅς ἔφη εἰπεῖν Μηδαμῶς, ἀλλ' εἶατ' αὐτόν. ἔθος γάρ τι τοῦτ' ἔχει· ἐνίστ' ἀποστάς ὅποι ἂν τύχη ἔστηκεν. ἦξει δ' αὐτίκα, ὡς ἐγώ μαι. μὴ οὖν κινεῖτε, ἀλλ' εἶατε. Ἄλλ' οὕτω χρὴ ποιεῖν, εἰ σοὶ δοκεῖ, φάναι τὸν Ἀγάθωνα. ἀλλ' ἡμᾶς, ὦ παῖδες, τοὺς ἄλλους ἐστιᾶτε· πάντως παρατίθετε ὃ τι ἂν βούλησθε, ἐπειδάν τις ὑμῖν μὴ ἐφαστήκη, ὃ ἐγὼ οὐδεπώποτ' ἐποίησα. νῦν οὖν νομίζοντες καμὲ ὑφ' ὑμῶν κεκλησθαι ἐπὶ δεῖπνον καὶ τούσδε τοὺς ἄλλους, θεραπεύετε, ἐν ὑμᾶς ἐπαινώμεν. Μετὰ ταῦτ' ἔφη σφᾶς μὲν δειπνεῖν, τὸν δὲ Σωκράτη οὐκ εἰσιέναι. τὸν οὖν Ἀγάθωνα πολλάκις κελεύειν μεταπέμψασθαι τὸν Σωκράτη, ἔδ' οὐκ εἶαν. ἦκειν οὖν αὐτὸν οὐ πολὺν χρόνον, ὡς εἰώθει, διατρέψαντα, ἀλλὰ μάλιστα σφᾶς μεσοῦν δειπνοῦντας. τὸν οὖν Ἀγάθωνα, τυγχάνειν γὰρ ἔσχατον κατακείμενον μόνον, Δεῦρ', ἔφη φάναι,

Σώκρατες, παρ' ἐμέ κατάκεισο, ἵνα καὶ τοῦ σοφοῦ ἀπτόμενός σου ἀπολαύσω, ὃ σοι προσέστη ἐν τοῖς προθύμοις. δῆλον γάρ ὅτι εὗρες αὐτὸ καὶ ἔχεις· οὐ γὰρ ἂν προαπέστης. Καὶ τὸν Σωκράτη καθίζεσθαι καὶ εἰπεῖν, ὅτι Εὖ ἂν ἔχοι, φάναι, ὦ Ἀγάθων, εἰ τοιοῦτον εἶη ἡ σοφία, ὥστ' ἐκ τοῦ πληρεστεροῦ εἰς τὸν κενώτερον βεῖν ἡμῶν, εἰάν ἀπτώμεθ' ἀλλήλων, ὥσπερ τὸ ἐν ταῖς κύλιξιν ὕδωρ τὸ διὰ τοῦ ἐρίου ξέον ἐκ τῆς πληρεστερας εἰς τὴν κενωτέραν. εἰ γὰρ οὕτως ἔχει καὶ ἡ σοφία, πολλοῦ τιμῶμαι τὴν παρὰ σοὶ κατάκλισιν· οἶμαι γὰρ με παρὰ σοῦ πολλῆς καὶ καλλῆς σοφίας πληρωθήσεσθαι· ἡ μὲν γὰρ ἐμῆ φαύλη τις ἂν εἶη καὶ ἀμφισβητήσιμος, ὥσπερ ὄναρ οὔσα, ἡ δὲ σὴ λαμπρά τε καὶ πολλὴν ἐπίδοσιν ἔχουσα, ἣ γε παρὰ σοῦ νέου ὄντος οὕτω σφόδρ' ἐξέλαμψε καὶ ἐκφανῆς ἐγένετο πρῶτην ἐν μάρτυσι τῶν Ἑλλήνων πλέον ἢ τρισμυριοῖς. Ὑβριστῆς εἶ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὃ Ἀγάθων. καὶ ταῦτα μὲν καὶ ὀλίγον ὕστερον διαδικασόμεθα ἐγὼ τε καὶ σύ, δικαστῆι χρώμενοι τῷ Διονύσῳ· νῦν δὲ πρὸς τὸ δεῖπνον πρῶτα τρέπου.

- 176 IV. Μετὰ ταῦτα, ἔφη, κατακλινέντος τοῦ Σωκράτους καὶ δειπνήσαντος καὶ τῶν ἄλλων, σπονδάς τε σφᾶς ποιήσασθαι καὶ ἄσαντας τὸν θεὸν καὶ τᾶλλα τὰ νομιζόμενα τρέπεσθαι πρὸς τὸν πότον. τὸν οὖν Πausανίαν ἔφη λόγου τοιοῦτου τινὸς κατάρχειν. Εἶεν, ἄνδρες, φάναι, τίνα τρόπον ξᾶστα πιόμεθα; ἐγὼ μὲν οὖν λέγω ὑμῖν ὅτι τῷ ὄντι πάνυ χαλεπῶς ἔχω ὑπὸ τοῦ χθῆς πότου καὶ δέομαι ἀναψυχῆς τινος, οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν τοὺς πολλούς· παρῆτε γὰρ χθῆς. σκοπεῖσθ' οὖν, τίνι τρόπῳ ἂν ὡς ξᾶστα πίνομεν. Τὸν οὖν Ἀριστοφάνη εἰπεῖν· Τοῦτο μέντοι εὖ λέγεις, ὦ Πausανία, τὸ παντὶ τρόπῳ παρασκευάζεσθαι βρασιώνην τινὰ τῆς πόσεως· καὶ γὰρ αὐτὸς εἰμι τῶν χθῆς βεβαπτισμένων. Ἀκούσαντ' οὖν αὐτῶν ἔφη Ἐρυξίμαχον τὸν Ἀκουμένου, Ἥ καλῶς, φάναι, λέγετε. καὶ ἔτι ἐνός δέομαι ὑμῶν ἀκούσαι, πῶς ἔχει πρὸς τὸ πίνειν Ἀγάθων. Οὐδαμῶς, φάναι, οὐδ' αὐτὸς ἔρωμαι. Ἐρμαιον ἂν εἶη ἡμῖν, ἣ δ' ὄς, ὡς εἰσκει,

ἐμοί τε καὶ Ἀριστοδήμῳ καὶ Φαίδρῳ καὶ τοῖσδε, εἰ ὑμεῖς οἱ δυνατώτατοι πίνειν νῦν ἀπειρήκατε· ἡμεῖς μὲν γὰρ αἰεὶ ἀδύνατοι. Σωκράτη δ' ἐξαίρῳ λόγου· ἰκανὸς γὰρ καὶ ἀμφότερα, ὥστ' ἐξαρκέσει αὐτῷ ὁπότερ' ἂν ποιῶμεν. ἐπειδὴ οὖν μοι δοκεῖ οὐδεὶς τῶν παρόντων προθύμως ἔχειν πρὸς τὸ πολὺν πίνειν οἶνον, ἴσως ἂν ἐγὼ περὶ τοῦ μεθύσκεσθαι, οἷόν ἐστι, τάληθῆ λέγων ἤττον ἂν εἶην ἀηδέης. ἐμοὶ γὰρ δὴ τοῦτό γ' οἶμαι κατάδηλον γεγονέναι ἐκ τῆς ἰατρικῆς, ὅτι χαλεπὸν τοῖς ἀνθρώποις ἡ μέθη ἐστὶ· καὶ οὐτ' αὐτὸς ἐκὼν εἶναι πόρρω ἐθελήσαιμ' ἂν πιεῖν, οὐτ' ἄλλῳ συμβουλεύσαιμι, ἄλλως τε καὶ κραιπαλῶντα ἔτι ἐκ τῆς προτεραΐας. Ἄλλὰ μὴν, ἔφη φάναι ὑπολαβόντα Φαίδρον τὸν Μυρρινούσιον, ἔγωγέ σοι εἴωθα πειθεσθαι ἄλλως τε καὶ ἄττ' ἂν περὶ ἰατρικῆς λέγῃς, νῦν δ', ἂν εὖ βουλευόνται, καὶ οἱ λοιποὶ. Ταῦτα δὴ ἀκούσαντας συγχωρεῖν πάντας μὴ διὰ μέθης ποιήσασθαι τὴν ἐν τῷ παρόντι συνουσίαν, ἀλλ' οὕτω πίνοντας πρὸς ἡδονήν.

V. Ἐπειδὴ τοίνυν, φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον, τοῦτο μὲν δεδοκται, πίνειν ὅσον ἂν ἕκαστος βούληται, ἐπάναγκες δὲ μηδὲν εἶναι, τὸ μετὰ τοῦτ' εἰσηγοῦμαι τὴν μὲν ἄρτι εἰσελθοῦσαν αὐλητρίδα χαίρειν εἶναι, αὐλοῦσαν ἑαυτῇ, ἢ, ἂν βούληται, ταῖς γυναιξὶ ταῖς ἔνδον, ἡμᾶς δὲ διὰ λόγων ἀλλήλοις συνεῖναι τὸ τήμερον. καὶ δι' οἶων λόγων, εἰ βούλεσθε, ἐθέλω ὑμῖν εἰσηγήσασθαι. 177 Φάναι δὴ πάντας βούλεσθαι, καὶ κελεύειν αὐτὸν εἰσηγεῖσθαι. Εἰπεῖν οὖν τὸν Ἐρυξίμαχον, ὅτι Ἡ μὲν μοι ἀρχὴ τοῦ λόγου ἐστὶ κατὰ τὴν Εὐριπίδου Μελανίπτην· οὐ γὰρ ἐμὸς ὁ μῦθος, ἀλλὰ Φαίδρου τοῦδε, ὃν μέλλω λέγειν. Φαίδρος γὰρ ἐκάστοτε πρὸς με ἀγανακτῶν λέγει, Οὐ δεινόν, φησὶν, ὧ Ἐρυξίμαχε, ἄλλοις μὲν τισι θεῶν ὕμνους καὶ παιῶνας εἶναι ὑπὸ τῶν ποιητῶν πεποιημένους, τῷ δ' Ἐρωτι, τηλικούτῳ ὄντι καὶ τοσοῦτῳ θεῷ, μηδὲ ἓνα πώποτε τοσοῦτων γεγονότων ποιητῶν πεποιηθέναι μηδὲν ἐγκώμιον; εἰ δὲ βούλει αὐτὸ σκέψασθαι τοῖς χρηστοῦς σοφισταῖς, Ἡρακλέους μὲν καὶ ἄλλων ἐπαίνους κατα-

λογάδην ξυγγράφειν, ὥσπερ ὁ βέλτιστος Πρόδικος. καὶ τοῦτο μὲν ἦττον καὶ θαυμαστόν, ἀλλ' ἔγωγ' ἤδη τι ἐνέτυχον βιβλίῳ ἀνδρὸς σοφοῦ, ἐν ᾧ ἐνήσαν ἄλλες ἐπαινον θαυμάσιον ἔχοντες πρὸς ὠφέλειαν· καὶ ἄλλα τοιαῦτα συχνὰ ἴδοις ἂν ἐγκλωμιασμένα. τὸ οὖν τοιούτων μὲν περὶ πολλοὺς πολλήν σπουδὴν ποιήσασθαι, ὁ ἔρωτα δὲ μηδένα πω ἀνθρώπων τετολημῆκεναι εἰς ταυτηνὴ τὴν ἡμέραν ἀξίως ὑμνησαι, ἀλλ' οὕτως ἡμέληται τσοοῦτος θεός, ταῦτα δὴ μοι δοκεῖ εὖ λέγειν Φαῖδρος. ἐγὼ οὖν ἐπιθυμῶ ἅμα μὲν τουτοῖ ἐρανον εἰσενεγκεῖν καὶ χαρίσασθαι, ἅμα δ' ἐν τῇ παρόντι πρέπον μοι δοκεῖ εἶναι ἡμῖν τοῖς παροῦσι κοσμησαι τὸν θεόν. εἰ οὖν ξυνδοκεῖ καὶ ὑμῖν, γένειτ' ἂν ἡμῖν ἐν λόγοις ἱκανὴ διατριβή· δοκεῖ γάρ μοι χρῆναι ἕκαστον ἡμῶν λόγον εἰπεῖν ἐπαινον ἔρωτος ἐπὶ δεξιᾷ, ὡς ἂν δύνηται κάλλιστον, λέγειν δὲ Φαῖδρον πρῶτον, ἐπειδὴ καὶ πρῶτος κατὰκειται καὶ ἔστιν ἅμα πατήρ τοῦ λόγου. Οὐδεὶς σοι, ὦ Ἐρυξίμαχε, φάναι τὸν Σωκράτη, ἐναντία ψηφιεῖται. οὔτε γὰρ ἂν που ἐγὼ ἀποφήσαιμι, ὅς οὐδὲν φημι ἄλλο ἐπίστασθαι ἢ τὰ ἐρωτικά, οὔτε που Ἀγάθων καὶ Πausανίας, οὐδὲ μὴν Ἀριστοφάνης, ᾧ περὶ Διόνυσον καὶ Ἀφροδίτην πᾶσα ἡ διατριβή, οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς τουτωνῶν ἐγὼ ὀρώ. καίτοι οὐκ ἐξ ἴσου γίγνεται ἡμῖν τοῖς ὑστάτοις κατακειμένοις· ἀλλ' ἐάν οἱ πρόσθεν ἱκανῶς καὶ καλῶς εἴπωσιν, ἐξαρκέσει ἡμῖν. ἀλλὰ τύχη ἀγαθῆ καταρχέτω Φαῖδρος καὶ ἐγκλωμιάζετω τὸν ἔρωτα. Ταῦτα δὴ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἄρα

178 ξυνέφασάν τε καὶ ἐκέλευον ἅπερ ὁ Σωκράτης. πάντων μὲν οὖν, ἃ ἕκαστος εἶπεν, οὔτε πᾶν ὁ Ἀριστόδημος ἐμέμνητο οὔτ' αὖ ἐγὼ ἃ ἐκεῖνος ἔλεγε πάντα· ἃ δὲ μάλιστα καὶ ὧν ἔδοξέ μοι ἀξιομνημόνευτ' εἶναι, τούτων ὑμῖν ἐρῶ ἕκαστα.

VI. Πρῶτον μὲν γάρ, ὥσπερ λέγω, ἔφη Φαῖδρον, ἀρξάμενον ἐνθένδε ποθὲν λέγειν ὅτι Μέγας θεὸς εἶη ὁ ἔρωτος καὶ θαυμαστός ἐν ἀνθρώποις τε καὶ θεοῖς, πολλαχῆ μὲν καὶ ἄλλῃ, οὐκ ἤκιστα δὲ κατὰ τὴν γένεσιν. Τὸ γὰρ ἐν τοῖς πρεσβύτατον εἶναι τὸν θεὸν τίμιον, ἢ δ' ὅς· τεκμήριον δὲ τούτου· γονῆς χάρα

Ἔρωτος οὗτ' εἰσὶν οὔτε λέγονται ὑπ' οὐδενός οὔτ' ἰδιώτου οὔτε πειρητοῦ, ἀλλ' Ἡσιόδου πρῶτον μὲν χάος φησὶ γενέσθαι,

αὐτὰρ ἔπειτα

γαί' εὐρύτερος, πάντων ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ,
ἡδ' Ἔρος.

φησὶ μετὰ τὸ χάος δύο τούτω γενέσθαι, γῆν τε καὶ Ἔρωτα. Παρμενίδης δὲ τὴν γένεσιν λέγει

πρώτιστον μὲν Ἔρωτα θεῶν μητίσαστο πάντων.

Ἡσιόδῳ δὲ καὶ Ἀκουσίλειως ὁμολογεῖ οὕτω πολλαχόθεν ὁμολογεῖται ὁ Ἔρος ἐν τοῖς πρεσβύτατος εἶναι. Πρεσβύτατος δ' ὢν μεγίστων ἀγαθῶν ἡμῖν αἰτιός ἐστιν. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔχω εἰπεῖν ὅτι μεῖζόν ἐστιν ἀγαθὸν εὐθύς νέφ' ὄντι ἢ ἐραστής χρηστός καὶ ἐραστῇ παιδικά. ὃ γὰρ χρὴ ἀνθρώποις ἡγεῖσθαι παντός τοῦ βίου τοῖς μέλλουσι καλῶς βιώσεσθαι, τοῦτ' οὔτε ξυγγένεια οἶα τ' ἐμποιεῖν οὔτω καλῶς οὔτε τιμαὶ οὔτε πλοῦτος οὔτ' ἄλλο οὐδὲν ὡς ἔρωτος. λέγω δὲ δὴ τί τοῦτο; τὴν ἐπὶ μὲν τοῖς αἰσχροῖς αἰσχύνην, ἐπὶ δὲ τοῖς καλοῖς φιλοτιμίαν· οὐ γὰρ ἔστιν ἄνευ τούτων οὔτε πόλιν οὔτ' ἰδιώτην μεγάλη καὶ καλὰ ἔργα ἐξεργάζεσθαι. φημί τοίνυν ἐγὼ ἄνδρα ὅστις ἐρᾷ, εἴ τι αἰσχρὸν ποιῶν κατάδηλος γίγνοιτο ἢ πάσχω ὑπὸ του, δι' ἀνανδρίαν μὴ ἀμυνόμενος, οὔτ' ἂν ὑπὸ πατρὸς ὀφθέντα οὕτως ἀλγήσαι οὔθ' ὑφ' ἐταίρων οὔθ' ὑπ' ἄλλου οὐδενός, ὡς ὑπὸ παιδικῶν. ταῦτό δὲ τοῦτο καὶ τὸν ἐρώμενον ὀρώμεν ὅτι διαφερόντως τοὺς ἐραστάς αἰσχύνεται, ὅταν ὀφθῇ ἐν αἰσchrῶ τινὶ ὢν. εἰ οὖν μηχανή τις γένοιτο, ὥστε πόλιν γενέσθαι ἢ στρατόπεδον ἐραστῶν τε καὶ παιδικῶν, οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἄμεινον οἰκήσειαν τὴν ἑαυτῶν [ἢ] ἀπεχόμενοι πάντων τῶν αἰσchrῶν καὶ φιλοτιμούμενοι πρὸς ἀλλή-
179 λους. καὶ μαχόμενοι γ' ἂν μετ' ἀλλήλων οἱ τοιοῦτοι νικῶνεν ἂν ὀλίγοι ὄντες, ὡς ἔπος εἰπεῖν, πάντας ἀνθρώπους. ἐρῶν γὰρ ἀνὴρ ὑπὸ παιδικῶν ὀφθῆναι ἢ λιπῶν τάξιν ἢ ὅπλα ἀποβαλὼν ἤττον ἂν δῆπου δέξαιτο ἢ ὑπὸ πάντων τῶν ἄλλων, καὶ πρὸ τούτου τεθνάναι ἂν πολλάκις ἔλοιτο. καὶ μὴν ἐγκαταλιπεῖν γε

τὰ παιδικὰ ἢ μὴ βοηθῆσαι κινδυνεύοντι, οὐδεὶς οὕτω κακός, ὄντινα οὐκ ἂν αὐτὸς ὁ Ἔρως ἔνθεον ποιήσειε πρὸς ἀρετὴν, ὡσθ' ἕμοιον εἶναι τῷ ἀρίστῳ φύσει. καὶ ἀτεχνῶς, ὃ ἔφη Ὀμηρος, ἂ μόνος ἐμπνεῦσαι ἐνίοις τῶν ἡρώων τὸν θεόν, τοῦθ' ὁ Ἔρως τοῖς ἐρώσι παρέχει γιγνόμενον παρ' αὐτοῦ.

VII. Καὶ μὴν ὑπεραποθνήσκειν γε μόνοι ἐθέλουσιν οἱ ἐρών-
τες, οὐ μόνον οἱ ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες. τούτου δὲ
καὶ ἡ Πελλίου θυγάτηρ Ἄλκηστις ἱκανὴν μαρτυρίαν παρέχεται
εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἐβλήσασα μόνη ὑπὲρ τοῦ αὐτῆς ἀνδρὸς
ἀποθανεῖν, ὄντων αὐτῷ πατρός τε καὶ μητρός· οὗς ἐκείνη το-
σοῦτον ὑπερεβάλετο τῇ φιλίᾳ διὰ τὸν ἔρωτα, ὡστ' ἀποδειξαι
αὐτοὺς ἀλλοτρίους ὄντας τῷ υἱεὶ καὶ ὀνόματι μόνον προσήκον-
τας. καὶ τοῦτ' ἐργασασμένη τούργον οὕτω καλὸν ἔδοξεν ἐργά-
σασθαι οὐ μόνον ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ θεοῖς, ὥστε πολλῶν πολλὰ
καὶ καλὰ ἐργασασμένων εὐαριθμήτοις δὴ τισιν ἔδοσαν τοῦτο γέ-
ρας οἱ θεοί, ἐξ Ἄιδου ἀνεῖναι πάλιν τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ τὴν ἐκεί-
νης ἀνεῖσαν ἀγασθέντες [τῷ ἔργῳ· οὕτω καὶ θεοί] τὴν περὶ τὸν
ἔρωτα σπουδὴν τε καὶ ἀρετὴν [μάλιστα τιμῶσιν]. Ὀρφέα δὲ α
τὸν Οἰάγρου ἀτελὴ ἀπέπεμψαν ἐξ Ἄιδου, φάσμα δειξάντες τῆς
γυναῖκος ἐφ' ἣν ἤκεν, αὐτὴν δ' οὐ δόντες, ὅτι μαλθακίζεσθαι
ἐδόκει, αἶτ' ὦν καθαροδός, καὶ οὐ τολμᾶν ἔνεκα τοῦ ἔρωτος
ἀποθνήσκειν, ὡσπερ Ἄλκηστις, ἀλλὰ διαμηχανᾶσθαι ζῶν εἰσ-
ιέναι εἰς Ἄιδου. τοιγάρτοι διὰ ταῦτα δίκην αὐτῷ ἐπέθεσαν,
καὶ ἐποίησαν τὸν θάνατον αὐτοῦ ὑπὸ γυναικῶν γενέσθαι, οὐχ
ὡσπερ Ἀχιλλεῖα τὸν τῆς Θέτιδος υἱὸν ἐτίμησαν καὶ εἰς μακάρων
νήσους ἀπέπεμψαν, ὅτι πεπυσμένος παρὰ τῆς μητρός, ὡς ἀπο-
θανοῖτο ἀποκτείνας Ἔκτορα, μὴ ἀποκτείνας δὲ τοῦτον οἴκαδ'
ἐλθὼν γηραιὸς τελευτήσοι, ἐτόλμησεν εἰσεῖσθαι βοηθήσας τῷ ἐρα-
180 στῇ Πατρόκλῳ καὶ τιμωρήσας οὐ μόνον ὑπεραποθανεῖν, ἀλλὰ
καὶ ἐπαποθανεῖν τετελευτηκότι. ἔθεν δὴ καὶ ὑπεραγασθέντες
οἱ θεοὶ διαφερόντως αὐτὸν ἐτίμησαν, ὅτι τὸν ἐραστὴν οὕτω περὶ
πολλοῦ ἐποίητο. Αἰσχύλος δὲ φλυαρεῖ φάσκων Ἀχιλλεῖα Πα-

τρόκλου ἐραῖν, ὅς ἦν καλλίων οὐ μόνον Πατρόκλου ἀλλὰ καὶ τῶν ἡρώων ἀπάντων καὶ ἔτι ἀγένειος, ἔπειτα νεώτερος πολὺ, ὡς φησιν Ὅμηρος. ἀλλὰ γὰρ τῷ ὄντι μάλιστα μὲν ταύτην τὴν ἀρετὴν οἱ θεοὶ τιμῶσι τὴν περὶ τὸν ἔρωτα, μᾶλλον μέντοι θαυμάζουσι καὶ ἄγανται καὶ εὖ ποιοῦσιν, ὅταν ὁ ἐρώμενος τὸν ἐραστήν ἀγαπᾷ, ἢ ὅταν ὁ ἐραστής τὰ παιδικά. θειώτερον γάρ· [ἐραστής παιδικῶν· ἔνθεος γὰρ ἔστι]. διὰ ταῦτα καὶ τὸν Ἀχιλλεῖα τῆς Ἀλκήστιδος μᾶλλον ἐτίμησαν εἰς μακάρων νήσους ἀποπέψαντες. Οὕτω δὴ ἔγωγέ φημι Ἔρωτα θεῶν καὶ πρεσβυτάτον καὶ τιμιώτατον καὶ κυριώτατον εἶναι εἰς ἀρετῆς καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν ἀνθρώποις καὶ ζῶσι καὶ τελευτήσασιν.

VIII. Φαῖδρον μὲν τοιοῦτόν τινα λόγον ἔφη εἰπεῖν, μετὰ δὲ Φαῖδρον ἄλλους τινὰς εἶναι ὧν οὐ πάνυ διεμνημόνευσεν· οὓς παρὲς τὸν Πausανίου λόγον διηγείτο. εἰπεῖν δ' αὐτὸν ὅτι Οὐ καλῶς μοι δοκεῖ, ὦ Φαῖδρε, προβεβλήσθαι ἡμῖν ὁ λόγος, τὸ ἀπλῶς οὕτως παρηγγελθαι ἐγκωμιάζειν Ἔρωτα. εἰ μὲν γὰρ εἰς ἦν ὁ Ἔρωτος, καλῶς ἂν εἶχε· νῦν δέ — οὐ γὰρ ἔστιν εἰς, μὴ ὄντος δ' ἐνὸς ὀρθότερόν ἐστι πρότερον προρρηθῆναι ὅποιον δεῖ ἐπαινεῖν. ἐγὼ οὖν πειράσομαι τοῦτ' ἐπανορθώσασθαι, πρῶτον δὲ μὲν Ἔρωτα φράσαι ὃν δεῖ ἐπαινεῖν, ἔπειτ' ἐπαινεῖσαι ἀξίως τοῦ θεοῦ. Πάντες γὰρ ἴσμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνευ Ἔρωτος Ἀφροδίτη. μιᾶς μὲν οὖν οὕσης, εἰς ἂν ἦν Ἔρωτος· ἐπεὶ δὲ δὴ δύο ἐστὸν, δύο ἀνάγκη καὶ Ἔρωτες εἶναι. πῶς δ' οὐ δύο τῷ θεῷ; ἢ μὲν γέ που πρεσβυτέρα καὶ ἀμῆτωρ, Οὐρανοῦ θυγάτηρ, ἦν δὴ καὶ οὐρανίαν ἐπονομάζομεν· ἢ δὲ νεωτέρα Διὸς καὶ Διώνης, ἦν δὴ πάνδημον καλοῦμεν· ἀναγκαῖον δὴ καὶ Ἔρωτα τὸν μὲν τῇ ἐτέρᾳ συνεργὸν πάνδημον ὀρθῶς καλεῖσθαι, τὸν δ' οὐράνιον. ἐπαινεῖν μὲν οὖν δεῖ πάντας θεοὺς. ἃ δ' οὖν ἐκάτερος εἴληχε πειρατέον εἰπεῖν. πᾶσα γὰρ πράξις ὧδ' ἔχει· αὐτὴ ἐφ' ἑαυτῆς 181 πραττομένη οὔτε καλὴ οὔτ' αἰσχρά. οἷον δ' νῦν ἡμεῖς ποιοῦμεν, ἢ πίνειν ἢ ἄδειν ἢ διαλέγεσθαι, οὐκ ἔστι τούτων αὐτὸ καθ' αὐτὸ καλὸν οὐδὲν, ἀλλ' ἐν τῇ πράξει ὡς ἂν πραχθῇ τοιοῦτον ἀπέβη·

καλῶς μὲν γὰρ πραττόμενον καὶ ὀρθῶς καλὸν γίγνεται, μὴ ὀρθῶς δ' αἰσχρόν. οὕτω δὴ καὶ τὸ ἐρᾶν καὶ ὁ Ἔρως οὐ πᾶς ἐστὶ καλὸς οὐθ' ἀξίος ἐγκωμιάζεσθαι, ἀλλ' ὁ καλῶς προτρέπων ἐρᾶν.

IX. Ὁ μὲν οὖν τῆς πανδήμου Ἀφροδίτης ὡς ἀληθῶς πάνδημός ἐστι καὶ ἐξεργάζεται ὅ τι ἂν τύχη· καὶ οὗτός ἐστιν, ὃν οἱ φαῦλοι τῶν ἀνθρώπων ἐρῶσιν. ἐρῶσι δ' οἱ τοιοῦτοι πρῶτον ἢ μὲν οὐχ ἤττον γυναικῶν ἢ παιδῶν, ἔπειθ' ὧν καὶ ἐρῶσι τῶν σωμάτων μᾶλλον ἢ τῶν ψυχῶν, ἔπειθ' ὡς ἂν δύνωνται ἀνηγοτάτων, πρὸς τὸ διαπράξασθαι μόνον βλέποντες, ἀμελοῦντες δὲ τοῦ καλῶς ἢ μή. ἔθεν δὴ ξυμβαίνει αὐτοῖς, ὅ τι ἂν τύχῃσι, τοῦτο πράττειν, ὁμοίως μὲν ἀγαθόν, ὁμοίως δὲ τούναντίον. ἔστι γὰρ καὶ ἀπὸ τῆς θεοῦ νεωτέρας τ' εὐσῆς πολὺ ἢ τῆς ἐτέρας, καὶ μετεχούσης ἐν τῇ γενέσει καὶ θήλεος καὶ ἄρρενος. ὁ δὲ τῆς οὐρανίας πρῶτον μὲν οὐ μετεχούσης θήλεος, ἀλλ' ἄρρενος μόνον [καὶ ἔστιν οὗτος ὁ τῶν παιδῶν ἔρως] ἔπειτα πρεσβυτέρας, ὑβρεως ἄμοιρος. ἔθεν δὴ ἐπὶ τὸ ἄρρεν τρέπονται οἱ ἐκ τούτου τοῦ ἔρωτος ἔπιπνοι, τὸ φύσει ἐρρωμενέστερον καὶ νοῦν μᾶλλον ἔχον ἀγαπῶντες. καὶ τὶς ἂν γνοίη καὶ ἐν αὐτῇ τῇ παιδευαστίᾳ τοὺς εἰλικρινῶς ὑπὸ τούτου τοῦ ἔρωτος ὠρμημένους. οὐ γὰρ ἐρῶσι παιδῶν ἀλλ' ἢ ἐπειδὴν ἤδη ἄρχωνται νοῦν ἴσχειν· τοῦτο δὲ πλησιάζει τῷ γενειάσκειν. παρεσκευασμένοι γάρ, οἶμαι, εἰσὶν οἱ ἐντεῦθεν ἀρχόμενοι ἐρᾶν ὡς τὸν βίον ἅπαντα ξυνεσόμενοι καὶ κοινῇ συμβιωσόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐξαπατήσαντες ἐν ἀφροσύνῃ λαβόντες ὡς νέον καταγελάσαντες εὐχέσασθαι ἐπ' ἄλλον ἀποτρέχοντες. χρῆν δὲ καὶ νόμον εἶναι μὴ ἐρᾶν παιδῶν, ἵνα μὴ εἰς ἀδελφον πολλὴ σπουδὴ ἀνηλίσκετο· τὸ γὰρ τῶν παιδῶν [τέλος] ἀδελφον οἱ τελευτᾶ κακίας καὶ ἀρετῆς ψυχῆς τε πέρι καὶ σώματος. οἱ μὲν οὖν ἀγαθοὶ τὸν νόμον τοῦτον αὐτοὶ αὐτοῖς ἐκόντες τίθενται, χρῆν δὲ καὶ τούτους τοὺς πανδήμους ἐραστάς προσαναγκάζειν τὸ τοιοῦτον, ὥσπερ καὶ τῶν ἐλευθέρων γυναικῶν προσαναγκάζομεν αὐτοὺς καθ' ὅσον δυνάμεθα μὴ ἐρᾶν. οὐτοι γάρ εἰσιν οἱ καὶ τὸ ὄνειδος πεπονηκότες, ὥστε τινὰς τοιμᾶν

λέγειν, ὡς αἰσχρὸν χαρίζεσθαι ἐρασταῖς. λέγουσι δ' εἰς τοῦ-
τους ἀποβλέποντες, ὀρώντες αὐτῶν τὴν ἀκαιρίαν καὶ ἀδικίαν·
ἐπεὶ οὐ δῆπου κοσμίως γε καὶ νομίμως ὀνομαζόμενα πράγματα πραττό-
μενον ψόγον ἂν δικαίως φέροι. Καὶ δὴ καὶ ὁ περὶ τὸν ἔρωτα
νόμος, ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις πόλεσι νοῆσαι βράδιος· ἀπλῶς γὰρ
ᾧρισται· ὁ δὲ ἐνθάδε καὶ ὁ ἐν Λακεδαίμονι ποικίλος. ἐν Ἡλιδι b
μὲν γὰρ καὶ ἐν Βοιωτοῖς καὶ οὐ μὴ σοφοὶ λέγειν ἀπλῶς νενομο-
θέτηται καλὸν τὸ χαρίζεσθαι ἐρασταῖς, καὶ οὐκ ἂν τις εἴποι
οὔτε νέος οὔτε παλαιὸς ὡς αἰσχρὸν, ἵνα, οἶμαι, μὴ πράγματ'
ἔχουσι λόγῳ πειρώμενοι πείθῃν τοὺς νέους, ἅτ' ἀδύναται λέγειν·
τῆς δ' Ἰωνίας καὶ ἄλλοι πολλοὶ αἰσχρὸν νενόμισται, ὅσοι
ὑπὸ βαρβάρους οἰκοῦσι. τοῖς γὰρ βαρβάρους διὰ τὰς τυραννί-
δας αἰσχρὸν τοῦτό τε, καὶ ἡ γε φιλοσοφία καὶ ἡ φιλογυμνα-
στία. οὐ γὰρ, οἶμαι, συμφέρει τοῖς ἄρχουσι φρονήματα μεγάλα·
ἐγγίγνεσθαι τῶν ἀρχομένων, οὐδὲ φιλίας ἰσχυρᾶς καὶ κοινωνίας, ὃ
δὴ μάλιστα φιλεῖ τά τ' ἄλλα πάντα [καὶ] ὁ ἔρωσ ἐμποιεῖν. ἔργῳ
δὲ τοῦτ' ἔμαθον καὶ οἱ ἐνθάδε τύραννοι· ὁ γὰρ Ἀριστογείτονος
ἔρωσ καὶ ἡ Ἀρμοδίου φιλία βέβαιος γενομένη κατέλυσεν αὐτῶν
τὴν ἀρχήν.

Χ. Οὕτως οὐ μὲν αἰσχρὸν ἐτέθη χαρίζεσθαι ἐρασταῖς, κα-
κία τῶν θεμένων κείται, τῶν μὲν ἀρχόντων πλεονεξία, τῶν δ' a
ἀρχομένων ἀνανδρία· οὐ δὲ καλὸν ἀπλῶς ἐνομίσθη, διὰ τὴν
τῶν θεμένων τῆς ψυχῆς ἀργίαν. ἐνθάδε δὲ πολὺ τούτων κάλ-
λιον νενομοθέτηται καί, ὅπερ εἶπον, οὐ βράδιον κατανοῆσαι ἐν-
θυμηθέντι γ' ὅτι λέγεται κάλλιον τὸ φανερώς ἐρᾶν τοῦ λάθρα,
καὶ μάλιστα τῶν γενναιοτάτων καὶ ἀρίστων, κἂν αἰσχίους ἄλ-
λων ὦσι, καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ παρακλέυσις τῷ ἐρῶντι παρά πάντων
θαυμαστή, οὐχ ὡς τι αἰσχρὸν ποιοῦντι, καὶ ἐλόντι τε καλὸν
δοκεῖ εἶναι καὶ μὴ ἐλόντι αἰσχρὸν, καὶ πρὸς τὸ ἐπιχειρεῖν ἐλεῖν·
ἐξουσίαν ὁ νόμος δεδωκε τῷ ἐραστῇ θαυμαστά ἔργα ἐργαζομένῳ
ἐπαινέσθαι, ἃ εἴ τις τολμῶν ποιεῖν ἄλλ' ὅτις οὐκ ἀδύνατος καὶ βου-
188 λόμενος διαπράξασθαι πλὴν τοῦτο, τὰ μέγιστα καρποῖτ' ἂν·

ὄνειδῃ· εἰ γὰρ ἢ χρήματα βουλόμενος παρά του λαβεῖν ἢ ἀρχὴν ἄρξαι δὴ τιν' ἐθέλοι ποιεῖν οἷά περ οἱ ἐρασταὶ πρὸς τὰ παιδικά, ἰκετείας τε καὶ ἀντιβολήσεις ἐν ταῖς δεήσεσι ποιούμενοι, καὶ ὄρκους ὀμνύντες, καὶ κοιμήσεις ἐπὶ θύραις, καὶ ἐθέλοντες δουλείας δουλεύειν οἷας οὐδ' ἂν δούλος οὐδαίς, ἐμποδίζοιτ' ἂν μὴ πράττειν οὕτω τὴν πράξιν καὶ ὑπὸ φίλων καὶ ὑπ' ἐχθρῶν, τῶν μὲν ὄνειδιζόντων κολακείας καὶ ἀνελευθερίας, τῶν δὲ νοθετούντων καὶ αἰσχυνομένων ὑπὲρ αὐτοῦ· τῷ δ' ἐρώντι πάντα ταῦτα ποιοῦντι χάρις ἔπεστι, καὶ δεδοται ὑπὸ τοῦ νόμου ἄνευ ὄνειδους πράττειν, ὡς πάγκαλόν τι πράγμα διαπραττομένῳ. ὁ δὲ δεινότατον, ὡς γε λέγουσιν οἱ πολλοί, ὅτι καὶ ὀμνύντι μόνῳ συγγνώμη παρὰ θεῶν ἐκβάντι τὸν ὄρκον· ἀφροδίσιον γὰρ ὄρκον οὐ φασιν εἶναι· οὕτω καὶ οἱ θεοὶ καὶ ἄνθρωποι πᾶσαν ἐξουσίαν πεποιήκασι τῷ ἐρώντι, ὡς ὁ νόμος φησὶν ὁ ἐνθάδε· ταύτη μὲν οὖν οἰηθεῖη ἂν τις πάγκαλον νομίζεσθαι ἐν τῇδε τῇ πόλει καὶ τὸ ἐρᾶν καὶ τὸ φίλους γίγνεσθαι τοῖς ἐρασταῖς. ἐπειδὴν δὲ παιδαγωγοὺς ἐπιστήσαντες οἱ πατέρες τοῖς ἐρωμένοις μὴ ἐῷσι διαλέγεσθαι τοῖς ἐρασταῖς, καὶ τῷ παιδαγωγῷ ταῦτα προσεταγμένα ἢ, οἱ ἡλικιωταὶ δὲ καὶ ἐταῖροι ὄνειδίζουσιν, εἴν τι ὀρώσι τοιοῦτο γιγνόμενον, καὶ τοὺς ὄνειδιζόντας αὐτοὶ πρεσβύτεροι μὴ διακωλύσι μηδὲ λοιδορῶσιν ὡς οὐκ ὀρθῶς λέγοντας, αἰεὶ δὲ ταῦτά τις αὐτὸν βλέψας ἠγγήσαιτ' ἂν πάλιν αἰσχιστον τὸ τοιοῦτον ἐνθάδε νομίζεσθαι. τὸ δέ, οἶμαι, ὠδ' ἔχει· οὐχ ἀπλοῦν ἐστίν, ὅπερ ἐξ ἀρχῆς ἐλέχθη, οὔτε καλὸν εἶναι αὐτὸ καθ' αὐτὸ οὐτ' αἰσχρὸν· ἀλλὰ καλῶς μὲν πραττόμενον καλόν, αἰσχρῶς δ' αἰσχρὸν. αἰσχρὸν μὲν οὖν ἐστὶ πονηρῷ τε καὶ πονηρῶς χαρίζεσθαι, καλὸν δὲ χρηστῷ τε καὶ καλῶς. πονηρὸς δ' ἐστὶν ἐκεῖνος ὁ ἐραστῆς ὁ πάνδημος, ὁ τοῦ σώματος μᾶλλον ἢ τῆς ψυχῆς ἐρών. καὶ γὰρ οὐδὲ μόνιμός ἐστίν, ἅτ' οὐδὲ μόνιμου ἐρῶν πράγματος· ἅμα γὰρ τῷ τοῦ σώματος ἀνθεὶ λήγοντι, οὐπερ ἦρα, οἷχεται ἀποπτόμενος, πολλοὺς λόγους καὶ ὑποσχέσεις κατασχύνει. ὁ δὲ τοῦ ἤθους χρηστοῦ ὄντος ἐραστῆς διὰ βίου μέ-

184 νει, ἄτε μονίμῳ συντακείῳ. τούτους δὴ βούλεται ὁ ἡμέτερος νόμος εὖ καὶ καλῶς βασανίζειν, [καὶ τοῖς μὲν χαρίσασθαι, τοὺς δὲ διαφυγεῖν]. διὰ ταῦτ' οὖν τοῖς μὲν διώκειν παρακελεύεται, τοῖς δὲ φεύγειν, ἀγνοηθετῶν καὶ βασανίζων, ποτέρων ποτ' ἔστιν ὁ ἐρῶν καὶ ποτέρων ὁ ἐρώμενος. οὕτω δὴ [ὑπὸ ταύτης τῆς αἰτίας] πρῶτον μὲν τὸ ἀλίσκεσθαι ταχὺ αἰσχρὸν νενόμισται, ἵνα χρόνος ἐγγένηται, ὃς δὴ δοκεῖ τὰ πολλὰ καλῶς βασανίζειν· ἔπειτα τὸ ὑπὸ χρημάτων καὶ ὑπὸ πολιτικῶν δυνάμεων ἀλῶναι αἰσχρὸν, ἐάν τε κακῶς πάσχων πτηξῆ καὶ μὴ καρτερήσῃ, ἂν τ' εὐεργετούμενος εἰς χρήματα ἢ εἰς διαπράξεις πολιτικὰς μὴ καταφρονήσῃ. οὐδὲν γὰρ δοκεῖ τούτων οὔτε βέβαιον οὔτε μόνιμον εἶναι, χωρὶς τοῦ μηδὲ πεφυκέναι ἀπ' αὐτῶν γενναίαν φιλίαν. μία δὴ λείπεται τῷ ἡμετέρῳ νόμῳ ὁδός, εἰ μέλλει καλῶς χαριεῖσθαι ἐραστῇ παιδικά. ὥσπερ γὰρ ἡμῖν νόμος ἐπὶ τοῖς ἐρασταῖς ἦν, δουλεύειν ἐθέλοντι ἡντινοῦν δουλείαν παιδικοῖς μὴ κολακείαν εἶναι μηδ' ἐπονείδιστον, οὕτω δὴ καὶ τούτοις ἄλλη μία ἐκούσιος λείπεται οὐκ ἐπονείδιστος· αὕτη δ' ἐστὶν ἡ περὶ τὴν ἀρετὴν.

XI. Νενόμισται γὰρ δὴ ἡμῖν, ἐάν τις ἐθέλῃ τινὰ θεραπεύειν, ἡγούμενος δι' ἐκεῖνον ἀμείνων ἔσσεσθαι ἢ κατὰ σοφίαν τινὰ ἢ κατ' ἄλλο ὅτιοῦν μέρος ἀρετῆς, αὕτη αὖ ἡ ἐθελοδουλεία οὐκ αἰσχρὰ εἶναι οὐδὲ κολακεία. δεῖ δὴ τῷ νόμῳ τούτῳ ξυμβαλεῖν εἰς ταυτό, τὸν τε περὶ τὴν παιδευαστίαν καὶ τὸν περὶ τὴν σοφίαν τε καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν, εἰ μέλλει ξυμβαίνειν αὐτῷ καλὸν γενέσθαι τὸ ἐραστῇ παιδικὰ χαρίσασθαι. ὅταν γὰρ εἰς ταυτόν ἔλθωσιν ἐραστής τε καὶ παιδικὰ νόμον ἔχων ἐκάτερος, ὁ μὲν χαρισαμένους παιδικοῖς ὑπηρετῶν ὅτιοῦν δικαίως ἂν ὑπηρετεῖν, ὁ δὲ τῷ ποιοῦντι αὐτὸν σοφόν τε καὶ ἀγαθὸν δικαίως αὖ ὅτιοῦν ἂν ὑπουργεῖν, καὶ ὁ μὲν δυνάμενος εἰς φρόνησιν καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ξυμβάλλεσθαι, ὁ δὲ δεόμενος παιδευσιν καὶ τὴν ἄλλην σοφίαν κτᾶσθαι, τότε δὴ τούτων ξυνιόντων εἰς ταυτόν τῶν νόμων μοναχοῦ ἐνταῦθα ξυμπίπτει τὸ καλὸν εἶναι παι-

δικὰ ἐραστῇ χαρίσασθαι, ἄλλοθι δ' οὐδαμοῦ. ἐπὶ τούτῳ καὶ
ἐξαπατηθῆναι οὐδὲν αἰσχρόν· ἐπὶ δὲ τοῖς ἄλλοις πᾶσι καὶ ἐξα-
185 πατωμένῳ αἰσχύνῃν φέρει καὶ μῆ. εἰ γὰρ τις ἐραστῇ ὡς πλου-
σίῳ πλοῦτος ἕνεκα χαρισάμενος ἐξαπατηθεῖ καὶ μὴ λάβοι χρή-
ματα, ἀναφανέντος τοῦ ἐραστοῦ πένητος, οὐδὲν τι ἦττον αἰ-
σχρόν· δοκεῖ γὰρ ὁ τοιοῦτος τό γ' αὐτοῦ ἐπιδειξαι, ὅτι ἕνεκα
χρημάτων ὅτιοῦν ἂν ὀφρῶν ὑπηρετοίη· τοῦτο δ' οὐ καλόν.
κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ λόγον καὶ εἰ τις ὡς ἀγαθῷ χαρισάμενος καὶ
αὐτὸς ὡς ἀμείνων ἐσόμενος διὰ τὴν φιλίαν τοῦ ἐραστοῦ ἐξαπα-
τηθεῖ, ἀναφανέντος ἐκείνου κακοῦ καὶ οὐ κεκτημένου ἀρετῆν,
ὅμως καλὴ ἢ ἀπάτη· δοκεῖ γὰρ αὐτῷ καὶ οὗτος τὸ καθ' αὐτὸν ^b
δεδηλωκέναι, ὅτι ἀρετῆς γ' ἕνεκα καὶ τοῦ βελτίων γενέσθαι πᾶν
ἂν παντὶ προθυμηθεῖ· τοῦτο δ' αὐτῷ πάντων κάλλιστον. οὕτω
πάντως γε καλὸν ἀρετῆς ἕνεκα χαρίζεσθαι. οὗτός ἐστιν ὁ τῆς
Οὐρανίας θεοῦ ἔρωσ καὶ οὐράνιος καὶ πολλοῦ ἄξιος καὶ πόλει
καὶ ἰδιώταις, πολλὴν ἐπιμέλειαν ἀναγκάζων ποιεῖσθαι πρὸς ἀρε-
τὴν τὸν τ' ἐρῶντα αὐτὸν αὐτοῦ καὶ τὸν ἐρώμενον· οἱ δ' ἕτεροι ^c
πάντες τῆς ἐτέρας, τῆς πανδήμου. Ταῦτά σοι, ἔφη, ὡς ἐκ
τοῦ παραχρήμα, ὦ Φαιδρε, περὶ Ἐρωτος συμβάλλομαι. —
Παυσανίου δὲ παυσσαμένου, διδάσκουσι γὰρ με ἴσα λέγειν οὐ-
τωσὶ οἱ σοφοί, ἔφη ὁ Ἀριστόδημος δεῖν μὲν Ἀριστοφάνη λέγειν,
τυχεῖν δ' αὐτῷ τινα ἢ ὑπὸ πλησμονῆς ἢ ὑπὸ τινος ἄλλου λύγγα
ἐπιπεπτωκυῖαν καὶ οὐχ οἷόν τ' εἶναι λέγειν, ἀλλ' εἰπεῖν αὐτὸν
— ἐν τῇ κάτω γὰρ αὐτοῦ τὸν ἰατρὸν Ἐρυξίμαχον κατακεῖ-^d
σθαι — ὦ Ἐρυξίμαχε, δίκαιος εἰ ἢ παῦσαι με τῆς λυγγὸς ἢ
λέγειν ὑπὲρ ἐμοῦ, ἕως ἂν ἐγὼ παύσωμαι. Καὶ τὸν Ἐρυξίμαχον
εἰπεῖν, Ἀλλὰ ποιήσω ἀμφοτέρω ταῦτα. ἐγὼ μὲν γὰρ ἐρῶ ἐν
τῷ σῷ μέρει, σὺ δ' ἐπειδὴν παύσῃ, ἐν τῷ ἐμῷ· ἐν ᾧ δ' ἂν ἐγὼ
λέγω, εἴαν μὲν σοι ἐθέλῃ ἀπνευστὶ ἔχοντι πολὺν χρόνον παύεσθαι
ἢ λύγξ· εἰ δὲ μῆ, ὕδατι ἀνακογχυλίασον. εἰ δ' ἄρα πάνυ
ἰσχυρὰ ἐστίν, ἀναλαβὼν τι τοιοῦτον, οἷον κνήσαι' ἂν τὴν βῦνα, ^e
πτάρε· κἂν τοῦτο ποιήσῃς ἅπαξ ἢ δὶς, καὶ εἰ πάνυ ἰσχυρὰ

έστί, παύσεται. Οὐκ ἂν φθάνοις λέγων, φάναι τὸν Ἀριστοφάνη· ἐγὼ δὲ ταῦτα ποιήσω.

XII. Εἰπεῖν δὴ τὸν Ἐρυξίμαχον, Δοκεῖ τοίνυν μοι ἀναγκαῖον εἶναι, ἐπειδὴ Πausανίας ὀρμήσας ἐπὶ τὸν λόγον καλῶς 186 οὐκ ἱκανῶς ἀπετέλεσε, πειραῖσθαι τέλος ἐπιθεῖναι τῷ λόγῳ. τὰ μὲν γὰρ διπλοῦν εἶναι τὸν Ἔρωτα δοκεῖ μοι καλῶς διελθῆσθαι οὐ τι μόνον δ' ἐπὶ ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνθρώπων πρὸς τοὺς καλοὺς, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλα πολλὰ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, τοῖς τε σώμασι πάντων τῶν ζώων καὶ τοῖς ἐν τῇ γῆ φυομένοις καί, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἐν πᾶσι τοῖς οὖσι, καθεωρακέναι μοι δοκῶ ἐκ τῆς ἡμετέρας τέχνης, ὡς μέγας καὶ θαυμαστός καὶ ἐπὶ πᾶν ὁ θεὸς τείνει καὶ κατ' ἀνθρώπινα καὶ κατὰ θεῖα πράγματα. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῆς ἰατρικῆς λέγων, ἵνα καὶ πρεσβεύω μου τὴν τέχνην. Ἡ γὰρ φύσις τῶν σωμάτων τὸν διπλοῦν Ἔρωτα τοῦτον ἔχει τὸ γὰρ ὑγιές τοῦ σώματος καὶ τὸ νοσοῦν ὀμολογουμένως ἕτερόν τε καὶ ἀνόμιόν ἐστι. τὸ δ' ἀνόμιον ἀνομοίων ἐπιθυμεῖ καὶ ἐρᾷ. ἄλλος μὲν οὖν ὁ ἐπὶ τῷ ὑγιεινῷ ἔρωσ, ἄλλος δ' ὁ ἐπὶ τῷ νοσῶδει. ἔτι δέ, ὥσπερ ἄρτι Πausανίας ἔλεγε, τοῖς μὲν ἀγαθοῖς καλὸν χαρίζεσθαι τῶν ἀνθρώπων, τοῖς δ' ἀκολάστοις αἰσχρὸν, οὕτω καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς σώμασι τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ἐκάστου τοῦ σώματος καὶ ὑγιεινοῖς καλὸν χαρίζεσθαι καὶ δεῖ, καὶ τοῦτ' ἔστιν ὃ ὄνομα τὸ ἰατρικόν, τοῖς δὲ κακοῖς καὶ νοσώδεσιν αἰσχρὸν τε καὶ δεῖ ἀχαριστεῖν, εἰ μέλλει τις τεχνικὸς εἶναι. ἔστι γὰρ ἰατρική, ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, ἐπιστήμη τῶν τοῦ σώματος ἐρωτικῶν πρὸς πλησμονὴν καὶ κένωσιν, καὶ ὁ διαγιγνώσκων ἐν τούτοις τὸν καλὸν τε καὶ αἰσχρὸν ἔρωτα, οὗτός ἐστιν ὁ ἰατρικώτατος· καὶ ὁ μεταβάλλειν ποιῶν, ὥστ' ἀντὶ τοῦ ἐτέρου ἐρωτος τὸν ἕτερον κτᾶσθαι, καὶ οἷς μὴ ἔνεστιν ἐρῶς, δεῖ δ' ἐγγενέσθαι, ἐπιστάμενος ἐμποιῆσαι καὶ ἐνότ' ἐξελεῖν, ἀγαθὸς ἂν εἴη δημιουργός. δεῖ γὰρ δὴ τὰ ἔχθιστα ὄντα ἐν τῷ σώματι φίλια οἶόν τ' εἶναι ποιεῖν καὶ ἐρᾶν ἀλλήλων. ἔστι δ' ἔχθιστα τάναντιώτατα, ψυχρὸν θερμῷ, πικρὸν γλυκεῖ, ξηρὸν ὑγρῷ, πάντα

τά τοιαῦτα. τούτοις ἐπιστηθεὶς ἔρωτα ἐμποιῆσαι καὶ ὁμόνοιαν ὁ ἡμέτερος πρόγονος Ἀσκληπιός, ὡς φασιν οἷδ' οἱ ποιηταὶ κάγω πείθουμαι, συνέστησε τὴν ἡμετέραν τέχνην. ἢ τ' οὖν ἰατρικῆ, ὡς περ λέγω, πᾶσα διὰ [τοῦ θεοῦ] τούτου κυβερνᾶται, ὡσαύτως

187 δὲ καὶ γυμναστικῆ καὶ γεωργία. Μουσικῆ δὲ καὶ παντὶ κατὰ ἀ-
 δηλος τῷ καὶ σμικρὸν προσέχοντι τὸν νοῦν ὅτι κατὰ ταῦτά
 ἔχει τούτοις, ὡς περ ἴσως καὶ Ἡράκλειτος βούλεται λέγειν, ἐπεὶ
 τοῖς γε ῥήμασιν οὐ καλῶς λέγει. τὸ ἐν γὰρ φησι διαφερόμενον
 αὐτὸ αὐτῷ ξυμφέρεσθαι, ὡς περ ἀρμονίαν τόξου τε καὶ λύρας.
 ἔστι δὲ πολλὴ ἀλογία ἀρμονίαν φάναι διαφέρεσθαι ἢ ἐκ διαφε-
 ρομένων ἔτι εἶναι. ἀλλ' ἴσως τὸδ' ἐβούλετο λέγειν, ὅτι ἐκ δια-
 φερομένων πρότερον, τοῦ ὀξέος καὶ βαρέος, ἔπειθ' ὕστερον ὁμο-
 λογησάντων γέγονεν ὑπὸ τῆς μουσικῆς τέχνης. οὐ γὰρ δήπου b
 ἐκ διαφερομένων γ' ἔτι τοῦ ὀξέος καὶ βαρέος ἀρμονία ἂν εἴη.
 ἢ γὰρ ἀρμονία συμφωνία ἐστὶ, συμφωνία δ' ὁμολογία τις· ὁμο-
 λογίαν δ' ἐκ διαφερομένων, ἕως ἂν διαφέρωνται, ἀδύνατον εἶ-
 ναι· διαφερόμενον δ' αὐ καὶ μὴ ὁμολογοῦν ἀδύνατον ἀρμόσαι.
 ὡς περ γε καὶ ὁ ῥυθμὸς ἐκ τοῦ ταχέος καὶ βραδέος διεννηγεμένων c
 πρότερον, ὕστερον δ' ὁμολογησάντων γέγονε. τὴν δ' ὁμολογίαν
 πᾶσι τούτοις, ὡς περ ἐκεῖ ἡ ἰατρικῆ, ἐνταῦθ' ἡ μουσικῆ ἐντί-
 θησιν, ἔρωτα καὶ ὁμόνοιαν ἀλλήλοις ἐμποιήσασα· καὶ ἔστιν αὐ
 μουσικῆ περὶ ἀρμονίαν καὶ ῥυθμὸν ἐρωτικῶν ἐπιστήμη. καὶ ἐν
 μὲν γ' αὐτῇ τῇ συστάσει ἀρμονίας τε καὶ ῥυθμοῦ οὐδὲν χαλε-
 πὸν τὰ ἐρωτικὰ διαγιγνώσκειν, οὐδ' ὁ διπλοῦς ἔρωσ ἐνταῦθά πω
 ἔστιν· ἀλλ' ἐπειδὴν δέη πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καταχρηῆσθαι
 ῥυθμῷ τε καὶ ἀρμονίᾳ ἢ ποιοῦντα, ὃ δὴ μελοποιῶν καλοῦσιν, d
 ἢ χρώμενον ὀρθῶς τοῖς πεποιημένοις μέλεσιν τε καὶ μέτροις, ὃ
 δὴ παιδεῖα ἐκλήθη, ἐνταῦθα δὴ καὶ χαλεπὸν καὶ ἀγαθοῦ δη-
 μιουργοῦ δεῖ. πάλιν γὰρ ἦκει ὁ αὐτὸς λόγος, ὅτι τοῖς μὲν
 κοσμίους τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὡς ἂν κοσμιώτεροι γίγνοντο οἱ
 μήπω ὄντες, δεῖ χαρίζεσθαι καὶ φυλάττειν τὸν τούτων ἔρωτα,
 καὶ οὗτός ἐστιν ὁ καλός, ὁ οὐράνιος, ὁ τῆς οὐρανίας Μούσης

ἔρωτος· ὁ δὲ Πολυμνίας, ὁ πάνδημος, ὃν δεῖ εὐλαβούμενον προσφέρειν οἷς ἂν προσφέρῃ, ὅπως ἂν τὴν μὲν ἡδονὴν αὐτοῦ καρπώσῃται, ἀκολασίαν δὲ μηδεμίαν ἐμποιήσῃ. ὥσπερ ἐν τῇ ἡμετέρα τέχνῃ μέγα ἔργον ταῖς περὶ τὴν ὀψοποιικὴν τέχνην ἐπιθυμίαις καλῶς χρῆσθαι, ὥστ' ἄνευ νόσου τὴν ἡδονὴν καρπώσασθαι. Καὶ ἐν μουσικῇ δὴ καὶ ἐν ἰατρικῇ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις πᾶσι καὶ τοῖς ἀνθρωπείοις καὶ τοῖς θείοις, καθ' ὅσον παρέρκει, φυλακτέον ἐκάτερον τὸν ἔρωτα· ἐνεστον γάρ.

188 XIII. Ἐπεὶ καὶ ἡ τῶν ὥρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ σύστασις μεστή ἐστὶν ἀμφοτέρων τούτων· κάπειδ' ἀν μὲν πρὸς ἄλληλα τοῦ κοσμοῦ τύχη ἔρωτος, ἃ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον, τὰ τε θερμὰ καὶ τὰ ψυχρά, καὶ ξηρὰ καὶ ὑγρά, καὶ ἀρμονίαν καὶ κρᾶσιν λάβῃ σώφρονα, ἤκει φέροντα εὐετηρίαν τε καὶ ὑγίειαν ἀνθρώποις καὶ τοῖς ἄλλοις ζῴοις τε καὶ φυτοῖς, καὶ οὐδὲν ἠδίκησεν· ὅταν δ' ὁ μετὰ τῆς ὑβρεως Ἔρωτος ἐγκρατέστερος περὶ τὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὥρας γένηται, διέφθειρέ τε πολλὰ καὶ ἠδίκησεν. οἷ τε γὰρ λοιπὸν μοι φιλοῦσι γίνεσθαι ἐκ τῶν τοιούτων καὶ ἄλλ', ὅμοια πολλὰ νοσήματα καὶ τοῖς θηρίοις καὶ τοῖς φυτοῖς· καὶ γὰρ πάχαι καὶ χάλασαι καὶ ἐρυσίβαι ἐκ πλεονεξίας καὶ ἀκοσμίας περὶ ἄλληλα τῶν τοιούτων γίνονται ἐρωτικῶν, ὧν ἐπιστήμη περὶ ἀστρῶν τε φορὰς καὶ ἐνιαυτῶν ὥρας ἀστρονομία καλεῖται. Ἐπι τοίνυν καὶ θυσίαι πᾶσαι καὶ οἷς μαντικὴ ἐπιστατεῖ — ταῦτα δ' ἐστὶν ἢ περὶ θεοῦς τε καὶ ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους κοινωνία — οὐ περὶ ἄλλο τί ἐστὶν ἢ περὶ Ἔρωτος φυλακὴν τε καὶ ἴασιν. πᾶσα γὰρ ἡ ἀσέβεια φιλεῖ γίνεσθαι, εἴαν μὴ τις τῷ κοσμῷ Ἔρωτι χαρίζηται μηδὲ τιμᾷ τ' αὐτὸν καὶ πρεσβεύῃ ἐν παντὶ ἔργῳ, ἀλλὰ τὸν ἕτερον, καὶ περὶ γονέας καὶ ζῶντας καὶ τετελευτηκότας καὶ περὶ θεοῦς. ἃ δὴ προστέτακται τῇ μαντικῇ ἐπισκοπεῖν καὶ ἰατρῶν, καὶ ἔστιν αὐτῇ ἡ μαντικὴ φιλίας θεῶν καὶ ἀνθρώπων δημιουργὸς τῷ ἐπίστασθαι τὰ κατ' ἀνθρώπους ἐρωτικά, ὅσα τείνει πρὸς θέμιν καὶ ἀσέβειαν. Οὕτω πολλὴν καὶ μεγάλην, μᾶλλον δὲ πᾶσαν δύναμιν ἔχει ξυλλήβδην μὲν ὁ πᾶς

ἔρω, ὁ δὲ περὶ ἀγαθὰ μετὰ σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης ἀπο-
 τελούμενος καὶ παρ' ἡμῖν καὶ παρὰ θεοῖς, οὗτος τὴν μεγίστην
 δύναμιν ἔχει καὶ πᾶσαν ἡμῖν εὐδαιμονίαν παρασκευάζει καὶ ἀλ-
 λήλοις δυναμένους ὀμιλεῖν καὶ φίλους εἶναι καὶ τοῖς κρείττοσιν
 ἡμῶν θεοῖς. Ἴσως μὲν οὖν καὶ γὰρ τὸν Ἐρωτα ἐπαινῶν πολλὰ
 παραλείπω, οὐ μέντοι ἐκὼν γε. ἀλλ' εἴ τι ἐξέλιπον, σὸν ἔρ-
 γον, ὦ Ἀριστόφανες, ἀναπληρῶσαι· ἢ εἴ πως ἄλλως ἐν νῶ
 ἔχεις ἐγκωμιάζειν τὸν θεόν, ἐγκωμιάζε, ἐπειδὴ καὶ τῆς λυγγὸς
 189 πέπαυσαι. Ἐκδεξάμενον οὖν ἔφη εἰπεῖν τὸν Ἀριστοφάνη, ὅτι·
 Καὶ μάλ' ἐπαύσατο, οὐ μέντοι πρὶν γε τὸν πταρμὸν προσενεχθῆ-
 ναι αὐτῇ, ὥστε με θαυμάζειν, εἰ τὸ κόσμιον τοῦ σώματος ἐπι-
 θυμει τοιούτων ψόφων καὶ γαργαλισμῶν, οἷον καὶ ὁ πταρμὸς
 ἐστὶ· πάνυ γὰρ εὐθύς ἐπαύσατο, ἐπειδὴ αὐτῷ τὸν πταρμὸν
 προσήνεγκα. Καὶ τὸν Ἐρυξίμαχον, ὦ ἄγαθέ, φάναι, Ἀρι-
 στόφανες, ὄρα τί ποιεῖς· γελωτοποιεῖς μέλλων λέγειν, καὶ φύ-
 λακά με τοῦ λόγου ἀναγκάζεις γίγνεσθαι τοῦ σεαυτοῦ, εἴαν τι
 γελοῖον εἴπηρς, ἐξόν σοι ἐν εἰρήνῃ λέγειν. Καὶ τὸν Ἀριστοφάνη^β
 γελάσαντα εἰπεῖν, Εὐ λέγεις, ὦ Ἐρυξίμαχε, καὶ μοι ἔστω ἄρ-
 ρητα τὰ εἰρημένα. ἀλλὰ μὴ γε φύλαττε, ὡς ἐγὼ φοβοῦμαι
 περὶ τῶν μελλόντων βῆθήσεσθαι, οὐ τι μὴ γελοῖα εἴπω, τοῦτο
 μὲν γὰρ ἂν κέρδος εἴη καὶ τῆς ἡμετέρας Μούσης ἐπιχώριον,
 ἀλλὰ μὴ καταγέλαστα· Βαλὼν γε, φάναι, ὦ Ἀριστόφανες,
 οἷει ἐκφεύξεσθαι; ἀλλὰ πρόσεχε τὸν νοῦν, καὶ οὕτως λέγε ὡς
 δῶσον λόγον. Ἴσως μέντοι, ἂν δόξῃ μοι, ἀφήσω σε.

XIV. Καὶ μὴν, ὦ Εὐριξίμαχε, εἰπεῖν τὸν Ἀριστοφάνη,
 ἄλλη γέ περ ἐν νῶ ἔχω λέγειν ἢ ἢ σὺ τε καὶ Πausανίας εἰπέτην.
 ἐμοὶ γὰρ δοκοῦσιν ἄνθρωποι παντάπασιν τὴν τοῦ ἔρωτος δύναμιν
 οὐκ ἠσθῆσθαι, ἐπεὶ αἰσθανόμενοί γε μέγιστ' ἂν αὐτοῦ ἱερά
 κατασκευάσαι καὶ βωμούς, καὶ θυσίας ἂν ποιεῖν μεγίστας,
 οὐχ ὥσπερ νῦν τούτων οὐδὲν γίγνεται περὶ αὐτόν, δέον πάντων
 μάλιστα γίγνεσθαι. ἔστι γὰρ θεῶν φιλανθρωπότητος, ἐπίκου-^δ
 ρός τ' ὢν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἱατρὸς τούτων, ὢν ἰαθέντων γε-

γίστη εὐδαιμονία ἂν τῷ ἀνθρωπείῳ γένοι εἴη. ἐγὼ οὖν πειράσσομαι ὑμῖν εἰσηγήσασθαι τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ὑμεῖς δὲ τῶν ἄλλων διδάσκαλοι ἔσεσθε. δεῖ δὲ πρῶτον ὑμᾶς μαθεῖν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ τὰ παθήματα αὐτῆς. Ἡ γὰρ πάλαι ἡμῶν φύσις οὐχ ἡ αὐτὴ ἦν ἢπερ νῦν, ἀλλ' ἄλλοια· πρῶτον μὲν γὰρ τρεῖς ἦν τὰ γένη τὰ τῶν ἀνθρώπων, οὐχ ὥσπερ νῦν δύο, ἄρρην καὶ θῆλυ, ἀλλὰ καὶ τρίτον προσῆν κοινὸν ὃν ἀμφοτέρων τούτων, οὗ νῦν ὄνομα λοιπόν, αὐτὸ δ' ἠφάνισται· ἀνδρόγυνον γὰρ ἔν τότε μὲν ἦν καὶ εἶδος καὶ ὄνομα ἐξ ἀμφοτέρων κοινὸν τοῦ τ' ἄρρηνος καὶ θήλεος, νῦν δ' οὐκ ἔστιν ἀλλ' ἡ ἐν ὀνόδει ὄνομα κείμενον. ἔπειθ' ὅλον ἦν ἐκάστου τοῦ ἀνθρώπου τὸ εἶδος στρογγύλον, νῶτον καὶ πλευρὰς κύκλῳ ἔχον. χεῖρας δὲ τέτταρας εἶχε, καὶ τὰ σκέλη ἴσα ταῖς χερσί, καὶ πρόσωπα δύο' ἐπ' αὐ-
 190 χένι κυκλωτερεῖ, ὅμοια πάντῃ· κεφαλὴν δ' ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς προσώποις ἐναντίοις κειμένοις μίαν, καὶ ὅτα τέτταρα, καὶ αἰδοῖα δύο, καὶ τᾶλλα πάνθ' ὡς ἀπὸ τούτων ἂν τις εἰκάσειεν. ἐπορευέτο δὲ καὶ ὀρθὸν ὥσπερ νῦν, ὀποτέρωσε βουληθείη· καὶ ὀπότε ταχὺ ὀρμήσειε θεῖν, ὥσπερ οἱ κυβιστῶντες εἰς ὀρθὸν τὰ σκέλη περιφερόμενοι [κυβιστῶσι κύκλῳ], ὀκτῶ τότε οὔσι τοῖς μέλεσιν ἀπεριεδόμενοι ταχὺ ἐφέροντο κύκλῳ. ἦν δὲ διὰ ταῦτα τρία τὰ γένη καὶ τοιαῦτα, ὅτι τὸ μὲν ἄρρην ἦν τοῦ ἡλίου τὴν ἀρχὴν ἐκγονον, τὸ δὲ θῆλυ τῆς γῆς, τὸ δ' ἀμφοτέρων μετέχον τῆς σελήνης, ὅτι καὶ ἡ σελήνη ἀμφοτέρων μετέχει. περιφερῆ δὲ δὴ ἦν καὶ αὐτὰ καὶ ἡ πορεία αὐτῶν διὰ τὸ τοῖς γονεῦσιν ὅμοια εἶναι. ἦν οὖν τὴν ἰσχὺν δεινὰ καὶ τὴν βώμην, καὶ τὰ φρονήματα μεγάλα εἶχον, ἐπεχείρησαν δὲ τοῖς θεοῖς, καὶ ὁ λέγει Ὅμηρος περὶ Ἐφιάλτου τε καὶ Ὠτου, περὶ ἐκείνων λέγεται, τὸ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνάβασιν ἐπιχειρεῖν ποιεῖν, ὡς ἐπιθησομένων τοῖς θεοῖς.

XV. Ὁ οὖν Ζεὺς καὶ οἱ ἄλλοι θεοὶ ἐβουλεύοντο, ὃ τι χρὴ αὐτοὺς ποιῆσαι, καὶ ἠπόρουν· οὔτε γὰρ ὅπως ἀποκτείνειαν εἶχον καὶ ὥσπερ τοὺς γίγαντας κεραυνώσαντες τὸ γένος ἀφανί-

σειαν — αἱ τιμαὶ γὰρ αὐτοῖς καὶ τὰ ἱερά τὰ παρὰ τῶν ἀνθρώπων ἠφανίζετο — οὐθ' ὅπως ἐφ' ἑν ἀσελγαίνειν. μόγις δὴ ὁ Ζεὺς ἐννοήσας λέγει, ὅτι Δοκῶ μοι, ἔφη, ἔχειν μηχανήν, ὡς ἂν εἴεν τ' ἀνθρωποὶ καὶ παύσαιντο τῆς ἀκολασίας ἀσθενέστεροι γενόμενοι. νῦν μὲν γὰρ αὐτούς, ἔφη, διατεμῶ δίχα ἕκαστον, καὶ ἅμα μὲν ἀσθενέστεροι ἔσονται, ἅμα δὲ χρησιμώτεροι ἡμῖν διὰ τὸ πλείους τὸν ἀριθμὸν γεγονέναι· καὶ βαδιοῦνται ὀρθοὶ ἐπὶ δυοῖν σκελοῖν. εἰάν δ' ἔτι δοκῶσιν ἀσελγαίνειν καὶ μὴ ἐθέλωσιν ἠσυχίαν ἄγειν, πάλιν αὖ, ἔφη, τεμῶ δίχα, ὥστ' ἐφ' ἐνὸς πορεύσονται σκελους ἀσκωλιάζοντες. Ταῦτ' εἰπὼν ἔτεμνε τοὺς ἀνθρώπους δίχα, ὥσπερ οἱ τὰ ὄα τέμνοντες [καὶ] μέλλοντες ταριχεύειν, ἢ ὥσπερ οἱ τὰ ὠὰ ταῖς θριξίν. ὄντινα δὲ τέμμοι, τὸν Ἀπόλλω ἐκέλευε τό τε πρόσωπον μεταστρέφειν καὶ τὸ τοῦ αὐχένος ἥμισυ πρὸς τὴν τομήν, ἵνα θεώμενος τὴν αὐτοῦ τμησιν κοσμιώτερος εἴη ἄνθρωπος, καὶ τᾶλλ' ἰᾶσθαι ἐκέλευεν. ὁ δὲ τό τε πρόσωπον μετέστρεφε, καὶ συνέλκων πανταχόθεν τὸ δέρμα ἐπὶ τὴν γαστέρα νῦν καλουμένην, ὥσπερ τὰ σύσπαστα βαλάντια, ἐν στόμα ποιῶν ἀπέδει κατα μέσσην τὴν γαστέρα, ὃ δὴ 191 τὸν ὀμφαλὸν καλοῦσι. καὶ τὰς μὲν ἄλλας ρυτίδας τὰς πολλὰς ἐξελέαινε καὶ τὰ στήθη διήρθρου, ἔχων τι τοιοῦτον ὄργανον, οἷον οἱ σκυτοτόμοι περὶ τὸν καλάποδα λεαίνοντες τὰς τῶν σκυτῶν ρυτίδας· ἐλίγας δὲ κατέλιπε, τὰς περὶ αὐτὴν τὴν γαστέρα· καὶ τὸν ὀμφαλόν, μνημεῖον εἶναι τοῦ παλαιοῦ πάθους. ἐπειδὴ οὖν ἡ φύσις δίχα ἐτμήθη, ποθοῦν ἕκαστὸν τὸ ἥμισυ τὸ αὐτοῦ ξυνήει, καὶ περιβάλλοντες τὰς χεῖρας καὶ συμπλεκόμενοι ἀλλήλοις, ἐπιθυμοῦντες συμφῦναι, ἀπέθνησκον ὑπὸ τοῦ λιμοῦ καὶ τῆς ἄλλης ἀργίας διὰ τὸ μηδὲν ἐθέλειν χωρὶς ἀλλήλων ποιεῖν. καὶ ὁπότε τι ἀποθάνοι τῶν ἡμίσεων, τὸ δὲ λειφθεῖη, τὸ λειφθὲν ἄλλο ἐζήτει καὶ συνεπλέκετο, εἴτε γυναικὸς τῆς ὅλης ἐντύχοι ἡμίσει, ὃ δὴ νῦν γυναῖκα καλοῦμεν, εἴτ' ἀνδρός· καὶ οὕτως ἀπώλλυντο. ἐλεήσας δ' ὁ Ζεὺς ἄλλην μηχανὴν πορίζεται, καὶ μετατίθησιν αὐτῶν τὰ αἰδοῖα εἰς τὸ πρόσθε· τέως γὰρ καλ.

ταυτ' ἐκτὸς εἶχον, καὶ ἐγέννων καὶ ἔτικτον οὐκ εἰς ἀλλήλους, ἀλλ' εἰς γῆν, ὡσπερ οἱ τέττιγες. μετέθηκέ τ' οὖν οὕτως αὐτὰ^ο εἰς τὸ πρόσθε καὶ διὰ τούτων τὴν γένεσιν ἐν ἀλλήλοις ἐποίησε, διὰ τοῦ ἄρρενος ἐν τῷ θήλει, τῶνδ' ἕνεκα, ἵν' ἐν τῇ συμπλοκῇ ἅμα μὲν εἰ ἀνὴρ γυναικὶ ἐντύχοι, γεννῶεν καὶ γίγνοιτο τὸ γένος, ἅμα δ' εἰ καὶ ἄρρεν ἄρρενι, πλησμονὴ γοῦν γίγνοιτο τῆς συνουσίας καὶ διαπαύοιντο καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα τρέποιντο καὶ τοῦ ἄλλου βίου ἐπιμελοῖντο. Ἔστι δ' οὖν ἐκ τόσου ὁ ἔρωσ ἔμφυτος ἀλλήλων τοῖς ἀνθρώποις καὶ τῆς ἀρχαίας φύσεως συναγωγῆς καὶ ἐπιχειρῶν ποιῆσαι ἕν ἐκ δυοῖν καὶ ἰάσασθαι τὴν φύσιν τὴν ἀνθρωπίνην.

XVI. Ἐκαστος οὖν ἡμῶν ἐστὶν ἀνθρώπου ξύμβολον, ἅτε τετμημένος, ὡσπερ αἱ ψῆτται, ἐξ ἑνὸς δύο. ζητεῖ δὴ αἰεὶ τὸ αὐτοῦ ἕκαστος ξύμβολον. ὅσοι μὲν οὖν τῶν ἀνδρῶν τοῦ κοινοῦ τμημά εἰσιν, ὃ δὴ τότε ἀνδρόγυνον ἐκαλεῖτο, φιλογύναικός τ' εἰσὶ καὶ οἱ πολλοὶ τῶν μοιχῶν ἐκ τούτου τοῦ γένους γεγόνασι, καὶ ὅσαι αὐτὴ γυναικὲς φιλανδροὶ τε καὶ μοιχεύτριαι [ἐκ τούτου τοῦ γένους γίγνονται]. ὅσαι δὲ τῶν γυναικῶν γυναικὸς τμημά εἰσιν, οὐ πάνυ αὐταὶ τοῖς ἀνδράσι τὸν νοῦν προσέχουσιν, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς τὰς γυναῖκας τετραμμένοι εἰσὶ, καὶ αἱ ἑταιρίστριαι ἐκ τούτου τοῦ γένους γίγνονται. ὅσοι δ' ἄρρενος τμημαεἶσι, τὰ ἄρρενα διώκουσι, καὶ ἕως μὲν ἂν παῖδες ὦσιν, ἅτε τεμάχια ὄντα τοῦ ἄρρενος, φιλοῦσι τοὺς ἀνδρας καὶ χαίρουσι¹⁹² συγκατακαείμενοι καὶ συμπεπλεγμένοι τοῖς ἀνδράσι, καὶ εἰσιν αὐτοὶ οἱ βέλτιστοι τῶν παιδῶν καὶ μεираκίων, ἅτ' ἀνδρειότατοι ὄντες φύσει. φασὶ δὲ δὴ τινες αὐτούς ἀναισχύντους εἶναι, ψευδόμενοι· οὐ γὰρ ὑπὲρ ἀναισχυντίας τοῦτο δρῶσιν, ἀλλ' ὑπὸ θάρρους καὶ ἀνδρείας καὶ ἀρρενωπίας, τὸ ὅμοιον αὐτοῖς ἀσπαζόμενοι. μέγα δὲ τεκμήριον· καὶ γὰρ τελεωθέντες μόνοι ἀποβαίνουσιν εἰς τὰ πολιτικά ἀνδρες οἱ τριούτοι. ἐπειδὴν δ' ἀνδρωθῶσι, παιδεραστοῦσι, καὶ πρὸς γάμους καὶ παιδοποιίας οὐ προσέχουσι τὸν νοῦν φύσει, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναγκάζονται· ἀλλ'

ἐξαρκεί αὐτοῖς μετ' ἀλλήλων καταζῆν ἀγάμοις. πάντως μὲν οὖν ὁ τοιοῦτος παιδευραστής τε καὶ φιλευραστής γίγνεται, αἰεὶ τὸ ξυγγενὲς ἀσπαζόμενος. ὅταν μὲν οὖν καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ ἐν-τύχη τῷ αὐτοῦ ἡμίσει καὶ ὁ παιδευραστής καὶ ἄλλος πᾶς, τότε καὶ θαυμαστότατ' ἐκπλήττονται φιλία τε καὶ οἰκειότητι καὶ ἔρωτι, οὐκ ἐθέλοντες, ὡς ἔπος εἰπεῖν, χωρίζεσθαι ἀλλήλων οὐδέ σμικρὸν χρόνον. καὶ οἱ διατελοῦντες μετ' ἀλλήλων διὰ βίου οὗτοί εἰσιν, οἳ οὐδ' ἂν ἔχοιεν εἰπεῖν, ὅ τι βούλονται σφίσι παρ' ἀλλήλων γίγνεσθαι. οὐδὲ γὰρ ἂν δόξειε ταῦτ' εἶναι ἢ τῶν ἀφροδισίων συνουσία, ὡς ἄρα τούτου ἕνεκα ἕτερος ἑτέρῳ χαίρει ξυ-ὄν οὕτως ἐπὶ μεγάλης σπουδῆς· ἀλλ' ἄλλο τι βουλομένη ἑκατέρου ἢ ψυχὴ δῆλη ἐστίν, ὃ οὐ δύναται εἰπεῖν, ἀλλὰ μαντεύε-^dται ὃ βούλεται καὶ αἰνίττεται. καὶ εἰ αὐτοῖς ἐν τῷ αὐτῷ κατακειμένοις ἐπιστάς ὁ Ἥφαιστος, ἔχων τὰ ὄργανα, ἔροιτο, Τί ἐσθ' ὃ βούλεσθε, ὦ ἄνθρωποι, ὑμῖν παρ' ἀλλήλων γενέσθαι; — καὶ εἰ ἀποροῦντας αὐτούς πάλιν ἔροιτο, Ἄρα γε τούτ' ἐπιθυμεῖτε, ἐν τῷ αὐτῷ γενέσθαι ὅτι μάλιστ' ἀλλήλοις, ὥστε καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν μὴ ἀπολείπεσθαι ἀλλήλων; εἰ γὰρ τούτου ἐπιθυμεῖτε, ἐθέλω ὑμᾶς συντηῆσαι καὶ συμφῦσαι εἰς ταῦτόν, ὥστε δύο ὄντας ἕνα γεγονέναι καὶ ἕως τ' ἂν ζῆτε, ὡς ἕνα ὄντα,^e κοινῇ ἀμφοτέρους ζῆν· κάπειδ' ἀποθάνητε, ἐκεῖ αὖ ἐν Ἄιδου ἀντὶ δυεῖν ἕνα εἶναι κοινῇ τεθνεῶτε. ἀλλ' ὁρᾶτε, εἰ τούτου ἐρᾶτε καὶ ἐξαρκεί ὑμῖν, ἂν τούτου τύχητε — ταῦτ' ἀκούσας ἴσμεν ὅτι οὐδ' ἂν εἰς ἐξαρνηθεῖη οὐδ' ἄλλο τι ἂν φανείη βουλό-μενος, ἀλλ' ἀτεχνῶς οἰοίτ' ἂν ἀκηροῦναι τοῦ, οὗ πάλαι ἄρ' ἐπεθύμει, συνελθὰν καὶ συντακεῖς τῷ ἐρωμένῳ ἐκ δυεῖν εἰς γε-νέσθαι. τοῦτο γὰρ ἐστὶ ταῖτιον, ὅτι ἡ ἀρχαία φύσις ἡμῶν ἦν αὕτη καὶ ἡμεν ὅλοι· τοῦ ὅλου οὖν τῇ ἐπιθυμίᾳ καὶ διώξει ἔρω-
193 ὄνομα. καὶ προτοῦ, ὥσπερ λέγω, ἐν ἡμεν· νυνὶ δὲ διὰ τὴν ἀδικίαν διωκίσθημεν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καθάπερ Ἀρκαῆδες ὑπὸ Λακεδαιμονίων. φόβος οὖν ἐστίν, ἐὰν μὴ κόσμιοι ὦμεν πρὸς τοὺς θεούς, ὅπως μὴ καὶ αὐθις διασχιθησόμεθα, καὶ περιίμεν ἔχον-

τες ὥσπερ οἱ ἐν ταῖς στήλαις κατὰ γραφήν ἐκτετυπωμένοι δια-
 τεκρισμένοι κατὰ τὰς ῥίνας, γεγονότες ὥσπερ λίσπαι· ἀλλὰ
 τούτων ἕνεκα πάντ' ἄνδρα χρὴ ἅπαντι παρακαλεῦεσθαι εὐσεβεῖν
 περὶ θεοῦ, ἵνα τὰ μὲν ἐκφύγωμεν, τῶν δὲ τύχωμεν, ὧν ὁ β'
 Ἔρωσ ἡμῖν ἡγεμῶν καὶ στρατηγός. ᾧ μηδεὶς ἐναντία πρατ-
 τέτω· πράττει δ' ἐναντία ὅστις θεοῖς ἀπεχθάνεται. φίλοι γὰρ
 γενόμενοι καὶ διαλλαγόντες τῷ θεῷ ἐξευρήσομέν τε καὶ ἐντευ-
 ξόμεθα τοῖς παιδικοῖς τοῖς ἡμετέροις αὐτῶν, ὃ τῶν νῦν ὀλίγοι
 ποιῶσι. καὶ μὴ μοι ὑπολάβῃ Ἐρυξίμαχος κωμῶδῶν τὸν λόγον,
 ὡς Πausανίαν καὶ Ἀγάθωνα λέγω· ἴσως μὲν γὰρ καὶ οὗτοι
 τούτων τυγχάνουσιν ὄντες καὶ εἰσὶν ἀμφοτέροι τὴν φύσιν ἄρρε-
 νες, λέγω δ' οὖν ἔγωγε καθ' ἀπάντων καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν,
 ὅτι οὕτως ἂν ἡμῶν τὸ γένος εὐδαίμων γένοιτο, εἰ ἐκτελέσαιμεν
 τὸν ἔρωτα καὶ τῶν παιδικῶν τῶν αὐτοῦ ἕκαστος τύχοι εἰς τὴν
 ἀρχαίαν ἀπελθὼν φύσιν. εἰ δὲ τοῦτ' ἄριστον, ἀναγκαῖον καὶ
 τῶν νῦν παρόντων τὸ τούτου ἐγγυτάτω ἄριστον εἶναι. τοῦτο δ'
 ἐστὶ παιδικῶν τυχεῖν κατὰ νοῦν αὐτῷ πεφυκότων. οὐ δὴ τὸν
 αἴτιον θεὸν ὑμνοῦντες δικαίως ἂν ὑμνοῖμεν Ἐρωτα, ὃς ἔν τε τῷ d
 παρόντι ἡμᾶς πλείστα ὀνήνησιν εἰς τὸ οἰκεῖον ἄγων, καὶ εἰς τὸ
 ἔπειτ' ἐλπίδας μεγίστας παρέχεται, ἡμῶν παρεχομένων πρὸς
 θεοῦ εὐσέβειαν, καταστήσας ἡμᾶς εἰς τὴν ἀρχαίαν φύσιν καὶ
 ἰασάμενος μακαρίουσ καὶ εὐδαίμονας ποιήσιν.

XVII. Οὗτος, ἔφη, ὦ Ἐρυξίμαχε, ὁ ἐμὸς λόγος ἐστὶ
 περὶ Ἐρωτος, ἄλλοιός ἢ ὁ σός. ὥσπερ οὖν ἐδεήθην σου, μὴ
 κωμώδησθαι αὐτόν, ἵνα καὶ τῶν λοιπῶν ἀκούσωμεν, τί ἕκαστος
 ἐρεῖ, μᾶλλον δὲ τί ἐκάτερος· Ἀγάθων γὰρ καὶ Σωκράτης λοι-
 ποί. Ἀλλὰ πείσομαί σοι, ἔφη φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον· καὶ
 γὰρ μοι ὁ λόγος ἠδέως ἐρρήθη. καὶ εἰ μὴ ξυνήδη Σωκράτει τε
 καὶ Ἀγάθωνι δεινοῖς οὔσι περὶ τὰ ἐρωτικά, πάνυ ἂν ἐφοβούμην,
 μὴ ἀπορήσωσι λόγων διὰ τὸ πολλὰ καὶ παντοδαπὰ εἰρησθαι.
 184 νῦν δ' ὅμως θαρρῶ. Τὸν οὖν Σωκράτη εἰπεῖν, Καλῶς γὰρ αὐ-
 τὸς ἠγώνισαι, ὦ Ἐρυξίμαχε. εἰ δὲ γένοιο οὐ νῦν ἐγὼ εἰμι,

μᾶλλον δ' ἴσως οὐ ἔσομαι, ἐπειδὴν καὶ Ἀγάθων εἶπη, εὐ μάλ' ἂν φοβοῖο καὶ ἐν παντὶ εἴης, ὥσπερ ἐγὼ νῦν. Φαρμάττειν βούλει με, ὦ Σώκρατες, εἰπεῖν τὸν Ἀγάθωνα, ἵνα θορυβηθῶ διὰ τὸ οἶεσθαι τὸ θέατρον προσδοκίαν μεγάλην ἔχειν, ὡς εὐ ἐροῦντος ἐμοῦ. Ἐπιλήσμων μεντᾶν εἶην, ὦ Ἀγάθων, εἰπεῖν τὸν Σωκράτη, εἰ ἰδὼν τὴν σὴν ἀνδρείαν καὶ μεγαλοφροσύνην ἀναβαί-^bνοντος ἐπὶ τὸν ὀκρίβαντα μετὰ τῶν ὑποκριτῶν καὶ βλέψαντος ἐναντία τοσούτῳ θεάτρῳ, μέλλοντος ἐπιδειξέσθαι σαυτοῦ λόγους, καὶ οὐδ' ὀπωσιτοῦν ἐκπλαγέντος, νῦν οἰηθείην σε θορυβήσεσθαι ἐνεχ' ἡμῶν ὀλίγων ἀνθρώπων. Τί δαί; ὦ Σώκρατες, τὸν Ἀγάθωνα φάναι, οὐ δῆπου με οὕτω θεάτρον μεστὸν ἡγεῖ, ὥστε καὶ ἀγνεῖν, ὅτι νοῦν ἔχοντι ὀλίγοι ἔμφρονες πολλῶν ἀφρόνων φοβερώτεροι. Οὐ μεντᾶν καλῶς ποιίην, φάναι τὸν Σωκράτη, ὦ^c Ἀγάθων, περὶ σοῦ τι ἐγὼ ἄγροικον δοξάζων· ἀλλ' εὐ οἶδ' ὅτι, εἴ τισιν ἐντύχοις, οὓς ἡγοῖο σοφοὺς, μᾶλλον ἂν αὐτῶν φροντί-
ζοις ἢ τῶν πολλῶν. ἀλλὰ μὴ οὐχ οὗτοι ἡμεῖς ὤμεν· ἡμεῖς μὲν γὰρ κάκει παρῆμεν καὶ ἡμεν τῶν πολλῶν. εἰ δ' ἀλλ' ἐντύχοις σοφοῖς, τάχ' ἂν αἰσχύνοιο αὐτούς, εἴ τι ἴσως οἴοιο αἰσχυρὸν [ὄν]^d ποιεῖν. ἢ πῶς λέγεις; Ἀληθῆ λέγεις, φάναι. Τούτους δὲ πολλοὺς οὐκ ἂν αἰσχύνοιο, εἴ τι οἴοιο αἰσχυρὸν ποιεῖν; Καὶ τὸν Φαῖδρον ἔφη ὑπολαβόντ' εἰπεῖν, ὦ φίλε Ἀγάθων, ἐὰν ἀποκρίνη Σωκράτει, οὐδὲν ἔτι διοίσει αὐτῷ ὀπηροῦν τῶν ἐνθάδ' ὀτιοῦν γίγνεσθαι, ἐὰν μόνον ἔχη ὅτῳ διαλέγηται, ἄλλως τε καὶ καλῶ. ἐγὼ δ' ἡδέως μὲν ἀκούω Σωκράτους διαλεγομένου, ἀναγκαῖον δέ μοι ἐπιμεληθῆναι τοῦ ἐγκωμίου τῷ Ἐρωτι καὶ ἀποδέξασθαι παρ' ἐνὸς ἐκάστου ὑμῶν τὸν λόγον. ἀποδοὺς οὖν ἐκάτερος τῷ θεῷ οὕτως ἤδη διαλεγέσθω. Ἀλλὰ καλῶς λέγεις, ὦ Φαῖδρε,^e φάναι τὸν Ἀγάθωνα, καὶ οὐδὲν με κωλύει λέγειν· Σωκράτει γὰρ καὶ αὐθις ἔσται πολλάκις διαλέγεσθαι.

XVIII. Ἐγὼ δὲ δὴ βούλομαι πρῶτον μὲν εἰπεῖν ἢ χρῆ με ἐπαινεῖν, ἔπειτ' ἐπαινεῖν. δοκοῦσι γὰρ μοι πάντες οἱ πρόσθεν εἰρηκότες οὐ τὸν θεὸν ἐγκωμιάζειν, ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους εὐδαι-

μονίζειν τῶν ἀγαθῶν, ὧν ὁ θεὸς αὐτοῖς αἴτιος· ὁποῖος δέ τις
 195 αὐτὸς ὦν ταυτ' ἐδωρήσατο, οὐδείς εἴρηκεν. εἷς δὲ τρόπος ἑρ-
 θὸς ἐπαίνου περὶ παντός, λόγῳ διελθεῖν οἷος αὐτὸς ὦν τυγ-
 χάνει περὶ οὗ ἂν ὁ λόγος ᾗ· (οὕτω δὴ τὸν Ἔρωτα καὶ ἡμᾶς
 δίκαιον ἐπαινεῖσαι πρῶτον αὐτὸν οἷός ἐστιν,) ἔπειτα τὰς δόσεις.
 Φημί οὖν ἐγὼ πάντων θεῶν εὐδαιμόνων ὄντων Ἔρωτα, εἰ θέμις
 καὶ ἀνεμέσητον εἰπεῖν, εὐδαιμονέστατον εἶναι αὐτῶν, κάλλι-
 στον ὄντα καὶ ἄριστον. ἔστι δὲ κάλλιστος ὦν τοιούσδε. πρῶτον
 μὲν νεώτατος θεῶν, ὃ Φαῖδρε. μέγα δὲ τεκμηρίον τῷ λόγῳ
 αὐτὸς παρέχεται φεύγων φυγῇ τὸ γῆρας, ταχὺ ἔνδηλον ὅτι·
 θάπτον γοῦν τοῦ δέοντος ἡμῖν προσέρχεται. ὃ δὴ πέφυκεν Ἔρωσ
 μισεῖν καὶ οὐδ' ἐντὸς πολλοῦ πλησιάζειν. μετὰ δὲ νέων ἀεὶ
 ξύνεστιν· ἔστι γὰρ παλαιὸς λόγος εὐ ἔχων, ὡς ὅμοιον ὁμοίῳ
 ἀεὶ πελάζει. ἐγὼ δὲ Φαῖδρω ἄλλα πολλὰ ὁμολογῶν τοῦτ' οὐχ
 ὁμολογῶ, ὡς Ἔρωσ Κρόνου καὶ Ἰαπετοῦ ἀρχαιότερός ἐστιν,
 ἀλλὰ φημι νεώτατον αὐτὸν εἶναι θεῶν καὶ ἀεὶ νέον, τὰ δὲ πα-
 200 λαιὰ πράγματα περὶ θεοῦς, ἃ Ἡσίοδος καὶ Παρμενίδης λέγου-
 σιν, Ἀνάγκη καὶ οὐκ Ἔρωτι γεγονέναι, εἰ ἐκέينو ἀληθῆ ἔλε-
 γον· οὐ γὰρ ἂν ἔκτομαι οὐδὲ δεσμοὶ ἀλλήλων ἐγίγνοντο καὶ
 ἄλλα πολλὰ καὶ βίαια, εἰ Ἔρωσ ἐν αὐτοῖς ἦν, ἀλλὰ φιλία καὶ
 εἰρήνη, ὥσπερ νῦν, ἐξ οὗ Ἔρωσ τῶν θεῶν βασιλεύει. Νέος
 μὲν οὖν ἔστι, πρὸς δὲ τῷ νέῳ ἀπαλός. ποιητοῦ δ' ἔστιν ἐνδεῆς
 οἷος ἦν Ὀμηρος, πρὸς τὸ ἐπιδειξαι θεοῦ ἀπαλότητα. Ὀμηρος
 γὰρ Ἄτην θεὸν τέ φησιν εἶναι καὶ ἀπαλήν· τοὺς γοῦν πόδας
 αὐτῆς ἀπαλοῦς εἶναι, λέγων

τῆς μὲνδ' ἀπαλοὶ πόδες· οὐ γὰρ ἐπ' οὐδεὸς
 πίνονται, ἀλλ' ἄρα ἦ γε κατ' ἀνδρῶν κράατα βαίνει.

καλῶ οὖν δοκεῖ μοι τεκμηρίῳ τὴν ἀπαλότητα ἀποφαίνειν, ὅτι
 οὐκ ἐπὶ σκληροῦ βαίνει, ἀλλ' ἐπὶ μαλθακοῦ. τῷ αὐτῷ δὴ καὶ
 ἡμεῖς χρῆσώμεθα τεκμηρίῳ περὶ Ἔρωτα, ὅτι ἀπαλός. οὐ γὰρ
 ἐπὶ γῆς βαίνει οὐδ' ἐπὶ κρανίων, ἃ ἔστιν εὐ πάνυ μαλακά, ἀλλ'
 ἐν τοῖς μαλακωτάτοις τῶν ὄντων καὶ βαίνει καὶ οἰκεῖ. ἐν γὰρ

ἤθεσι καὶ ψυχαῖς θεῶν καὶ ἀνθρώπων τὴν οἴκησιν ἔδρυνται, καὶ οὐκ αὖ ἐξῆς ἐν πάσαις ταῖς ψυχαῖς, ἀλλ' ἦτινι ἂν σκληρὸν ἦθος ἐχούσῃ ἐντύχη, ἀπέρχεται, ἢ δ' ἂν μαλακόν, εἰκίζεται. ἀπτόμενον οὖν αἰεὶ καὶ ποσὶ καὶ πάντῃ ἐν μαλακωτάτοις τῶν μαλακωτάτων, ἀπαλώτατον ἀνάγκη εἶναι. Νεώτατος μὲν δὲ 196 ἐστὶ καὶ ἀπαλώτατος· πρὸς δὲ τούτοις ὑγρὸς τὸ εἶδος. οὐ γὰρ ἂν οἶός τ' ἦν πάντῃ περιπτύσσασθαι οὐδὲ διὰ πάσης ψυχῆς καὶ εἰσιῶν τὸ πρῶτον λαυθάνειν καὶ ἐξιῶν, εἰ σκληρὸς ἦν. συμμέτρου δὲ καὶ ὑγρᾶς ἰδέας μέγα τεκμήριον ἡ εὐσχημοσύνη, ὃ δὲ διαφερόντως ἐκ πάντων ὁμολογουμένως Ἔρωσ ἐχει· ἀσχημοσύνη γὰρ καὶ Ἔρωτι πρὸς ἀλλήλους αἰεὶ πόλεμος. χροᾶς δὲ κάλλος ἡ κατ' ἄνθη δίαίτα τοῦ θεοῦ σημαίνει· ἀναθεῖ γὰρ καὶ ἀπνηθηκότι καὶ σώματι καὶ ψυχῇ καὶ ἄλλῳ ὄτφουν οὐκ ἐνίξει Ἔρωσ, οὐ δ' ἂν εὐανθήσῃ τε καὶ εὐώδης τόπος ἦ, ἐνταῦθα καὶ ἴζει καὶ μένει.

XIX. Περὶ μὲν οὖν κάλλους τοῦ θεοῦ καὶ ταυτ' ἱκανά, καὶ ἔτι πολλὰ λείπεται. περὶ δ' ἀρετῆς Ἔρωτος μετὰ ταῦτα λεκτέον. τὸ μὲν μέγιστον, ὅτι Ἔρωσ οὔτ' ἀδικεῖ οὔτ' ἀδικεῖται οὔθ' ὑπὸ θεοῦ οὔτε θεόν, οὔθ' ὑπ' ἀνθρώπου οὔτ' ἀνθρωπον. οὔτε γὰρ αὐτὸς βία πάσχει, εἴ τι πάσχει· βία γὰρ Ἔρωτος οὐχ ἄπτεται· οὔτε ποιῶν ποιεῖ· πᾶς γὰρ ἐκὼν Ἔρωτι πᾶν ὑπηρετεῖ· ἃ δ' ἂν τις ἐκὼν ἐκόντι ὁμολογήσῃ, φασὶν οἱ πόλεως βασιλῆς νόμοι δίκαια εἶναι. πρὸς δὲ τῇ δικαιοσύνῃ σωφροσύνης πλείστης μετέχει. εἶναι γὰρ ὁμολογεῖται σωφροσύνη τὸ κρατεῖν ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν, Ἔρωτος δὲ μηδεμίαν ἡδονὴν κρείττω εἶναι. εἰ δ' ἦττους, κρατοῦντ' ἂν ὑπ' Ἔρωτος, ὁ δὲ κρατοῖη. κρατῶν δ' ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν ὁ Ἔρωσ διαφερόντως ἂν σωφρονοίη. καὶ μὴν εἰς ἄνδρειαν Ἔρωτι οὐδ' Ἄρης ἀνθίσταται. οὐ γὰρ ἔχει Ἔρωτα Ἄρης, ἀλλ' Ἔρωσ Ἄρη, Ἀφροδίτης, ὡς λόγος. κρείττων δ' ὁ ἔχων τοῦ ἐχομένου. τοῦ δ' ἀνδρειοτάτου τῶν ἄλλων κρατῶν πάντων ἂν ἀνδρειότατος εἴη. Περὶ μὲν οὖν δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης καὶ ἀνδρείας τοῦ θεοῦ εἴρηται, περὶ δὲ σοφίας λεί-

πεται· ὅσον οὖν δυνατόν, πειρατέον μὴ ἐλλείπειν. καὶ πρῶτον μὲν, ἐν αὐτῷ καὶ γὰρ τὴν ἡμετέραν τέχνην τιμῆσω ὡς περ Ἐρυξίμαχος τὴν ἑαυτοῦ, ποιητῆς ὁ θεὸς σοφὸς οὕτως, ὥστε καὶ ἄλλων ποιῆσαι· πᾶς γοῦν ποιητῆς γίγνεται, καὶ ἄμουςος ἢ τὸ πρῶτον, οὐ ἂν Ἐρωσ ἀψήται. ὃ δὲ πρέπει ἡμᾶς μαρτυρίῳ χρῆσθαι, ὅτι ποιητῆς ὁ Ἐρωσ ἀγαθὸς ἐν κεφαλαίῳ πᾶσαν ποιήσιν τὴν κατὰ μουσικὴν· ἂν γὰρ τις ἢ μὴ ἔχει ἢ μὴ οἶδεν, οὐτ' ἂν ¹⁹⁷ ἐτέρῳ δοίη οὐτ' ἂν ἄλλον διδάξειε. καὶ μὲν δὴ τὴν γε τῶν ζώων ποιήσιν πάντων τίς ἐναντιώσεται μὴ οὐχὶ Ἐρωτος εἶναι σοφίαν, ἢ γίγνεται τε καὶ φύεται πάντα τὰ ζῶα; ἀλλὰ τὴν τῶν τεχνῶν δημιουργίαν οὐκ ἴσμεν, ὅτι οὐ μὲν ἂν ὁ θεὸς οὗτος διδάσκαλος γένηται, ἐλλόγιμος καὶ φανὸς ἀπέβη, οὐ δ' ἂν Ἐρωσ μὴ ἐφάψηται, σκοτεινός; τοξικὴν γε μὴν καὶ ἰατρικὴν καὶ μαντικὴν Ἀπόλλων ἀνεῦρεν, ἐπιθυμίας καὶ ἔρωτος ἡγεμονεύσαντος, ὥστε καὶ οὗτος Ἐρωτος ἂν εἴη μαθητῆς, καὶ Μοῦσαι μουσικῆς καὶ Ἥφαιστος χαλκείας καὶ Ἀθηναῖστοςουργίας καὶ Ζεὺς κυβερνήσεως θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων. ὅθεν δὴ καὶ κατεσκευάσθη τῶν θεῶν τὰ πράγματα Ἐρωτος ἐγγενομένου, δῆλον ὅτι κάλλους· αἴσχει γὰρ οὐκ ἔπεστιν Ἐρωσ. προτοῦ δέ, ὡς περ ἐν ἀρχῇ εἶπον, πολλὰ καὶ δεινὰ θεοῖς ἐγίγνετο, ὡς λέγεται, διὰ τὴν τῆς Ἀνάγκης βασιλείαν· ἐπειδὴ δ' ὁ θεὸς οὗτος ἔφυ, ἐκ τοῦ ἐρᾶν τῶν καλῶν πάντ' ἀγαθὰ γέγονε καὶ θεοῖς καὶ ἀνθρώποις. Οὕτως ἐμοὶ δοκεῖ, ὦ Φαῖδρε, Ἐρωτος πρῶτος αὐτὸς ὢν κάλλιστος καὶ ἀριστος μετὰ τοῦτο τοῖς ἄλλοις ἄλλων τοιούτων αἴτιος εἶναι. ἐπέρχεται δέ μοι τι καὶ ἔμμετρον εἰπεῖν, ὅτι οὐτός ἐστιν ὁ ποιῶν

εἰρήνην μὲν ἐν ἀνθρώποις, πελάγει δὲ γαλήνην,
νηνεμίαν ἀνέμων, ὕπνον τ' ἐνὶ κοίτῃ ἀκηδῆ.

οὗτος δ' ἡμᾶς ἀλλοτριότητος μὲν κενοῦ, οἰκειότητος δὲ πληροῦ, αὐτὰς τοιάσδε ξυνόδους μετ' ἀλλήλων πάσας τιθεῖς ξυνιέναι, ἐν ἑορταῖς, ἐν χοροῖς, ἐν θυσίαις γιγνόμενος ἡγεμών· πραότητα μὲν πορίζων, ἀγριότητα δ' ἐξορίζων· φιλόδωρος εὐμενείας, ἄδω-

ρος δυσμενείας· ἔλεως ἀγαθοῖς, θεατὸς σοφοῖς, ἀγαστὸς θεοῖς·
 ζηλωτὸς ἀμοίροις, κτητὸς εὐμοίροις· τρυφῆς, ἀβρότητας, χλι-
 δῆς, χαρίτων, ἱμέρου, πόθου πατήρ· ἐπιμελῆς ἀγαθῶν, ἀμε-
 λῆς κακῶν· ἐν πλῶ, ἐν πόνῳ, ἐν φόβῳ κυβερνήτης, παρα-
 στατής, σωτὴρ ἄριστος, ξυμπάντων τε θεῶν καὶ ἀνθρώπων κό-
 σμος, ἡγεμὼν κάλλιστος καὶ ἄριστος, ὃ χρη ἐπεσθαι πάντ'
 ἄνδρα ἐφυμονούντα καλῶς, καλῆς ὥδῆς μετέχοντα, ἣν ἄδει θέλ-
 γων πάντων θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων νόημα. Οὗτος, ἔφη, ὁ παρ'
 ἐμοῦ λόγος, ὃ Φαῖδρε, τῷ θεῷ ἀνακείσθω, τὰ μὲν παιδιᾶς,
 τὰ δὲ σπουδῆς μετρίως, καθ' ὅσον ἐγὼ δύναμαι, μετέχων.

198 XX. Εἰπόντος δὲ τοῦ Ἀγάθωνος, πάντας ἔφη ὁ Ἀριστό-
 δημοσ ἀναθορυβῆσαι τοὺς παρόντας, ὡς πρεπόντως τοῦ νεανί-
 σκου εἰρηκότος καὶ αὐτῷ καὶ τῷ θεῷ. τὸν οὖν Σωκράτη εἰπεῖν
 βλέψαντα εἰς τὸν Ἐρυξίμαχον, ἼΑρά σοι δοκῶ, φάναι, ὃ παῖ
 Ἀκουμενοῦ, ἀδεῆς πάλαι δῆος δεδιέναι, ἀλλ' οὐ μαντικῶς, ἀ
 νῦν δὴ ἔλεγον, εἰπεῖν, ὅτι Ἀγάθων θαυμαστῶς ἐροίη, ἐγὼ δ'
 ἀπορήσοιμι; Τὸ μὲν ἕτερον, φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον, μαντικῶς
 μοι δοκεῖ εἰρηκέναι, ὅτι Ἀγάθων εὖ ἐρεῖ· τὸ δὲ σὲ ἀπορήσειν,
 οὐκ οἶμαι. Καὶ πῶς, ὃ μακάριε, εἰπεῖν τὸν Σωκράτη, οὐ b
 μέλλω ἀπορεῖν κἀγὼ καὶ ἄλλος ὅστισοῦν, μέλλων λέξεν μετὰ
 καλὸν οὔτω καὶ παντοδαπὸν λόγον ρηθέντα; καὶ τὰ μὲν ἄλλα
 οὐχ ὁμοίως μὲν, θαυμαστὰ δέ· τὸ δ' ἐπὶ τελευτῆς τοῦ κάλλους
 τῶν ὀνομάτων καὶ ρημάτων τίς οὐκ ἂν ἐξεπλάγη ἀκούων; ἐπεὶ
 ἔγωγ' ἐνθυμούμενος, ὅτι αὐτὸς οὐχ οἶός τ' ἔσομαι οὐδ' ἐγγύς
 τούτων οὐδὲν καλὸν εἰπεῖν, ὑπ' αἰσχύνης ὀλίγου ἀποδράς ὠχό-
 μην, εἴ πη εἶχον. καὶ γὰρ με Γοργίου ὁ λόγος ἀνεμίμησεν,
 ὥστ' ἀτεχνῶς τὸ τοῦ Ὀμήρου ἐπεπόνθη· ἐφοβούμην, μή μοι
 τελευτῶν ὁ Ἀγάθων Γοργίου κεφαλὴν δεινοῦ λέγειν ἐν τῷ λόγῳ
 ἐπὶ τὸν ἐμὸν λόγον πέμψας αὐτόν με λίθον τῇ ἀφωνίᾳ ποιήσειε.
 καὶ ἐνενοησα τότ' ἄρα καταγέλαστος ὢν, ἡνίχ' ὑμῖν ὠμολόγουν a
 ἐν τῷ μέρει μεθ' ὑμῶν ἐγκωμιάσσεσθαι τὸν Ἐρωτα καὶ ἔφην εἶ-
 ναι δεινὸς τὰ ἐρωτικά, οὐδὲν εἰδὼς ἄρα τοῦ πράγματος, ὡς

ἔδει ἐγκωμιάζειν ὅτιοῦν. ἐγὼ μὲν γὰρ ὑπ' ἀβελτερίας φῆμιν δεῖν ἀληθῆ λέγειν περὶ ἐκάστου τοῦ ἐγκωμιαζομένου, καὶ τοῦτο μὲν ὑπάρχειν, ἐξ αὐτῶν δὲ τούτων τὰ κάλλιστα ἐκλεγομένους ὡς εὐπρεπέστατα τιθέναι. καὶ πάνυ δὴ μέγα ἐφρόνουν ὡς εὐ ἐρῶν, ὡς εἰδῶς τὴν ἀλήθειαν [τοῦ ἐπαινεῖν ὅτιοῦν]. τὸ δ' ἄρα, ὡς ἔοικεν, οὐ τοῦτ' ἦν τὸ καλῶς ἐπαινεῖν ὅτιοῦν, ἀλλὰ τὸ ὡς ὀ μέγιστα ἀνατιθέναι τῷ πράγματι καὶ ὡς κάλλιστα, εἴαν τ' ἦ οὕτως ἔχοντα, εἴαν τε μή. εἰ δὲ ψευδῆ, οὐδὲν ἄρ' ἦν πρᾶγμα, προὔρρηθη γὰρ, ὡς ἔοικεν, ὅπως ἕκαστος ἡμῶν τὸν Ἔρωτα ἐγκωμιάζειν δόξει, οὐχ ὅπως ἐγκωμιάσεται διὰ ταῦτα δὴ, οἶμαι, πάντα λόγον κινουῦντες ἀνατίθετε τῷ Ἔρωτι, καὶ φατε ¹⁹⁹ αὐτὸν τοιοῦτόν τ' εἶναι καὶ τοσούτων αἴτιον, ὅπως ἂν φαίνηται ὡς κάλλιστος καὶ ἄριστος, δῆλον ὅτι τοῖς μὴ γινώσκουσιν· οὐ γὰρ ἂν που τοῖς γ' εἰδόσι. καὶ καλῶς γ' ἔχει καὶ σεμνῶς ὁ ἔπαινος. ἀλλὰ γὰρ ἐγὼ οὐκ ἤδη ἄρα τὸν τρόπον τοῦ ἐπαινοῦ, οὐδ' εἰδῶς ὑμῖν ὠμολόγησα καὶ αὐτὸς ἐν τῷ μέρει ἐπαινέσεσθαι. ἢ γλῶττα οὖν ὑπέσχετο, ἢ δὲ φρήν οὔ. χαιρέτω δὴ. οὐ γὰρ ἔτι ἐγκωμιάζω τοῦτον τὸν τρόπον· οὐ γὰρ ἂν δυναίμην· οὐ μέντοι ἀλλὰ τὰ γ' ἀληθῆ, εἰ βούλεσθε, ἐθέλω εἰπεῖν κατ' ἐμαυτόν, οὐ πρὸς τοὺς ὑμετέρους λόγους, ἵνα μὴ γέλωτα ὄφλω. ὅρα οὖν, ὦ Φαῖδρε, εἴ τι καὶ τοιούτου λόγου δεῖ περὶ Ἐρωτος, ἀληθῆ λεγόμενα ἀκούειν, ὀνόμασι δὲ καὶ θέσει ρημάτων τοιαύτη, ὅποια δ' ἂν τις τύχη ἐπελθοῦσα. Τὸν οὖν Φαῖδρον ἔφη καὶ τοὺς ἄλλους κελεύειν λέγειν, ὅπῃ αὐτὸς οἶοιτο δεῖν εἰπεῖν, ταύτη. Ἔτι τοίνυν, φάναι, ὦ Φαῖδρε, πάρες μοι Ἀγάθωνα σμίκρ' ἄττ' ἐρέσθαι, ἐν ἀνομολογησάμενος παρ' αὐτοῦ οὕτως ἤδη λέγω. Ἀλλὰ παρήμι, φάναι τὸν Φαῖδρον· ἀλλ' ἐρώτα. Μετὰ ταῦτα δὴ τὸν Σωκράτη ἔφη ἐνθένδε ποθὲν ἄρξασθαι.

XXI. Καὶ μὴν, ὦ φίλε Ἀγάθων, καλῶς μοι ἔδοξας καθηγήσασθαι τοῦ λόγου, λέγων, ὅτι πρῶτον μὲν δεῖ αὐτὸν ἐπιδείξαι, ὅποιός τις ἐστίν ὁ Ἔρωτος, ὕστερον δὲ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ταύτην τὴν ἀρχὴν πάνυ ἄγαμαι. ἴθι οὖν μοι περὶ Ἐρωτος,

ἐπειδὴ καὶ τὰλλα καλῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς διήλθες οἷός ἐστι, καὶ τόδ' εἶπέ· πότερόν ἐστι τοιοῦτος, οἷος εἶναι τινός ὁ Ἔρως^d ἔρως, ἢ οὐδενός; ἐρωτῶ δ' οὐκ, εἰ μητρός τινος ἢ πατρός ἐστι, γελοῖον γὰρ ἂν εἶη τὸ ἐρώτημα, εἰ Ἔρως ἐστὶν ἔρως μητρός ἢ πατρός, ἀλλ' ὥσπερ ἂν εἰ αὐτὸ τοῦτο, πατέρα, ἠρώτων, ἀρ' ὁ πατήρ ἐστι πατήρ τινος, ἢ οὐ; εἶπες ἂν δήπου μοι, εἰ ἐβούλου καλῶς ἀποκρίνασθαι, ὅτι ἔστιν υἱός γ' ἢ θυγατρὸς ὁ πατήρ πατήρ· ἢ οὐ; Πάνυ γε, φάναι τὸν Ἀγάθωνα. Οὐκοῦν καὶ ἡ μήτηρ ὡσαύτως; Ὁμολογῆσαι καὶ τοῦτο. Ἔτι τοίνυν,^e εἰπεῖν τὸν Σωκράτη, ἀποκρίναι ὀλίγῳ πλείω, ἵνα μᾶλλον καταμάθῃς ὁ βούλομαι. εἰ γὰρ ἐροίμην, Τί δέ; ἀδελφός, αὐτὸ τοῦθ' ὅπερ ἔστιν, ἔστι τινός [ἀδελφός] ἢ οὐ; Φάναι εἶναι. Οὐκοῦν ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς; Ὁμολογεῖν. Πειρῶ δὴ, φάναι, καὶ τὸν Ἔρωτα εἰπεῖν. ὁ Ἔρως ἔρως ἐστὶν οὐδενός ἢ τινός; Πάνυ μὲν οὖν ἔστιν. Τοῦτο μὲν τοίνυν, εἰπεῖν τὸν Σωκράτη, φύλαξον παρὰ σαυτῷ [μεμνημένος] ὅτου· τοςόνδε δ' εἶπέ, πότερον ὁ Ἔρως ἐκείνου, οὐ ἔστιν ἔρως, ἐπιθυμεῖ αὐτοῦ, ἢ οὐ; Πάνυ γε, φάναι. Πότερον ἔχων αὐτό, οὐ ἐπιθυμεῖ τε καὶ ἐρᾷ, εἶτ' ἐπιθυμεῖ τε καὶ ἐρᾷ, ἢ οὐκ ἔχων; Οὐκ ἔχων, ὡς τὸ εἰκός γε, φάναι. Σκόπει δὴ, εἰπεῖν τὸν Σωκράτη, ἀντὶ τοῦ εἰκότος εἰ ἀνάγκη οὕτω, τὸ ἐπιθυμοῦν ἐπιθυμεῖν οὐ ἐνδεές ἐστίν, ἢ μὴ ἐπιθυμεῖν, εἰάν μὴ ἐνδεές ἦ. ἐμοὶ μὲν γὰρ θαυμαστῶς δοκεῖ,^b ὡς Ἀγάθων, ὡς ἀνάγκη εἶναι, σοὶ δέ πῶς; Κάμοι, φάναι, δοκεῖ. Καλῶς λέγεις. ἀρ' οὖν βούλοιστ' ἂν τις μέγας ὢν μέγας εἶναι, ἢ ἰσχυρὸς ὢν ἰσχυρός; Ἀδύνατον ἐκ τῶν ὁμολογημένων. Οὐ γὰρ που ἐνδεής ἂν εἶη τούτων ὁ γ' ὢν. Ἀληθῆ λέγεις. Εἰ γὰρ καὶ ἰσχυρὸς ὢν βούλοιστο ἰσχυρὸς εἶναι, φάναι τὸν Σωκράτη, καὶ ταχύς ὢν ταχύς, καὶ ὑγιής ὢν ὑγιής — ἴσως γὰρ ἂν τις ταῦτ' εἰηθείη καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, τοὺς ὄντας τε τοιοῦτους καὶ ἔχοντας ταῦτα τούτων, ἅπερ ἔχουσι, καὶ ἐπιθυμεῖν. Ἔν^c οὖν μὴ ἐξαπατηθῶμεν, τούτου ἕνεκα λέγω. τούτοις γάρ, ὡς Ἀγάθων, εἰ ἐννοεῖς, ἔχειν μὲν ἕκαστα τούτων ἐν τῷ παρόντι

ἀνάγκη, ἃ ἔχουσιν, ἐάν τε βούλωνται ἐάν τε μή· καὶ τούτου γε δήπου τίς ἂν ἐπιθυμήσειεν; ἀλλ' ὅταν τις λέγῃ, ὅτι Ἐγὼ ὑγιαίνων βούλομαι καὶ ὑγιαίνειν, καὶ πλουτῶν βούλομαι καὶ πλουτεῖν, καὶ ἐπιθυμῶ αὐτῶν τούτων, ἃ ἔχω· — εἴπομεν ἂν αὐτῷ, ὅτι Σὺ, ὦ ἄνθρωπε, πλουτὸν κεκτημένος καὶ ὑγίειαν καὶ ἰσχὺν βούλει καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ταῦτα κεκτηῖσθαι, ἃ ἐπεὶ ἐν τῷ γε νῦν παρόντι, εἴτε βούλει εἴτε μή, ἔχεις. σκόπει οὖν, ὅταν τοῦτο λέγῃς, ὅτι Ἐπιθυμῶ τῶν παρόντων, εἰ ἄλλο τι λέγεις ἢ τόδε, ὅτι Βούλομαι τὰ νῦν παρόντα καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον παρεῖναι. — ἄλλο τι ὁμολογοῖ ἂν; Συμφάναι ἔφη τὸν Ἀγάθωνα. Εἰπεῖν δὴ τὸν Σωκράτη, Οὐκοῦν τοῦτό γ' ἐστὶν ἐκείνου ἐρᾶν, ὃ οὐπω ἔτοιμον αὐτῷ ἐστὶν οὐδ' ἔχει, [τὸ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ταῦτ' εἶναι αὐτῷ σωζόμενα τὰ νῦν παρόντα]; Πάνυ γε, φάναι. Καὶ οὗτος ἄρα καὶ ἄλλος πᾶς ὁ ἐπιθυμῶν τοῦ μὴ ἐτοίμου ἐπιθυμεῖ καὶ τοῦ μὴ παρόντος, καὶ ὃ μὴ ἔχει καὶ ὃ μὴ ἔστιν αὐτὸς καὶ οὐ ἐνδεής ἐστι, τοιαῦτ' ἄττ' ἐστὶν ὧν ἡ ἐπιθυμία τε καὶ ὁ ἔρως ἐστίν. Πάνυ γ', εἰπεῖν. Ἴθι δὴ, φάναι τὸν Σωκράτη, ἀνομολογησώμεθα τὰ εἰρημένα. ἄλλο τι ἔστιν ὁ ἔρως πρῶτον μὲν τινῶν, ἔπειτα τούτων, ὧν ἂν
201 ἔνδεα παρῆ αὐτῷ; Ναί, φάναι. Ἐπὶ δὴ τούτοις ἀναμνή-
σθητι, τίνων ἔφησθ' ἐν τῷ λόγῳ εἶναι τὸν Ἐρωτα. εἰ δὲ βούλει, ἐγὼ σε ἀναμνήσω. οἴμαι γάρ σε οὕτωςί πως εἰπεῖν, ὅτι τοῖς θεοῖς κατεσκευάσθη τὰ πράγματα δι' ἔρωτα καλῶν· αἰσχυρῶν γάρ οὐκ εἶη ἔρως· οὐχ οὕτωςί πως ἔλεγες; Εἶπον γάρ, φάναι τὸν Ἀγάθωνα. Καὶ ἐπεικῶς γε λέγεις, ὦ ἑταῖρε, φάναι τὸν Σωκράτη. καὶ εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, ἄλλο τι ὁ Ἐρως κάλλους ἂν εἶη ἔρως, ἀσχοῦς δ' οὐ; Ὁμολόγει. Οὐκοῦν ὁμολόγηται, οὐ ἐνδεής ἐστὶ καὶ μὴ ἔχει, τούτου ἐρᾶν; Ναί, εἰπεῖν. Ἐν-
δεῆς ἄρ' ἐστὶ καὶ οὐκ ἔχει ὁ Ἐρως κάλλος. Ἀνάγκη, φάναι. Τί δέ; τὸ ἐνδεές κάλλους καὶ μηδαμῆ κεκτημένον κάλλος ἄρα λέγεις σὺ καλὸν εἶναι; Οὐ δῆτα. Ἐτι οὖν ὁμολογεῖς Ἐρωτα καλὸν εἶναι, εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει; Καὶ τὸν Ἀγάθωνα εἰπεῖν,

Κινδυνεύω, ὦ Σώκρατες, οὐδὲν εἰδέναι ὢν τότ' εἶπον. Καὶ μὴν καλῶς γ' εἶπες, φάναι, ὦ Ἀγάθων. ἀλλὰ σμικρὸν ἔτι εἶπέ· τὰγαθὰ οὐ καὶ καλὰ δοκεῖ σοι εἶναι; Ἔμοιγε. Εἰ ἄρ' ὁ Ἔρως τῶν καλῶν ἐνδεής ἐστί, τὰ δ' ἀγαθὰ καλὰ, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἐνδεής εἶη. Ἐγώ, φάναι, ὦ Σώκρατες, σοὶ οὐκ ἂν δυναίμην ἀντιλέγειν, ἀλλ' οὕτως ἐχέτω, ὡς σὺ λέγεις. Οὐ μὲν οὖν τῇ ἀληθείᾳ, φάναι, ὦ φιλούμενε Σόκράτῳ, δύνασαι ἀντιλέγειν, ἐπεὶ Σωκράτει γ' οὐδὲν χαλεπὸν.

XXII. Καὶ σέ μὲν γ' ἤδη ἐάσω· τὸν δὲ λόγον τὸν περὶ τοῦ Ἔρωτος, ὃν ποτ' ἤκουσα γυναικὸς Μαντινικῆς Διοτίμας, ἣ ταυτὰ τε σοφῆ ἦν καὶ ἄλλα πολλά, καὶ Ἀθηναίοις ποτὲ θυσιαμένοις πρὸ τοῦ λοιμοῦ δεκάτῃ ἀναβολῇ ἐποίησε τῆς νόσου, ἣ δὴ καί με τὰ ἐρωτικά ἐδίδαξεν — ὃν οὖν ἐκείνη ἔλεγεν λόγον περὶ ἄσσομαι ὑμῖν διελθεῖν ἐκ τῶν ὁμολογημένων ἐμοὶ καὶ Ἀγάθων, αὐτὸς ἐπ' ἐμαυτοῦ, ὅπως ἂν δύνωμαι. δεῖ δὴ, ὦ Ἀγάθων, ὥσπερ σὺ καθηγήσω, διελθεῖν αὐτὸν πρῶτον, τίς ἐστὶν ὁ Ἔρως καὶ ποῖός τις, ἔπειτα τὰ ἔργα αὐτοῦ. δοκεῖ οὖν μοι βῆστος εἶναι οὕτω διελθεῖν, ὡς ποτ' ἐμέ ἡ ξένη ἀνακρίνουσα διήκει. σχεδὸν γάρ τι καὶ γὰρ πρὸς αὐτὴν ἕτερα τοιαυτ' ἔλεγον, οἷα περ νῦν πρὸς ἐμέ Ἀγάθων, ὡς εἶη ὁ Ἔρως μέγας θεός, εἶη δὲ τῶν καλῶν. ἤλεγγε δὴ με τούτοις τοῖς λόγοις, οἷσπερ ἐγὼ τοῦτον, ὡς οὔτε καλὸς εἶη κατὰ τὸν ἐμὸν λόγον οὔτ' ἀγαθός. καὶ γὰρ, Πῶς λέγεις, ἔφη, ὦ Διοτίμα; αἰσχρὸς ἄρ' ὁ Ἔρως ἐστὶ καὶ κακός; Καὶ ἦ, Οὐκ εὐφημήσεις; ἔφη· ἦ οἶε, ὃ τι ἂν μὴ καλὸν ἦ, ἀναγκαῖον αὐτὸ εἶναι αἰσχρὸν; Μάλιστα γε. Ἡ καὶ ἂν μὴ σοφὸν ἀμαθές; ἢ οὐκ ἤσθησαι, ὅτι ἐστὶ τι με-
ταξὺ σοφίας καὶ ἀμαθίας; Τί τοῦτο; Τὸ ὀρθὰ δοξάζειν [καὶ] ἄνευ τοῦ ἔχειν λόγον δοῦναι οὐκ οἶσθ', ἔφη, ὅτι οὐτ' ἐπίστασθαι ἐστὶν· ἄλογον γὰρ πρᾶγμα πῶς ἂν εἶη ἐπιστήμη; οὔτ' ἀμαθία· τὸ γὰρ τοῦ ὄντος τυγχάνον πῶς ἂν εἶη ἀμαθία; ἐστὶ δὲ δήπου τοιοῦτον [ἢ ὀρθὴ δόξα,] μεταξὺ φρονήσεως καὶ ἀμαθίας. Ἀληθῆ, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις. Μὴ τῶν ἀνάγκαις ὁ μὴ

καλόν ἐστιν αἰσχρὸν εἶναι, μὴ δ' ὁ μὴ ἀγαθὸν κακόν. οὕτω δὲ καὶ τὸν Ἔρωτα ἐπειδὴ αὐτὸς ὁμολογεῖς μὴ εἶναι ἀγαθὸν μηδὲ καλόν, μηδὲν τι μᾶλλον οἷου δεῖν αὐτὸν αἰσχρὸν καὶ κακόν εἶναι, ἀλλὰ τι μεταξύ, ἔφη, τούτοις. Καὶ μήν, ἦν δ' ἐγώ, ὁμολογεῖται γε παρὰ πάντων μέγας θεὸς εἶναι. Τῶν μὴ εἰδότην, ἔφη, πάντων λέγεις ἢ καὶ τῶν εἰδότην; Ξυμπάντων μὲν οὖν. Καὶ ἡ γελάσασσα, Καὶ πῶς ἄν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁμολογοῦτο μέγας θεὸς εἶναι παρὰ τούτων, οἳ φασι αὐτὸν οὐδὲ θεὸν εἶναι; Τίνες οὗτοι; ἦν δ' ἐγώ. Εἷς μὲν, ἔφη, σύ, μία δ' ἐγώ. Κἀγὼ εἶπον, Πῶς τοῦτο, ἔφη, λέγεις; Καὶ ἡ, Ῥαδίδως, ἔφη. λέγε γάρ μοι, οὐ πάντας θεοὺς φησὶ εὐδαίμονας εἶναι [καὶ καλοῦς]; ἢ τολμήσαις ἄν τινα μὴ φάναι [καλὸν τε καὶ] εὐδαίμονα θεῶν εἶναι; Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἔφη. Εὐδαίμονας δὲ δὴ λέγεις οὐ τοὺς τὰγαθὰ καὶ τὰ καλὰ κεκτημένους; Πάνυ γε. Ἄλλὰ μήν Ἔρωτά γ' ὁμολόγηκας δι' ἔνδειαν τῶν ἀγαθῶν καὶ καλῶν ἐπιθυμεῖν αὐτῶν τούτων, ὧν ἔνδεής ἐστιν. Ὁμολόγηκα γάρ. Πῶς δ' ἄν οὖν θεὸς εἴη ὁ γε τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἄμοιρος; Οὐδαμῶς, ὡς γ' ἔοικεν. Ὅρας οὖν, ἔφη, ὅτι καὶ σὺ Ἔρωτα οὐ θεὸν νομίζεις;

XXIII. Τί οὖν ἄν, ἔφη, εἴη ὁ Ἔρωτος; Ἡμιστά γε. Ἄλλὰ τί μήν; Ὡσπερ τὰ πρότερα, ἔφη, μεταξύ θνητοῦ καὶ ἀθανάτου. Τί οὖν, ὦ Διοτίμα; Δαίμων μέγας, ὦ Σώκρατες· καὶ γὰρ πᾶν τὸ δαιμόνιον μεταξύ ἐστὶ θεοῦ τε καὶ θνητοῦ. Τίνα, ἦν δ' ἐγώ, δύναμιν ἔχον; Ἑρμηνεῦον καὶ διαπορθμεῦον θεοῖς τὰ παρ' ἀνθρώπων καὶ ἀνθρώποις τὰ παρὰ θεῶν, τῶν μὲν τὰς δεήσεις καὶ θυσίας, τῶν δὲ τὰς ἐπιτάξεις τε καὶ ἀμοιβὰς τῶν θυσιῶν. ἐν μέσῳ δ' ὃν ἀμφοτέρων ἀμφοτέρους συμπληροῖ, ὥστε τὸ πᾶν αὐτὸ αὐτῷ ξυδεδέσθαι. διὰ τούτου καὶ ἡ μαντικὴ πᾶσα χωρεῖ καὶ ἡ τῶν ἱερέων τέχνη τῶν τε περὶ τὰς θυσίας καὶ τὰς τελετὰς καὶ τὰς ἐπωδὰς καὶ τὴν μαγείαν πᾶσαν καὶ γοητείαν. θεὸς δ' ἀνθρώπων οὐ μίγνυται, ἀλλὰ διὰ τούτου πᾶσα ἐστὶν ἡ ὁμιλία καὶ ἡ διάλεκτος θεοῖς πρὸς ἀνθρώ-

πους, και ἐγρηγορόσι και καθεύδουσι. και ὁ μὲν περὶ τὰ τοιαῦτα σοφὸς δαιμόνιος ἀνὴρ, ὁ δ' ἄλλο τι σοφὸς ὢν ἢ περὶ τέχνας ἢ χειρουργίας τινὰς βάνουσος. οὗτοι δὴ οἱ δαίμονες πολλοὶ και παντοδαποὶ εἰσιν, εἰς δὲ τούτων ἐστὶ και ὁ Ἔρωσ. Πατὴρ δέ, ἦν δ' ἐγώ, τίνος ἐστὶ και μητρός; Μακρότερον ἢ μὲν, ἔφη, διηγήσασθαι· ὅμως δέ σοι ἐρῶ. ὅτε γὰρ ἐγένετο ἡ Ἀφροδίτη, εἰσιῶντο οἱ θεοί, οἳ τ' ἄλλοι και ὁ τῆς Μῆτιδος υἱὸς Πόρος. ἐπειδὴ δ' ἐδείπνησαν, προσαιτήσουσα, οἶον δὴ εὐωχίας οὔσης, ἀφίκετο ἡ Πενία και ἦν περὶ τὰς θύρας. ὁ οὖν Πόρος μεθυσθεὶς τοῦ νέκταρος, οἶνος γὰρ οὕτω ἦν, εἰς τὸν τοῦ Διὸς κῆπον εἰσελθὼν βεβαρημένος ἠΰθεν. ἡ οὖν Πενία, ἐπιβουλεύουσα διὰ τὴν αὐτῆς ἀπορίαν παιδίον ποιήσασθαι ἐκ τοῦ Πόρου, κατακλίνεται τε παρ' αὐτῷ και ἐκύησε τὸν Ἔρωτα. διὸ δὴ και Ἀφροδίτης ἀκόλουθος και θεράπων γέγονεν ὁ Ἔρωσ, γεννηθεὶς ἐν τοῖς ἐκείνης γενεθλίοις και ἅμα φύσει [ἐραστής] ὢν περὶ τὸ καλόν, [και τῆς Ἀφροδίτης καλῆς οὔσης]. αἶψ' οὖν Πόρου και Πενίας υἱὸς ὢν ὁ Ἔρωσ ἐν τοιαύτῃ τύχῃ καθέστηκε. πρῶτον μὲν πένης αἰεὶ ἐστὶ, και πολλοῦ δεῖ ἀπαλὸς τε και καλὸς εἶναι, ὁ οἱ πολλοὶ οἶονται, ἀλλὰ σκληρὸς και αὐχμηρὸς και ἀνυπόδητος και ἄοικος, χαμαιπετῆς αἰεὶ ὢν και ἄστρωτος, ἐπὶ δὲ θύραις και ἐν ὁδοῖς ὑπαίθριος κοιμώμενος, τὴν τῆς μητρός φύσιν ἔχων αἰεὶ ἐνδεία ξύνοικος. κατὰ δ' αὐτὸν τὸν πατέρα ἐπίβουλος ἐστὶ τοῖς καλοῖς και τοῖς ἀγαθοῖς, ἀνδρεῖος ὢν και ἵτης και σύντονος, θηρευτῆς δεινός, αἰεὶ τινὰς πλέκων μηχανάς, και φρονήσεως ἐπιθυμητής, και πόριμος, φιλοσοφῶν διὰ παντὸς τοῦ βίου, δεινὸς γόης και φαρμακεύς και σοφιστής· και οὔθ' ὡς ἀθάνατος πέφυκεν οὔθ' ὡς θνητός, ἀλλὰ τοτὲ μὲν τῆς αὐτῆς ἡμέρας θάλλει τε και ζῆ, ὅταν εὐπορήσῃ, τοτὲ δ' ἀποθνήσκει, πάλιν δ' ἀναβιώσκειται διὰ τὴν τοῦ πατρὸς φύσιν. τὸ δὲ ποριζόμενον αἰεὶ ὑπεκρεῖ, ὥστ' οὔτ' ἀπορεῖ ποτ' Ἔρωσ οὔτε πλουτεῖ. σοφίας τ' αὐτὸν και ἀμαθίας ἐν μέσῳ ἐστίν. ἔχει γὰρ ὧδε θεῶν οὐδεὶς φιλοσοφεῖ οὐδ' ἐπιθυμεῖ σοφὸς γενέσθαι· ἐστὶ γὰρ

204 οὐδ' εἴ τις ἄλλος σοφός, οὐ φιλοσοφεῖ. οὐδ' αὖ οἱ ἀμαθεῖς φιλοσοφοῦσιν οὐδ' ἐπιθυμοῦσι σοφοὶ γενέσθαι· αὐτὸ γὰρ τοῦτ' ἐστὶν [χαλεπὸν] ἀμαθία, τὸ μὴ ὄντα καλὸν κάγαθὸν μηδὲ φρόνιμον δοκεῖν αὐτῷ εἶναι ἱκανόν. οὐκ οὖν ἐπιθυμεῖ ὁ μὴ οἰόμενος ἐνδεῆς εἶναι οὐ ἂν μὴ οἴηται ἐπιδεισθαι. Τίνες οὖν, ἔφη ἐγώ, ὦ Διοτίμα, οἱ φιλοσοφοῦντες, εἰ μὴθ' οἱ σοφοὶ μὴθ' οἱ ἀμαθεῖς; Δῆλον τοῦτό γε, ἦ δ' ἦ, καὶ παιδί, ὅτι οἱ μεταξὺ τούτων ἀμφοτέρων, ὧν αὖ καὶ ὁ Ἔρωσ. ἔστι γὰρ δὴ τῶν καλλίστων ἡ σοφία, Ἔρωσ δ' ἐστὶν ἔρωσ περὶ τὸ καλόν, ὥστ' ἀναγκαῖον Ἔρωτα φιλόσοφον εἶναι, φιλόσοφον δ' ὄντα μεταξὺ εἶναι σοφοῦ καὶ ἀμαθοῦς. αἰτία δ' αὐτῷ καὶ τούτων ἡ γένεσις· πατὴρ μὲν γὰρ σοφοῦ ἐστὶ καὶ εὐπόρου, μητὴρ δ' οὐ σοφῆς καὶ ἀπόρου. ἡ μὲν οὖν φύσις τοῦ δαίμονος, ὃ φίλε Σώκρατες, αὕτη· ὃν δὲ σὺ φήθης Ἔρωτα εἶναι, θαυμαστὸν οὐδὲν ἔπαθεσ. φήθης δέ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ τεκμαιρομένη ἐξ ὧν σὺ λέγεις, τὸ ἐρώμενον Ἔρωτα εἶναι, οὐ τὸ ἐρῶν. διὰ ταῦτά σοι, οἴμαι, πάγκαλος ἐφαίνετο ὁ Ἔρωσ. καὶ γὰρ ἔστι τὸ ἐραστὸν [τὸ] τῷ ὄντι καλὸν καὶ ἀβρὸν καὶ τέλειον καὶ μακαριστόν· τὸ δὲ γ' ἐρῶν ἄλλην ἰδέαν τοιαύτην ἔχον, ὅταν ἐγὼ διῆλθον.

XXIV. Κάγὼ εἶπον, Εἶεν δὴ, ὦ ξένη· καλῶς γὰρ λέγεις· τοιοῦτος ὧν ὁ Ἔρωσ τίνα χρεῖαν ἔχει τοῖς ἀνθρώποις; Τοῦτο δὴ τὰ μετὰ ταῦτ', ἔφη, ὦ Σώκρατες, πειράσομαι σε διδάξαι. ἔστι μὲν γὰρ δὴ τοιοῦτος καὶ οὕτω γεγωνὸς ὁ Ἔρωσ, ἔστι δὲ τῶν καλῶν, ὡς σὺ φῆς. εἰ δὲ τις ἡμᾶς ἔροιτο, τί τῶν καλῶν ἐστὶν ὁ Ἔρωσ, ὦ Σώκρατες τε καὶ Διοτίμα; ὧδε δὲ σαφέστερον ἐρῶ, Ὁ ἐρῶν τῶν καλῶν τί ἐρᾷ; Κάγὼ εἶπον, ὅτι Γενέσθαι αὐτῷ. Ἄλλ' ἔτι ποθεῖ, ἔφη, ἡ ἀπόκρισις ἐρώτησιν τοιάνδε, τί ἔσται ἐκεῖνο, ὃ ἂν γένηται τὰ καλά; Οὐ πάνυ ἔφη ἔτι ἔχειν ἐγὼ πρὸς ταύτην τὴν ἐρώτησιν προχερῶς ἀποκρίνασθαι. Ἄλλ', ἔφη, ὥσπερ ἂν εἴ τις μεταβαλὼν ἀντὶ τοῦ καλοῦ τῷ ἀγαθῷ χρώμενος πυνθάνοιτο, Φέρε, ὦ Σώκρατες, ἐ ἐρῶν τῶν ἀγαθῶν τί ἐρᾷ; Γενέσθαι, ἦν δ' ἐγώ, αὐτῷ. Καὶ τί

ἔσται ἐκεῖνον, ὃ ἂν γένηται τὰγαθὰ; Τοῦτ' εὐπωρότερον, ἦν δ' 205 ἐγώ, ἔχω ἀποκρίνασθαι, ὅτι εὐδαιμόνων ἔσται. Κτήσει γάρ, ἔφη, ἀγαθῶν οἱ εὐδαιμόνες εὐδαιμόνες. καὶ οὐκέτι προσδεῖ ἐρέσθαι, ἵνα τί δὲ βούλεται εὐδαιμόνων εἶναι ὁ βουλόμενος, ἀλλὰ τέλος δοκεῖ ἔχειν ἢ ἀπόκρισις. Ἀληθῆ λέγεις, εἶπον ἐγώ. Ταύτην δὴ τὴν βούλησιν καὶ τὸν ἔρωτα τοῦτον πότερα κοινὸν οἶε εἶναι πάντων ἀνθρώπων, καὶ πάντας τὰγαθὰ βούλεσθαι αὐτοῖς εἶναι αἰεὶ, ἢ πῶς λέγεις; Οὕτως, ἦν δ' ἐγώ, κοινὸν εἶναι πάντων. Τί δὴ οὖν, ἔφη, ὦ Σώκρατες; οὐ πάντας ἐρᾶν φαμεν, εἴπερ γε πάντες τῶν αὐτῶν ἐρώσι καὶ αἰεὶ, ἀλλὰ τινὰς φαμεν ἐρᾶν, τοὺς δ' οὐ; Θαυμάζω, ἦν δ' ἐγώ, καὶ αὐτός. Ἀλλὰ μὴ θαυμάζ', ἔφη ἀφελόντες γὰρ τοῦ ἔρωτος τι εἶδος ὀνομάζομεν τὸ τοῦ ὄλου ἐπιτιθέντες ὄνομα ἔρωτα, τὰ δ' ἄλλα ἄλλοις καταχρώμεθ' ὀνόμασιν. Ὡσπερ τί; ἦν δ' ἐγώ. Ὡσπερ τόδε. οἶσθ' ὅτι ποιήσις ἐστὶ τι πολὺ. ἢ γάρ τοι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν ἰόντι ὁτιοῦν αἰτία πᾶσά ἐστι ποιήσις, ὥστε καὶ αἱ ὑπὸ πάσαις ταῖς τέχναις ἐργασίαι ποιήσεις εἰσὶ καὶ οἱ τούτων δημιουργοὶ πάντες ποιηταί. Ἀληθῆ λέγεις. Ἀλλ' ὅμως, ἢ δ' ἦ, οἶσθ' ὅτι οὐ καλοῦνται ποιηταί, ἀλλ' ἄλλα ἔχουσιν ὀνόματα, ἀπὸ δὲ πάσης τῆς ποιήσεως ἐν μόνριον ἀφορισθέν τὸ περὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὰ μέτρα τῷ τοῦ ὄλου ὀνόματι προσαγορεύεται. ποιήσεις γὰρ τοῦτο μόνον καλεῖται, καὶ οἱ ἔχοντες τοῦτο τὸ μόνριον τῆς ποιήσεως ποιηταί. Ἀληθῆ λέγεις, ἔφη. Οὕτω τοίνυν καὶ περὶ τὸν ἔρωτα· τὸ μὲν κεφάλαιόν ἐστιν [πᾶσα ἢ τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμία καὶ τοῦ εὐδαιμονεῖν,] ὁ μέγιστός τε καὶ ὄλος ἔρωσ παντί· ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλη τρεπόμενοι πολλαχῆ ἐπ' αὐτόν, ἢ κατὰ χρηματισμὸν ἢ κατὰ φιλογυμναστίαν ἢ κατὰ φιλοσοφίαν, οὕτ' ἐρᾶν καλοῦνται οὕτ' ἐρασταί, οἱ δὲ καθ' ἓν τι εἶδος ἰόντες τε καὶ ἐσπουδαχότες τὸ τοῦ ὄλου ὄνομα ἴσχουσιν, ἐρωτᾶ τε καὶ ἐρᾶν καὶ ἐρασταί. Κινδυνεύεις ἀληθῆ, ἔφη ἐγώ, λέγειν. Καὶ λέγεται μὲν γέ τις, ἔφη, λόγος, ὡς οἱ ἂν τὸ ἡμισυ ἑαυτῶν ζητῶσιν, οὗτοι ἐρώσιν· ὁ δ' ἐμὸς λόγος οὕθ' ἡμίσεός φησιν εἰ-

ναι τὸν ἔρωτα οὐθ' ὄλου, εἰ μὴ τυγχάνη γέ· που, ὡς εἰταίρε, ἀγαθὸν ὄν; ἐπεὶ αὐτῶν γε καὶ πόδας καὶ χεῖρας ἐθέλουσιν ἀποτέμνεσθαι ἄνθρωποι, εἰ μὴ αὐτοῖς δοκῇ τὰ ἑαυτῶν πονηρὰ εἶναι οὐ γὰρ τὸ ἑαυτῶν, οἴμαι, ἕκαστοι ἀσπάζονται, εἰ μὴ εἴ τις τὸ μὲν ἀγαθὸν οἰκείον καλεῖ καὶ ἑαυτοῦ, τὸ δὲ κακὸν ἀλλότριον·
 206 ὡς οὐδὲν γ' ἄλλο ἐστὶν οὐ ἐρῶσιν ἄνθρωποι ἢ τὰγαθόν. ἢ σοὶ δοκοῦσιν; Μὰ Δί' οὐκ ἔμοιγε, ἦν δ' ἐγώ. Ἄρ' οὖν, ἦ δ' ἦ, οὕτως ἀπλοῦν ἐστὶ λέγειν, ὅτι ἄνθρωποι τὰγαθοῦ ἐρῶσι; Ναί, ἔφη. Τί δέ; οὐ προσθετέον, ἔφη, ὅτι καὶ εἶναι τὰγαθὸν αὐτοῖς ἐρῶσιν; Προσθετέον. Ἄρ' οὖν, ἔφη, καὶ οὐ μόνον εἶναι, ἀλλὰ καὶ αἰεὶ εἶναι; Καὶ τοῦτο προσθετέον. Ἔστιν ἄρα ξυλλήβδην, ἔφη, ὁ ἔρωσ τοῦ τὰγαθὸν αὐτῷ εἶναι αἰεὶ. Ἀληθέστατα, ἔφη ἐγώ, λέγεις.

XXV. Ὅτε δὴ τούτου ὁ ἔρωσ ἐστὶν, ἦ δ' ἦ, τῶν τίνων τρόπον διωκόντων αὐτὸ καὶ ἐν τίνι πράξει ἢ σπουδῇ καὶ ἢ συντάσις ἔρωσ ἂν καλοῖτο; τί τοῦτο τυγχάνει ὄν τούργον; ἔχεις εἰπεῖν; Οὐ μετὰν σέ, ἔφη ἐγώ, ὡς Διοτίμα, ἐθαύμαζον ἐπεὶ σοφία καὶ ἐφοίτων παρὰ σέ αὐτὰ ταῦτα μαθησόμενος. Ἄλλ' ἐγώ σοι, ἔφη, ἐρῶ. ἐστὶ γὰρ τοῦτο τόκος ἐν καλῷ καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν. Μαντείας, ἦν δ' ἐγώ, δεῖται ὅτι ποτὲ λέγεις, καὶ οὐ μανθάνω. Ἄλλ' ἐγώ, ἦ δ' ἦ, σαφέστερον ἐρῶ. κυοῦσι γάρ, ἔφη, ὡς Σώκρατες, πάντες ἄνθρωποι καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν, κάπειδαν ἐν τῇ ἡλικίᾳ γένονται, τίττειν ἐπιθυμεῖ ἡμῶν ἢ φύσις. τίττειν δ' ἐμὲν μὲν αἰσχυρῷ οὐ δύναται, ἐν δὲ [τῷ] καλῷ. ἐστὶ δὲ τοῦτο θεῖον τὸ πρᾶγμα, καὶ τοῦτ' ἐν θνητῷ ὄντι τῷ ζῳφ ἀθάνατον ἐνεστι, ἢ κῆσις καὶ ἢ γέννησις. ταῦτα δ' ἐν τῷ ἀναρμόστῳ ἀδύνατον γενέσθαι. ἀναρμόστον δ' ἐστὶ τὸ αἰσχυρὸν παντὶ τῷ θείῳ, τὸ καλὸν ἀρμόττον. Μοῖρα οὖν καὶ Εἰλείθυια ἢ Καλλονὴ ἐστὶ ἢ γενέσει. διὰ ταῦθ' ὅταν μὲν καλῷ προσπελάξῃ τὸ κυοῦν, ἔλεσται γίγνεται καὶ εὐφραυνόμενον διαχεῖται, καὶ τίττει τε καὶ γεννᾷ· ὅταν δ' αἰσχυρῷ, σκυθρωπὸν τε γίγνεται καὶ λυπούμενον συσπει-

ραῖται καὶ ἀποτρέπεται καὶ ἀνελλεται καὶ οὐ γεννᾷ, ἀλλ' ἴσχον τὸ κύημα χαλεπῶς φέρει. ὅθεν δὴ τῷ κυοῦντί τε καὶ ἤδη σπαργῶντι πολλή ἢ πτοίησις γέγονε περὶ τὸ καλὸν διὰ τὸ μεγάλης ὕδινος ἀπολύειν τὸν ἔχοντα. ἔστι γάρ, ὡς Σώκρατες, ἔφη, οὐ τοῦ καλοῦ ὁ ἔρωσ, ὡς σὺ οἶει. Ἀλλὰ τί μὴν; Τῆς γεννήσεως καὶ τοῦ τόκου ἐν τῷ καλῷ. Εἶπεν, ἦν δ' ἐγώ. [Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.] Τί δὴ οὖν τῆς γεννήσεως; Ὅτι ἀειγενές ἐστι καὶ ἀθάνατον ὡς 207 θνητῷ ἢ γέννησις. ἀθανασίας δ' ἀναγκαῖον ἐπιθυμεῖν μετ' ἀγαθου ἐκ τῶν ὠμολογημένων, εἴπερ τοῦ τἀγαθὸν ἑαυτῷ εἶναι αἰετῶς ἔρωσ ἐστίν. ἀναγκαῖον δὲ ἐκ τούτου τοῦ λόγου καὶ τῆς ἀθανασίας τὸν ἔρωτα εἶναι.

XXVI. Ταῦτά τ' οὖν πάντ' ἐδίδασκέ με, ὅποτε περὶ τῶν ἐρωτικῶν λόγους ποιοῖτο, καὶ ποτ' ἤρετο, τί οἶει, ὡς Σώκρατες, αἴτιον εἶναι τούτου τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς ἐπιθυμίας; ἢ οὐκ αἰσθάνει, ὡς δεινῶς διατίθεται πάντα τὰ θηρία, ἐπειδὴν γεννᾶν ἐπιθυμήσῃ, καὶ τὰ πεζὰ καὶ τὰ πτηνὰ, νοσοῦντά τε πάντα καὶ ἐρωτικῶς διατιθέμενα, πρῶτον μὲν περὶ τὸ ξυμμιγῆναι ἀλλήλοις, ἔπειτα περὶ τὴν τροφήν τοῦ γενομένου, καὶ ἔτοιμα [ἐστίν] ὑπὲρ τούτων καὶ διαμάχεσθαι τὰ ἀσθενέστατα τοῖς ἰσχυρότατοις καὶ ὑπεραποθνήσκειν, καὶ αὐτὰ [τῷ] λιμῷ παρατεινόμενα, ὥστ' ἐκεῖνα ἐκτρέφειν, καὶ ἄλλο πᾶν ποιῶντα; τοὺς μὲν γὰρ ἀνθρώπους, ἔφη, οἷοιτ' ἂν τις ἐκ λογισμοῦ ταῦτα ποιεῖν· τὰ δὲ θηρία τίς αἰτία οὕτως ἐρωτικῶς διατίθεσθαι; ἔχεις λέγειν; Κἀγὼ αὖ ἔλεγον, ὅτι οὐκ εἰδείην. Ἡ δ' εἶπε, Διανοεῖ οὖν 210 δεῖνός ποτε γενήσεσθαι τὰ ἐρωτικά, εἴαν ταῦτα μὴ ἐννοῆς; Ἀλλὰ διὰ ταῦτά τοι, ὡς Διοτίμα, ὅπερ νῦν δὴ εἶπον, παρὰ σέ ἤκω, γνοὺς ὅτι διδασκάλων δέομαι. ἀλλὰ μοι λέγε καὶ τούτων τὴν αἰτίαν καὶ τῶν ἄλλων τῶν περὶ τὰ ἐρωτικά. Εἰ τοίνυν, ἔφη, πιστεύεις ἐκείνου εἶναι φύσει τὸν ἔρωτα, οὐ πολλάκις ὠμολογήκαμεν, μὴ θαύμαζε. ἐνταῦθα γὰρ κατὰ τὸν αὐτὸν ἐκείνῳ λόγον ἢ θνητῆ φύσις ζητεῖ κατὰ τὸ δυνατόν αἰετῶς εἶναι καὶ ἀθάνατος. δύναται δὲ ταύτῃ μόνον, τῇ γεννήσει, ὅτι αἰετῶς

καταλείπει ἕτερον νέον ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ· ἔπει καὶ ἐν ᾧ ἐν ἑκα-
στον τῶν ζώων ζῆν καλεῖται καὶ εἶναι ταυτόν, οἷον ἐκ παιδα-
ρίου ὁ αὐτὸς λέγεται ἕως ἂν πρεσβύτης γένηται· οὗτος μέντοι
οὐδέποτε ταῦτ' ἔχων ἐν αὐτῷ ὅμως ὁ αὐτὸς καλεῖται, ἀλλὰ νέος
ἀεὶ γιγνόμενος, τὰ δ' ἀπολλύς, καὶ κατὰ τὰς τρίχας καὶ σάρκα
καὶ ὀστά καὶ αἷμα καὶ ξύμπαν τὸ σῶμα. καὶ μὴ ὅτι κατὰ τὸ
σῶμα, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν οἱ τρόποι, τὰ ἦθη, δόξαι,
ἐπιθυμίαι, ἡδοναί, λύπαι, φόβοι, τούτων ἕκαστα οὐδέποτε
ταῦτά πάρεστιν ἐκάστω, ἀλλὰ τὰ μὲν γίγνεται, τὰ δ' ἀπόλ-
λυται. πολὺ δὲ τούτων ἀτοπώτερον ἔτι, ὅτι καὶ αἱ ἐπιστήμαι
208 μὴ ὅτι αἱ μὲν γίγνονται, αἱ δ' ἀπόλλυνται ἡμῖν, καὶ οὐδέποθ'
οἱ αὐτοὶ ἐσμεν οὐδὲ κατὰ τὰς ἐπιστήμας, ἀλλὰ καὶ μία ἐκά-
στη τῶν ἐπιστημῶν ταυτόν πάσχει. ὁ γὰρ καλεῖται μελετᾶν
ὡς ἐξιούσης ἐστὶ τῆς ἐπιστήμης· λήθη γὰρ ἐπιστήμης ἐξοδος,
μελέτη δὲ πάλιν καινὴν ἐμποιούσα ἀντὶ τῆς ἀπίουσης [μνήμην]
σώζει τὴν ἐπιστήμην, ὥστε τὴν αὐτὴν δοκεῖν εἶναι. τούτῳ γὰρ
τῷ τρόπῳ πᾶν τὸ θνητὸν σώζεται, οὐ τῷ παντάπασι ταυτόν
ἀεὶ εἶναι, ὥσπερ τὸ θεῖον, ἀλλὰ τῷ τὸ ἀπὸν καὶ παλαιούμενον ἕ-
τερον νέον ἀεὶ καταλείπειν, οἷον αὐτὸ ἦν. ταύτῃ τῇ μηχανῇ,
ὣς Σώκρατες, ἔφη, θνητὸν ἀθανασίας μετέχει, καὶ σῶμα καὶ
τᾶλλα πάντα, ἀθάνατον δ' ἄλλη. μὴ οὖν θαύμαζε, εἰ τὸ αὐ-
τοῦ ἀποβλάστημα φύσει πᾶν τιμᾶ· ἀθανασίας γὰρ χάριν παντὶ
αὕτη ἡ σπουδὴ καὶ ὁ ἔρως ἔπεται.

XXVII. Καὶ γὰρ ἀκούσας τὸν λόγον ἐθαύμασά τε καὶ εἶ-
πον, Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ, ὧς σοφωτάτη Διοτίμα· ταῦθ' ὡς ἀλη-
θῶς οὕτως ἔχει; Καὶ ἦ, ὥσπερ οἱ τέλει σοφισταί, Εὐ ἴσθι,
ἔφη, ὧς Σώκρατες· ἐπεὶ γε καὶ τῶν ἀνθρώπων εἰ ἐθέλεις εἰς τὴν
φιλοτιμίαν βλέψαι, θαυμάζεις ἂν τῆς ἀλογίας, ἃ ἐγὼ εἶρηκα
εἰ μὴ ἔνοοεῖς, ἐνθυμηθεῖς ὡς δεινῶς διάκεινται ἔρωτι τοῦ ἔνομα-
σταὶ γενέσθαι καὶ κλέος ἐς τὸν ἀεὶ χρόνον ἀθάνατον καταθέσθαι,
καὶ ὑπὲρ τούτου κινδύνους τε κινδυνεύειν ἔτοιμοὶ εἰσι πάντες ἔτι
μᾶλλον ἢ ὑπὲρ τῶν παιδῶν, καὶ χρήματα ἀναλίσκειν καὶ πό-

νους πονεῖν οὐστὶν ἀσούν και ὑπεραποθνήσκειν· ἐπεὶ οἶει σύ, ἔφη, " Ἀλκυστὶν ὑπὲρ Ἀδμήτου ἀποθανεῖν ἄν, ἢ Ἀχιλλεῖα Πατρόκλῳ ἐπαποθανεῖν, ἢ προαποθανεῖν τὸν ὑμέτερον Κόδρον ὑπὲρ τῆς βασιλείας τῶν παιδῶν, μὴ οἰομένους ἀθάνατον μνήμην ἀρετῆς περὶ ἑαυτῶν ἔσεσθαι, ἣν νῦν ἡμεῖς ἔχομεν; Πολλοῦ γε δεῖ, ἔφη, ἀλλ', οἶμαι, ὑπὲρ ἀρετῆς ἀθανάτου και τοιαύτης δόξης· εὐκλεοὺς πάντες πάντα ποιούσιν, ὅσῳ ἂν ἀμείνους ὦσι, τοσοῦτῳ μᾶλλον· τοῦ γὰρ ἀθανάτου ἐρῶσιν. // Οἱ μὲν οὖν ἐγκύμονες, ἔφη, κατὰ σώματα ὄντες πρὸς τὰς γυναῖκας μᾶλλον τρέπονται και ταύτῃ ἐρωτικοί εἰσι, διὰ παιδογονίας ἀθανασίαν και μνήμην και εὐδαιμονίαν, ὡς οἶονται, αὐτοῖς εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον πάντα ποριζόμενοι· οἱ δὲ κατὰ τὴν ψυχὴν — εἰσὶ γὰρ οὖν, ἔφη, οἱ ἐν ταῖς ψυχαῖς κυοῦσιν ἔτι μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς σώμασιν, ἃ ψυχῇ προσήκει και κυεῖσθαι και κυεῖν. τί οὖν προσήκει; φρόνησίν τε και τὴν ἄλλην ἀρετὴν· ὧν δὴ εἰσι και οἱ ποιηταὶ πάντες γεννήτορες και τῶν δημιουργῶν ὅσοι λέγονται εὐρετικοὶ εἶναι. πολὺ δὲ μεγίστη, ἔφη, και καλλίστη τῆς φρονήσεως ἡ περὶ τὰς τῶν πόλεων τε και οἰκίσεων διακοσμήσεις, ἣ δὴ ὄνομά ἐστι σωφροσύνη τε και δικαιοσύνη. τούτων αὐτῶν ὅταν τις ἐκ νέου ἐγκύμων ἢ τὴν ψυχὴν θεῖος ὦν, και ἠκούσῃ τῆς ἡλικίας τίθειν τε και γεννᾶν ἤδη ἐπιθυμῇ, ζητεῖ δὴ, οἶμαι, και οὗτος περιωὴν τὸ καλὸν ἐν ᾧ δὴ γεννήσῃ. ἐν τῷ γὰρ αἰσχροῦ οὐδέποτε γεννήσῃ. τὰ τ' οὖν σώματα τὰ καλὰ μᾶλλον ἢ τὰ αἰσχροῦ ἀσπάξεται ἅτε κυῶν, καὶ ἐντύχῃ ψυχῇ καλῇ και γενναίᾳ και εὐφουῖ, πάνυ δὴ ἀσπάξεται τὸ ξυναμφοτέρον, και πρὸς τοῦτον τὸν ἄνθρωπον εὐθύς εὐπορεῖ λόγων περὶ ἀρετῆς, και οἷον χρὴ εἶναι τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθὸν και ἃ ἐπιτηδεύειν [και] ἐπαχειρεῖ παιδεύειν. ἀπτόμενος γάρ, οἶμαι, τοῦ καλοῦ και ὀμιλῶν αὐτῷ, ἃ πάλαι ἐκεί, τίθει και γεννᾶ, και παρὼν και ἀπὼν μεμνημένος, και τὸ γεννηθὲν συνεκτρέφει κοινῇ μετ' ἐκείνου, ὥστε πολὺ μείζω κοινωνίαν τῆς τῶν παιδῶν πρὸς ἀλλήλους οἱ τοιοῦτοι ἴσχοσι και φιλίαν βεβαιότεραν, ἅτε καλλιόνων και ἀθανατω-

τέρων παιδῶν κεικωνηκότες. καὶ πᾶς ἂν δέξαιτο ἑαυτῶ^d τοιούτους παιδας μᾶλλον γεγονέναι ἢ τοὺς ἀνθρωπίνους, καὶ εἰς Ὅμηρον ἀποβλέψας καὶ Ἡσίοδον καὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς τοὺς ἀγαθοὺς ζηλῶν, οἳ ἔκγονα ἑαυτῶν καταλελοίπασιν, ἃ ἐκείνοις ἀθάνατον κλέος καὶ μνήμην παρέχεται αὐτὰ τοιαῦτ' ὄντα· εἰ δὲ βούλει, ἔφη, οἷους Λυκοῦργος παιδας κατελίπετο ἐν Λακεδαίμονι σωτήρας τῆς Λακεδαίμονος καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν τῆς Ἑλλάδος. τίμιος δὲ παρ' ὑμῖν καὶ Σόλων διὰ τὴν τῶν νόμων γεννησιν, καὶ ἄλλοι ἄλλοι πολλαχοῦ ἄνδρες, καὶ ἐν Ἑλληνισι καὶ ἐν βαρβάροις, πολλὰ καὶ καλὰ ἀποφνηάμενοι ἔργα, γεννήσαντες παντοίαν ἀρετὴν· ὧν καὶ ἱερὰ πόλλ' ἤδη γέγονε διὰ τοὺς τοιούτους παιδας, διὰ δὲ τοὺς ἀνθρωπίνους οὐδὲν οὐδενός πω. //

XXVIII. Ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἐρωτικά ἴσως, ὃ Σώκρατες, καὶν σὺ μυηθείης· τὰ δὲ τέλεα καὶ ἐποπτικά ὧν ἕνεκα καὶ ταῦτ'^a
 210 ἔστιν, εἰάν τις ὀρθῶς μετήγῃ, οὐκ οἶδ' εἰ οἷός τ' ἂν εἴης. ἐρῶ^a μὲν οὖν, ἔφη, ἐγὼ καὶ προθυμίας οὐδὲν ἀπολείψω· πειρῶ δ' ἔπεσθαι, ἂν οἷός τ' ἦς. Δεῖ γάρ, ἔφη, τὸν ὀρθῶς ἰόντα ἐπὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα ἄρχεσθαι μὲν νέον ὄντα ἰέναι ἐπὶ τὰ καλὰ σώματα, καὶ πρῶτον μὲν, εἰάν ὀρθῶς ἠγῆται ὁ ἠγούμενος, ἐνὸς αὐτὸν σώματος ἐρᾶν καὶ ἐνταῦθα γενναῖν λόγους καλοὺς, ἔπειτα δ' αὐτὸν κατανοῆσαι, ὅτι τὸ κάλλος τὸ ἐφ' ὄψωφιν σώματι τῶ^b ἐφ' ἐτέρῳ σώματι ἀδελφόν ἐστι, καὶ εἰ δεῖ διώκειν τὸ ἐπ' εἶδει καλόν, πολλὴ ἄνοια μὴ οὐχ ἐν τε καὶ ταυτόν ἠγεῖσθαι τὸ ἐπὶ πᾶσι τοῖς σώμασι κάλλος· τοῦτο δ' ἐνόησαντα καταστῆναι πάντων τῶν καλῶν σωμάτων ἐραστήν, ἐνὸς δὲ τὸ σφόδρα τοῦτο χαλάσαι καταφρονήσαντα καὶ σμικρὸν ἠγησάμενον· μετὰ δὲ ταῦτα τὸ ἐν ταῖς ψυχαῖς κάλλος τιμιώτερον ἠγησασθαι^{λέξη} ἐν τῷ σώματι, ὥστε καὶν ἐπεικῆς ὧν τὴν ψυχὴν τις καὶ σμικρὸν^c ἄνθος ἔχη, ἐξαρκεῖν αὐτῷ καὶ ἐρᾶν καὶ κήδεσθαι καὶ τρέφειν λόγους τοιούτους [καὶ] ζητεῖν, οἵτινες ποιήσουσι βελτίους τοὺς νέους, ἢν' ἀναγκασθῇ αὐτὸν θεάσασθαι τὸ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τοῖς νόμοις καλὸν καὶ τοῦτ' ἰδεῖν, ὅτι πᾶν αὐτὸ αὐτῷ ξυγ-

γενές ἐστίν, ἵνα τὸ περὶ τὸ σῶμα καλὸν σμικρὸν τι ἡγήσῃται εἶναι· μετὰ δὲ τὰπιτηδεύματα ἐπὶ τὰς ἐπιστήμας ἀγαγεῖν, ἔν' ἴδῃ αὐτὸ τῶν ἐπιστημῶν κάλλος, καὶ βλέπων πρὸς πολὺ ἤδη τὸ καλὸν μηκέτι τῷ παρ' ἐνί, ὡσπερ οἰκέτης, ἀγαπῶν παιδαρίου [κάλλος] ἢ ἀνθρώπου τινός ἢ ἐπιτηδεύματος ἐνός δουλεύων φαῦλος ἢ καὶ σμικρολόγος, ἀλλ' ἐπὶ τὸ πολὺ πέλαγος τετραμμένος τοῦ καλοῦ καὶ θεωρῶν πολλοὺς καὶ καλοὺς λόγους καὶ μεγαλοπρεπεῖς τίκτη [καὶ διανοήματα] ἐν φιλοσοφίᾳ ἀφθόνῳ, ἕως ἂν ἐνταῦθα ῥωσθεῖς καὶ αὐξήθῃς κατιδῇ τιν' ἐπιστήμην μίαν τοιαύτην, ἣ ἐστὶ καλοῦ τοιοῦδε. Πειρῶ δέ μοι, ἔφη, τὸν νοῦν προσέχειν ὡς οἶόν τε μάλιστα.

XXIX. Ὅς γὰρ ἂν μέχρι ἐνταῦθα πρὸς τὰ ἐρωτικά παιδαγωγηθῇ, θεώμενος ἐφεξῆς τε καὶ ὀρθῶς τὰ καλά, πρὸς τέλος ἤδη ἰὼν τῶν ἐρωτικῶν ἐξαίφνης κατόψεται τι θαυμαστὸν τὴν φύσιν καλόν, τοῦτ' ἐκεῖνο, ὃ Σώκρατες, οὐ δὴ ἕνεκα καὶ οἱ
 211 ἔμπροσθε πάντες πόνοι ἦσαν, πρῶτον μὲν αἰεὶ ὄν καὶ οὔτε γιγνώμενον οὔτ' ἀπολλύμενον, οὔτ' αὐξανόμενον οὔτε φθίνον, ἔπειτ' οὐ τῇ μὲν καλόν, τῇ δ' αἰσχρόν, οὐδὲ τοτὲ μὲν, τοτὲ δ' οὐ, οὐδὲ πρὸς μὲν τὸ καλόν, πρὸς δὲ τὸ αἰσχρόν, οὐδ' ἔνθα μὲν καλόν, ἔνθα δ' αἰσχρόν, ὡς τισὶ μὲν ὄν καλόν, τισὶ δ' αἰσχρόν, οὐδ' αὐτὸ φαντασθήσεται αὐτῷ τὸ καλόν οἷον πρόσωπόν τι οὐδὲ χεῖρας οὐδ' ἄλλο οὐδὲν ὧν σῶμα μετέχει, οὐδέ τις λόγος οὐδέ τις ἐπιστήμη, οὐδέ που ὄν ἐν ἐτέρῳ τινί, οἷον ἐν ζώῳ ἢ ἐν γῆ ἢ ἐν οὐρανῷ ἢ ἐν τῷ ἄλλῳ, ἀλλ' αὐτὸ καθ' αὐτὸ μεθ' αὐτοῦ μονοειδές αἰεὶ ὄν, τὰ δ' ἄλλα πάντα καλά ἐκείνου μετέχοντα τρόπον τινὰ τοιοῦτον, οἷον γιγνομένων τε τῶν ἄλλων καὶ ἀπολλυμένων μηδὲν ἐκεῖνο μήτε τι πλέον μήτ' ἔλαττον γίγνεσθαι μηδὲ πάσχειν μηδέν. ὅταν δὴ τις ἀπὸ τῶνδε διὰ τὸ ὀρθῶς παιδευαστεῖν ἐπανιών ἐκεῖνο τὸ καλὸν ἀρχῆται καθορᾶν, σχεδὸν ἂν τι ἄπειτο τοῦ τέλους. τοῦτο γὰρ δὴ ἐστὶ τὸ ὀρθῶς ἐπὶ τὰ ἐρωτικά ἵνα ἢ ὑπ' ἄλλου ἄγεσθαι, ἀρχόμενον ἀπὸ τῶνδε τῶν καλῶν ἐκείνου ἕνεκα τοῦ καλοῦ αἰεὶ ἐπανιέναι, ὡσπερ ἐπανα-

βαθμοῖς χρώμενον, ἀφ' ἐνὸς ἐπὶ δύο καὶ ἀπὸ δυεῖν ἐπὶ πάντα τὰ καλὰ σώματα, καὶ ἀπὸ τῶν καλῶν σωμάτων ἐπὶ τὰ καλὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ ἀπὸ τῶν καλῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπὶ τὰ καλὰ μαθήματα, καὶ ἀπὸ τῶν μαθημάτων ἐπ' ἐκεῖνο [τὸ μάθημα τελευτήσῃ] ὃ ἐστὶν οὐκ ἄλλου ἢ αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ καλοῦ μάθημα· κἂν γνῶ αὐτὸ τελευτῶν ὃ ἐστὶ καλόν, ἐνταῦθα τοῦ βίου, ὃ φίλε Σώκρατες, ἔφη ἡ Μαντινικὴ ξένη, εἴπερ που ἄλλοι, βιωτὸν ἀνθρώπῳ, θεωμένῳ αὐτὸ τὸ καλόν. ὃ ἐάν ποτ' ἴδῃς, οὐ κατὰ χρυσίον τε καὶ ἐσθῆτα καὶ τοὺς καλοὺς παιδάς τε καὶ νεανίσκους δόξει σοι εἶναι, οὕς νῦν ὀρῶν ἐκπέπληξαι καὶ ἔτοιμος εἶ καὶ σὺ καὶ ἄλλοι πολλοί, ὀρῶντες τὰ παιδικὰ καὶ ξυρόντες ἀεὶ αὐτοῖς; εἴ πως οἷόν τ' ἦν, μήτ' ἐσθίειν μήτε πίνευ, ἀλλὰ θεᾶσθαι μόνον καὶ ξυνεῖναι. τί δῆτα, ἔφη, οἴομεθα, εἴ τῳ γένοιτο αὐτὸ τὸ καλὸν ἰδεῖν εἰλικρινές, καθαρὸν, ἄμικτον, ἀλλὰ μὴ ἀνάπλεων σαρκῶν τ' ἀνθρωπίνων καὶ χρωμάτων καὶ ἄλλης πολλῆς φλυαρίας θνητῆς; [ἀλλ' αὐτὸ τὸ θεῖον καλὸν δύναται μονοειδὲς κατιδεῖν;] ἄρ' οἶε, ἔφη, φαῦλον βίον γίνεσθαι ἐκείσε βλέποντος ἀνθρώπου κάκεινο ὃ δεῖ θεωμένου καὶ ξυρόντος αὐτῷ; ἢ οὐκ ἐνθυμεῖ, ἔφη, ὅτι ἐνταῦθ' αὐτῷ μόνον γενήσεται, ὀρῶντι ὃ ὀρατὸν τὸ καλόν, τίκτειν οὐκ εἰδῶλα ἀρετῆς, ἅτ' οὐκ εἰδῶλου ἐφαπτομένῳ, ἀλλ' ἀληθῆ, ἅτε τοῦ ἀληθοῦς ἐφαπτομένῳ; τεκόντι δ' ἀρετὴν ἀληθῆ καὶ θρηψαμένῳ ὑπάρχει θεοφιλεῖ γενέσθαι καί, εἴπερ τῳ ἄλλῳ ἀνθρώπῳ, ἀθανάτῳ κάκεινῳ;] Ταῦτα δὴ, ὃ Φαῖδρέ τε καὶ οἱ ἄλλοι, ἔφη μὲν Διοτίμα, πέπεισμαι δ' ἐγὼ· πέπεισμένος δὲ πειρᾶμαι καὶ τοὺς ἄλλους πείθειν, ὅτι τούτου τοῦ κτήματος τῆ ἀνθρωπείᾳ φύσει συνεργὸν ἀμείνω Ἔρωτος οὐκ ἂν τις ῥαδίως λάβῃ. διὸ δὴ ἐγωγε φημι χρῆναι πάντ' ἀνδρα τὸν Ἔρωτα τιμᾶν, καὶ αὐτὸς τιμῶ. τὰ δ' ἐρωτικὰ καὶ διαφερόντως ἀσκάω, καὶ τοὺς ἄλλοις παρακελεύομαι, καὶ νῦν τε καὶ ἀεὶ ἐγκωμιάζω τὴν δύναμίν τε καὶ χρεῖαν τοῦ Ἔρωτος καθ' ὅσον οἷός τ' εἰμί. Τοῦτον οὖν τὸν λόγον, ὃ Φαῖδρε, εἰ μὲν βούλει, ὡς ἐγκώμιον εἰς

Ἔρωτα νόμισον εἰρηῆσθαι, εἰ δέ, ὃ τι καὶ ὅπη χαίρεις ὀνομάζων, τοῦτ' ὀνόμαζε.

XXX. Εἰπόντος δὲ ταῦτα τοῦ Σωκράτους, τοὺς μὲν ἐπαινεῖν, τὸν δ' Ἀριστοφάνη λέγειν τι ἐπιχειρεῖν, ὅτι ἐμνήσθη αὐτοῦ λέγων ὁ Σωκράτης περὶ τοῦ λόγου· καὶ ἐξαίφνης τὴν αὐλειὸν θύραν κρουομένην πολὺν ψόφον παρασχεῖν, καὶ ὡς κωμαστῶν καὶ αὐλητρίδος φωνὴν ἀκούειν. τὸν οὖν Ἀγάθωνα, Παῖδες, φάναί, οὐ σκέψεσθε; καὶ μὲν τις τῶν ἐπιτηδείων ἦ, καλεῖτε· εἰ δὲ μή, λέγετε, ὅτι οὐ πίνομεν, ἀλλ' ἀναπαυόμεθ' ἤδη. Καὶ οὐ πολὺ ὕστερον Ἀλκιβιάδου τὴν φωνὴν ἀκούειν ἐν τῇ αὐλῇ σφόδρα μεθύοντος καὶ μέγα βοῶντος ἐρωτῶντος, ὅπου Ἀγάθων, καὶ κελεύοντός ἐ ἄγειν παρ' Ἀγάθωνα. ἄγειν οὖν αὐτὸν παρὰ σφᾶς τὴν τ' αὐλητρίδα ὑπολαβοῦσαν καὶ ἄλλους τινὰς τῶν ἀκολούθων, καὶ ἐπιστῆναι ἐπὶ τὰς θύρας ἐστεφανωμένον αὐτὸν κίττου τέ τι στεφάνῳ δασεῖ καὶ ἴων, καὶ ταινίας ἔχοντ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πάνυ πολλὰς, καὶ εἰπεῖν, Ἄνδρες, χαίρετε· μεθύοντα ἄνδρα πάνυ σφόδρα δέξεσθε συμπότην, ἣ ἀπίωμεν ἀναδήσαντες μόνον Ἀγάθωνα, ἐφ' ὅπερ ἤλθομεν; ἐγὼ γάρ τοι, φάναί, χθές μὲν οὐχ οἶός τ' ἐγενόμην ἀφικέσθαι, νῦν δ' ἦκω ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχων τὰς ταινίας, ἐν' ἀπὸ τῆς ἐμῆς κεφαλῆς τὴν τοῦ σοφωτάτου καὶ καλλίστου κεφαλῆν, ἀνειπῶν οὕτως, ἀνα-
 215 δῆσω. Ἄρα καταγελάσεσθέ μου ὡς μεθύοντος; ἐγὼ δέ, καὶ ἡμεῖς γελάτε, ὅμως εὐ οἶδ' ὅτι ἀληθῆ λέγω. ἀλλὰ μοι λέγετε αὐτόθεν, ἐπὶ ῥητοῖς εἰσὶω, ἦ μή; συμπέσθε, ἦ οὐ; Πάντας οὖν ἀναθορυβῆσαι καὶ κελεύειν εἰσιέναι καὶ κατακλίνεσθαι, καὶ τὸν Ἀγάθωνα καλεῖν αὐτόν. καὶ τὸν ἰέναι ἀγόμενον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ περιαιρούμενον ἅμα τὰς ταινίας ὡς ἀναδήσοντα, ἐπίπροσθε τῶν ὀφθαλμῶν ἔχοντα οὐ καπιδεῖν τὸν Σωκράτη, ἀλλὰ καθίζεσθαι παρὰ τὸν Ἀγάθωνα ἐν μέσῳ Σωκράτους τε κἀκείνου· παραχωρῆσαι γὰρ τὸν Σωκράτη [ὡς ἐκείνον καθίζειν]. παρακαθεζόμενον δ' αὐτὸν ἀσπάζεσθαι τε τὸν Ἀγάθωνα καὶ ἀναδεῖν. εἰπεῖν οὖν τὸν Ἀγάθωνα, Ὑπολύετε, παῖδες,

Ἀλκιβιάδην, ἐν' ἐκ τρίτων κατακέηται. Πάνυ γε, εἰπεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην· ἀλλὰ τίς ἡμῖν ὄδε τρίτος συμπότης; Καὶ ἅμα μεταστρεφόμενον αὐτὸν ὄραν τὸν Σωκράτη, ἰδόντα δ' ἀναπηδῆσαι καὶ εἰπεῖν, ὦ Ἡράκλεις, τουτί τί ἦν; Σωκράτης οὗτος, ἐλλογῶν αὐ' με ἐνταῦθα κατέκεισο, ὥσπερ εἰώθεις ἐξαίφνης ἀναφαίνεσθαι ὅπου ἐγὼ ὄμην ἤμιστά σε ἔσεσθαι. καὶ νῦν τί ἦκεις; καὶ τί αὐ' ἐνταῦθα κατέκλινης; ὡς οὐ παρ' Ἀριστοφάνει οὐδ' εἴ τις ἄλλος γελοῖος ἔστι τε καὶ βούλεται εἶναι, ἀλλὰ διεμηχανήσω, ὅπως παρὰ τῷ καλλίστῳ τῶν ἔνδον κατακείσει. Καὶ τὸν Σωκράτη, ὦ Ἀγάθων, φάναι, ὄρα εἴ μοι ἐπαμυνεῖς· ὡς ἐμοὶ ὁ τούτου ἔρωσ τοῦ ἀνθρώπου οὐ φαῦλον πρᾶγμα γέγονεν. ἀπ' ἐκείνου γὰρ τοῦ χρόνου, ἀφ' οὗ τούτου ἠράσθη, οὐκέτ' ἔξεστί μοι οὔτε προσβλέψαι οὔτε διαλεχθῆναι καλῶ οὐδενί, ἢ οὔτοις ζηλοτυπῶν με καὶ φθονῶν θαυμαστά ἐργάζεται καὶ λοιδορεῖται τε καὶ τῷ χεῖρε μόνις ἀπέχεται. ὄρα οὖν, μή τι καὶ νῦν ἐργάσθηται, ἀλλὰ διάλλαξον ἡμᾶς, ἢ, ἐὰν ἐπιχειρῇ βιάζεσθαι, ἐπάμυνε, ὡς ἐγὼ τὴν τούτου μανίαν τε καὶ φιλεραστίαν πάνυ ὀρωδῶ. Ἄλλ' οὐκ ἔστι, φάναι τὸν Ἀλκιβιάδην, ἐμοὶ καὶ σοὶ διαλλαγή. ἀλλὰ τούτων μὲν εἰσαυθίς σε τιμωρήσομαι· νῦν δέ μοι, Ἀγάθων, φάναι, μετάδος τῶν ταινιῶν, ἐν' ἀνάδησω καὶ τὴν τούτου ταυτηνὴ τὴν θαυμαστονὴν κεφαλὴν, καὶ μή μοι μέμφηται, ὅτι σὲ μὲν ἀνέδησα, αὐτὸν δὲ νικῶντα ἐν λόγοις πάντας ἀνθρώπους, οὐ μόνον πρῶτην ὥσπερ σὺ, ἀλλ' αἰεὶ, ἔπειτ' οὐκ ἀνέδησα. Καὶ ἅμ' αὐτὸν λαβόντα τῶν ταινιῶν ἀναδεῖν τὸν Σωκράτη καὶ κατακλίνεσθαι.

XXXI. Ἐπειδὴ δὲ κατεκλίνη, εἰπεῖν, Εἶεν δὴ, ἄνδρες· δοκεῖτε γάρ μοι νήφειν· οὐκ ἐπιτρεπτόν ὑμῖν, ἀλλὰ ποτέον· ὠμολόγηται γὰρ ταυτὴ ἡμῖν. ἄρχοντ' οὖν αἰροῦμαι τῆς πόσεως, ἕως ἂν ὑμεῖς ἱκανῶς πῆητε, ἐμαυτόν. ἀλλὰ φέρετ', ὦ Ἀγάθων, εἴ τι ἔστιν ἐκπωμα μέγα, μᾶλλον δ' οὐδὲν δεῖ, ἀλλὰ φέρε, 214 παῖ, φάναι, τὸν ψυκτῆρα ἐκεῖνον, ἰδόντ' αὐτὸν πλέον ἢ ὀκτῶ κοτύλας χωροῦντα. τοῦτον οὖν ἐμπλησάμενον πρῶτον μὲν αὐ-

τὸν ἐκπιεῖν, ἔπειτα τῷ Σωκράτει κελεύειν ἐγγεῖν καὶ ἅμ' εἰπεῖν, Πρὸς μὲν Σωκράτη, ὧ ἄνδρες, τὸ σοφισμὰ μοι οὐδέν· ὅποσον γὰρ ἂν κελεύῃ τις, τοσοῦτον ἐκπιῶν οὐδέν μᾶλλον μήποτε μεθυσθῆ. Τὸν μὲν οὖν Σωκράτη, ἐγγέαντος τοῦ παιδός, πίνειν· τὸν δ' Ἐρυξίμαχον, Πῶς οὖν, φάναι, ὧ Ἀλκιβιάδη, ποιῶμεν; οὕτως οὔτε τι λέγομεν ἐπὶ τῇ κύλικι οὔτ' ἐπάδομεν, ἀλλ' ἀτεχ-^b νῶς ὥσπερ οἱ διψῶντες πίνομεθα. Τὸν οὖν Ἀλκιβιάδην εἰπεῖν, ὦ Ἐρυξίμαχε, βελτίστε βελτίστου πατρός καὶ σωφρονεστάτου, χαίρει. Καὶ γὰρ σύ, φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον· ἀλλὰ τί ποιῶμεν; Ὅ τι ἂν σὺ κελεύης· δεῖ γὰρ σοι πιθέσθαι·

ἡτηρός γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιός ἄλλων.

ἐπίταττε οὖν ὅ τι βούλει. Ἄκουσον δὴ, εἰπεῖν τὸν Ἐρυξίμαχον. ἡμῖν, πρὶν σὲ εἰσελθεῖν, ἔδοξε χρῆναι ἐπὶ δεξιὰ ἕκαστον ἐν μέρει λόγον περὶ Ἐρωτος εἰπεῖν ὡς δύναίτο κάλλιστον, καὶ^c ἐγκωμιάσαι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες ἡμεῖς εἰρήκαμεν· σὺ δ' ἐπειδὴ οὐκ εἰρηκας καὶ ἐκπέπωκας, δίκαιος εἰ εἰπεῖν, εἰπὼν δ' ἐπιτάξαι Σωκράτει ὅ τι ἂν βούλῃ, καὶ τοῦτον τῷ ἐπὶ δεξιὰ καὶ οὕτω τοὺς ἄλλους. Ἀλλὰ, φάναι, ὧ Ἐρυξίμαχε, τὸν Ἀλκιβιάδην, καλῶς μὲν λέγεις, μεθύοντα δ' ἄνδρα παρὰ νηφόντων λόγους λόγον παραβάλλειν μὴ οὐκ ἐξ ἴσου ἤ. καὶ ἅμα, ὧ μακάριε, πείθει τί σε Σωκράτης ὧν ἄρτι εἶπεν; ἢ οἶσθ' ὅτι τού-^d ναντίον ἐστὶ πᾶν ἢ ὃ ἔλεγεν; οὗτος γάρ, εἴαν τιν' ἐγὼ ἐπαινέσω τούτου παρόντος ἢ θεὸν ἢ ἄνθρωπον ἄλλον ἢ τοῦτον, οὐκ ἀφέξεται μου τῷ χεῖρι. Οὐκ εὐφημήσεις; φάναι τὸν Σωκράτη. Μὰ τὸν Ποσειδῶ, εἰπεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην, μηδὲν λέγε πρὸς ταῦτα, ὡς ἐγὼ οὐδ' ἂν ἓνα ἄλλον ἐπαινέσαιμι σοῦ παρόντος. Ἄλλ' οὕτω ποίει, φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον, εἰ βούλει· Σωκράτη ἐπαινεσον. Πῶς λέγεις; εἰπεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην· δοκεῖ χρῆναι, ὧ Ἐρυξίμαχε; ἐπιθῶμαι τάνδρῃ καὶ τιμωρήσωμαι ὑμῶν ἐναν-^e τίων; Οὗτος, φάναι τὸν Σωκράτη, τί ἐν νῷ ἔχεις; ἐπὶ τὰ γελοιώτερα με ἐπαινέσει; ἢ τί ποιήσεις; Γάληθῃ ἐρῶ. ἀλλ' ὄρα, εἰ παρήγης. Ἀλλὰ μέντοι τά γ' ἀληθῆ παρήγημι καὶ κελεύω λέ-

γειν. Οὐκ ἂν φθάνοιμι, εἰπεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην. καὶ μέντοι οὕτωςι ποίησον. εἴαν τι μὴ ἀληθές λέγω, μεταξὺ ἐπιλαβοῦ, ἂν βούλη, καὶ εἰπέ, ὅτι τοῦτο ψεύδομαι· ἐκὼν γὰρ εἶναι οὐδὲν
 215 ψεύσομαι. εἴαν μέντοι ἀναμιμνησκόμενος ἄλλο ἄλλοθεν λέγω, α
 μηδὲν θαυμάσης· οὐ γὰρ τοι βράδιον τὴν σὴν ἀτοπίαν ὧδ' ἔχοντι εὐπόρως καὶ ἐφεξῆς καταριθμησαί.

XXXII. Σωκράτη δ' ἐγὼ ἐπαινεῖν, ὧ ἄνδρες, οὕτως ἐπιχειρήσω, δι' εἰκόνων. οὗτος μὲν οὖν ἴσως οἰήσεται ἐπὶ τὰ γελοϊότερα, ἔσται δ' ἡ εἰκὼν τοῦ ἀληθοῦς ἕνεκα, οὐ τοῦ γελοίου. φημί γὰρ δὴ ὁμοιότατον αὐτὸν εἶναι τοῖς Σειληνοῖς τούτοις τοῖς ἐν τοῖς ἔρμογλυφεῖσι καθημένοις, οὐστινας ἐργάζονται οἱ δη- b
 μιουργοὶ σύριγγας ἢ αὐλοὺς ἔχοντας· οἱ διχάδε διοιχθέντες φαίνονται ἔνδοθεν ἀγάλματα ἔχοντες θεῶν. καὶ φημι αὐ' εἰκέναι αὐτὸν τῷ Σατύρῳ, τῷ Μαρσύῳ. ὅτι μὲν οὖν τό γ' εἶδος ὁμοῖος εἶ τούτοις, ὧ Σώκρατες, οὐδ' αὐτὸς δήπου ἀμφισβητήσεις· ὡς δὲ καὶ τὰλλ' εἰκοις, μετὰ τοῦτ' ἄκουε. ὕβριστής εἶ, ἢ οὐ; εἴαν γὰρ μὴ ὁμολογῆς, μάρτυρας παρέξομαι. ἀλλ' οὐκ αὐλη-
 τῆς; παλὺ γε θαυμασιώτερος ἐκείνου· ὁ μὲν γε δι' ὀργάνων ἐκῆλει τοὺς ἀνθρώπους τῇ ἀπὸ τοῦ στόματος δυνάμει, καὶ ἔτι νυνὶ ὅς ἂν τὰκείνου αὐλῆ. ἂ γὰρ Ὀλυμπος ἠῦλει, Μαρσύου λέγω τοῦ διδάξαντος. τὰ οὖν ἐκείνου εἴαν τ' ἀγαθὸς αὐλητῆς αὐλῆ εἴαν τε φαῦλη αὐλητρίς, μόνα κατέχεσθαι ποιεῖ καὶ δηλοῖ τοὺς τῶν θεῶν τε καὶ τελετῶν δεομένους διὰ τὸ θεῖα εἶναι. σὺ δ' ἐκείνου τοσοῦτον μόνον διαφέρεις, ὅτι ἄνευ ὀργάνων ψιλοῖς λόγοις ταύτῳ τοῦτο ποιεῖς. ἡμεῖς γοῦν ὅταν μὲν τοῦ ἄλλου ἀκούωμεν λέγοντος καὶ πάνυ ἀγαθοῦ ῥήτορος ἄλλους λόγους, d
 οὐδὲν μέλει, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οὐδενί· ἐπειδὴν δὲ σοῦ [τις ἀκούη] ἢ τῶν σῶν λόγων ἄλλου λέγοντος, καὶ πάνυ φαῦλος ἢ ὁ λέγων, εἴαν τε γυνὴ ἀκούη εἴαν τ' ἀνὴρ εἴαν τε μειράκιον, ἐκίπεπληγμένοι ἐσμέν καὶ κατεχόμεθα. ἐγὼ γοῦν, ὧ ἄνδρες, εἰ μὴ ἔμελλον κομιδῇ δόξειν μεθύειν, εἶπον ὁμόσας ἂν ὑμῖν, οἷα δὴ πέπονθα αὐτὸς ὑπὸ τῶν τούτου λόγων καὶ πάσχω ἔτι καὶ νυνὶ. ὅταν

γὰρ ἀποῦ, πολὺ μοι μᾶλλον ἢ τῶν κορυβαντιώντων ἢ τε καρ-
 διά-πηδᾶ καὶ δάκρυα ἐκχεῖται ὑπὸ τῶν λόγων τῶν τούτου. ὀρῶ
 δὲ καὶ ἄλλους παμπόλλους ταῦτ᾽ ἀσχόντας. Περικλέους δ'
 ἀκούων καὶ ἄλλων ἀγαθῶν ρητόρων εὖ μὲν ἠγοούμεν λέγειν,
 τοιοῦτον δ' οὐδὲν ἔπασχον, οὐδὲ τεθορύβητό μου ἡ ψυχὴ οὐδ'
 ἠγανάκτει ὡς ἀνδραποδωδῶς διακειμένου. ἀλλ' ὑπὸ τουτοῦ
 216 τοῦ Μαρσίου πολλάκις δὴ οὕτω διετέθη, ὥστε μοι δόξα μὴ
 βιωτὸν εἶναι ἔχοντι ὡς ἔχω. καὶ ταῦτα, ὦ Σώκратες, οὐκ ἐρεῖς
 ὡς οὐκ ἀληθῆ. καὶ ἔτι γε νῦν ξύνοιδ' ἑμαυτῶ, ὅτι, εἰ ἐθέλοιμι
 παρέχειν τὰ ὄτα, οὐκ ἂν καρτερήσαιμι, ἀλλὰ ταῦτ' ἂν πά-
 σχοιμι ἀναγκάζει γὰρ με ὁμολογεῖν, ὅτι πολλοῦ ἐνδεῆς ὢν
 αὐτὸς ἔτι ἑμαυτοῦ μὲν ἀμελῶ, τὰ δ' Ἀθηναίων πράττω. βίβ
 οὖν ὥσπερ ἀπὸ τῶν Σειρήνων ἐπισχόμενος τὰ ὄτα οἴχομαι φεύ-
 γων, ἵνα μὴ αὐτοῦ καθήμενος παρὰ τούτῳ καταγηράσω. πέ-
 πονθα δὲ πρὸς τοῦτον μόνον ἀνθρώπων, ὃ οὐκ ἂν τις οἶοιτο ἐν
 ἐμοὶ ἐνεῖναι, τὸ αἰσχύνεσθαι ὄντινον. ἐγὼ δὲ τοῦτον μόνον
 αἰσχύνομαι. ξύνοιδα γὰρ ἑμαυτῶ ἀντιλέγειν μὲν οὐ δυναμένῳ,
 ὡς οὐ δεῖ ποιεῖν ἅ οὗτος κελεύει, ἐπειδὴν δ' ἀπέλω, ἠττημένῳ
 τῆς τιμῆς τῆς ὑπὸ τῶν πολλῶν. δραπετεύω οὖν αὐτὸν καὶ
 φεύγω, καὶ ὅταν ἴδω, αἰσχύνομαι τὰ ὁμολογημένα. καὶ πολ-
 λάκις μὲν ἠδέως ἂν ἴδοιμι αὐτὸν μὴ ὄντα ἐν ἀνθρώποις· εἰ δ'
 αὐτὸ τοῦτο γένοιτο, εὖ οἶδ' ὅτι πολὺ μείζον ἂν ἀχθοίμην, ὥστ'
 οὐκ ἔχω ὃ τι χρήσωμαι τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ.

XXXIII. Καὶ ὑπὸ μὲν δὴ τῶν αὐλημάτων καὶ γὰρ καὶ ἄλ-
 λοι πολλοὶ τοιαῦτα πεπόνθασιν ὑπὸ τοῦδε τοῦ Σατύρου. ἀλλὰ
 δ' ἐμοῦ ἀκούσατε ὡς ὁμοίος τ' ἐστὶν οἷς ἐγὼ ἦκασα αὐτόν, καὶ
 τὴν δύναμιν ὡς θαυμασίαν ἔχει. εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι οὐδεὶς ὑμῶν
 τοῦτον γινώσκει· ἀλλ' ἐγὼ φηλώσω, ἐπειπερ ἠρξάμην. ὀράτε
 γὰρ, ὅτι Σωκράτης ἐρατικῶς διάκειται τῶν καλῶν καὶ αἰε
 περὶ τούτους ἐστὶ καὶ ἐκπέπληκται, [καὶ αὖ ἀγνοεῖ πάντα
 καὶ οὐδὲν οἶδεν,] ὡς τὸ σχῆμα αὐτοῦ· τοῦτ' οἰσθηλινωδές,
 σφόδρα γε. τοῦτο γὰρ οὗτος ἔξωθεν περιβεβληται, ὥσπερ ὁ

ἐγλυμμένος Σειληνός· ἐνδοθεν δ' ἀνοιχθείς πόσης, οἴεσθε, γέμει,
 ὡς ἄνδρες συμπόται, σωφροσύνης; ἴστε, ὅτι οὐτ' εἴ τις καλός
 ἐστι μελεῖ αὐτῷ οὐδέν, ἀλλὰ καταφρονεῖ τοσοῦτον, ὅσον οὐδ'
 ἂν εἰς οἴηθείη, οὐτ' εἴ τις πλούσιος, οὐτ' εἴ ἄλλην τινὰ τιμὴν
 ἔχων τῶν ὑπὸ πλήθους μακαρισμένων. ἡγεῖται δὲ πάντα ταῦτα
 τὰ κτήματα οὐδενὸς ἄξια καὶ ἡμᾶς οὐδέν εἶναι, εἰρωνευόμενος
 δὲ καὶ παίζων πάντα τὸν βίον πρὸς τοὺς ἀνθρώπους διατελεῖ.
 σπουδάσαντος δ' αὐτοῦ καὶ ἀνοιχθέντος οὐκ οἶδ' εἴ τις ἐώρακε
 τὰ ἐντὸς ἀγάλματα, ἀλλ' ἐγὼ ἤδη ποτ' εἶδον, κάμοι ἔδοξεν
 217 οὕτω θεῖα καὶ χρυσὰ εἶματα καὶ πάγκαλα καὶ θαυμαστά, ὥστε
 ποιητέον εἶναι ἔμβραχον ὅ τι κελεύει Σωκράτης. ἡγούμενος δ'
 αὐτὸν ἐσπούδακέναι ἐπὶ τῇ ἐμῇ ὥρᾳ ἔρμαιον ἡγεσάμην εἶναι
 καὶ εὐτύχημα ἐμὸν θαυμαστόν, ὡς ὑπάρχον μοι χαρισισμένῳ
 Σωκράτει πάντ' ἀκοῦσαι, ὅσαπερ αὐτὸς ἤδει· ἐφρόνουν γὰρ δὴ
 ἐπὶ τῇ ὥρᾳ θαυμάσιον ὅσον. ταῦτ' οὖν διανοηθείς, προτοῦ οὐκ
 εἰωθῶς ἄνευ ἀκολούθου μετ' αὐτοῦ γίνεσθαι, τότε ἀποπέμπων
 τὸν ἀκόλουθον μόνος συνεγινόμεν. δεῖ γὰρ πρὸς ὑμᾶς πάντα
 τάληθ' εἰπεῖν. ἀλλὰ προσέχετε τὸν νοῦν, καὶ εἰ ψεύδομαι,
 Σώκρατες, ἐξέλεγχε. ξυνεγινόμεν γὰρ, ὡς ἄνδρες, μόνος μόνω;
 καὶ ὅμην αὐτίκα διαλέξεσθαι αὐτὸν μοι ἄπερ ἂν ἐραστής
 παιδικοῖς ἐν ἐρημίᾳ διαλεχθείη, καὶ ἔχαιρον, τούτων δ' οὐ
 μάλ' ἐγένετο οὐδέν, ἀλλ' ὥσπερ εἰώθει διαλεχθείς ἂν μοι καὶ
 συνημερεύσας ὄχετο ἀπιών. μετὰ ταῦτα ξυγγυμνάζεσθαι προῦ-
 καλούμην αὐτὸν καὶ συνεγυμναζόμεν, ὡς τι ἐνταῦθα περανῶν.
 συνεγυμνάξετο οὖν μοι καὶ προσεπάλαιε πολλάκις οὐδενὸς πα-
 ρόντος. καὶ τί δεῖ λέγειν; οὐδέν γάρ μοι πλέον ἦν. ἐπειδὴ δ'
 οὐδαμῇ ταύτῃ ἦνυτον, ἔδοξέ μοι ἐπιθετέον εἶναι τάνδρ' ἀπὸ
 τὸ καρτερόν καὶ οὐκ ἀνετέον, ἐπειδὴπερ ἐγχεχειρήκη, ἀλλ'
 ἴστέον ἤδη, τί ἐστι τὸ πρᾶγμα. προκαλοῦμαι δὴ αὐτὸν πρὸς
 τὸ συνδειπνεῖν, ἀτεχνῶς ὥσπερ ἐραστής παιδικοῖς ἐπιβουλεύων.
 καὶ μοι οὐδὲ τοῦτο ταχὺ ὑπήκουσεν, ὅμως δ' οὖν χρόνῳ ἐπέ-
 σθη. ἐπειδὴ δ' ἀφώκετο τὸ πρῶτον, δειπνήσας ἀπιέναι ἐβούλετο.

καὶ τότε μὲν αἰσχυρόμενος ἀφῆκα αὐτόν· αὐθις δ' ἐπιβουλεύ-
 σας, ἐπειδὴ ἐδεδειπνήκει, διελεγόμην πόρρω τῶν νυκτῶν, κά-
 πειδὴ ἐβούλετο ἀπιέναι, σκηπτόμενος, ὅτι ὀψέ εἴη, προσηνάγ-
 κασα αὐτὸν μένειν. ἀνεπαύετο οὖν ἐν τῇ ἐχομένῃ ἐμοῦ κλίνῃ,
 ἐν ἧπερ ἐδείπνει, καὶ οὐδεὶς ἐν τῷ οἰκήματι ἄλλος καθηῦθεν ἢ
 ἡμεῖς. μέχρι μὲν οὖν δὴ δεῦρο τοῦ λόγου καλῶς ἂν ἔχοι καὶ
 πρὸς ὄντιν οὖν λέγειν· τὸ δ' ἐντεῦθεν οὐκ ἂν μου ἠκούσατε λέ-
 γοντος, εἰ μὴ πρῶτον μὲν, τὸ λεγόμενον, οἶνος ἄνευ τε παιδῶν
 καὶ μετὰ παιδῶν ἦν ἀληθής, ἔπειτ' ἀφανίσαι Σωκράτους ἔρ-
 γον ὑπερήφανον εἰς ἔπαινον ἐλθόντα ἄδικόν μοι φαίνεται. ἔτι
 δὲ τὸ τοῦ δηχθέντος ὑπὸ τοῦ ἔχεως πάθος καμὲ ἔχει. φασὶ γὰρ
 πού τινα τοῦτο παθόντα οὐκ ἐθέλειν λέγειν οἶον ἦν πλὴν τοῖς
 218 δεδηγμένοις, ὡς μόνοις γνωσομένοις τε καὶ συγγνωσομένοις, εἰ
 πᾶν ἐτόλμα δρᾶν τε καὶ λέγειν ὑπὸ τῆς ἐδύνης. ἐγὼ οὖν δε-
 δηγμένος θ' ὑπ' ἀλγεινοτέρου καὶ τὸ ἀλγεινότατον ὧν ἂν τις
 δηχθεῖη — τὴν καρδίαν γὰρ ἢ ψυχὴν ἢ ὅ τι δεῖ αὐτὸ ὀνομάσαι
 πληγείς τε καὶ δηχθεῖς ὑπὸ τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ λόγων, οἳ ἔχονται
 ἐχιδνης ἀγριώτερον, νέου ψυχῆς μὴ ἀφυοῦς ὅταν λάβωνται, καὶ
 ποιούσι δρᾶν τε καὶ λέγειν ὅτιοῦν — καὶ ὁρῶν αὐ Φαίδρους, β
 Ἀγάθωνας, Ἐρυξιμάχους, Παισανίας, Ἀριστοδήμους τε καὶ
 Ἀριστοφάνους· Σωκράτη δ' αὐτὸν τί δεῖ καὶ λέγειν, καὶ ὅσοι
 ἄλλοι; πάντες γὰρ κεκοινωνήκατε τῆς φιλοσόφου μανίας τε καὶ
 βακχείας· διὸ πάντες ἀκούσαθε· συγγνώσαθε γὰρ τοῖς τε τότε
 πραχθεῖσι καὶ τοῖς νῦν λεγομένοις. οἳ δ' οἰκέται, καὶ εἴ τις
 ἄλλος ἐστὶ βέβηλός τε καὶ ἄγροικος, πυλας πάνυ μεγάλας τοῖς
 ὧσιν ἐπίθεσθε.

XXXIV. Ἐπειδὴ γὰρ οὖν, ὧ ἄνδρες, ὃ τε λύχνος ἀπεσ-
 βῆκει καὶ οἱ παῖδες ἔξω ἦσαν, ἔδοξέ μοι χρῆναι μηδὲν ποικιλ-
 λειν πρὸς αὐτόν, ἀλλ' ἐλευθέρως εἰπεῖν ἃ μοι ἐδόκει. καὶ εἶπον
 κινήσας αὐτόν, Σώκρατες, καθεύδεις; Οὐ δῆτα, ἦ δ' ὅς.
 Οἶσθ' οὖν ἃ μοι δεδοκται; Τί μάλιστα; ἔφη. Σὺ ἐμοὶ δοκεῖς,
 ἦν δ' ἐγὼ, ἐμοῦ ἔραστῆς ἄξιος γεγονέναι μόνος, καὶ μοι φαίνει

ὄκνεῖν μνησθῆναι πρός με. ἐγὼ δ' οὕτωςι ἔχω· πάνυ ἀνόητον ἡγοῦμαι εἶναι σοι μὴ οὐ καὶ τοῦτο χαρίζεσθαι καὶ εἴ τι ἄλλο ἢ τῆς οὐσίας τῆς ἐμῆς δέοιο ἢ τῶν φίλων τῶν ἐμῶν. ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐδὲν ἐστὶ πρεσβύτερον τοῦ ὡς ὅτι βέλτιστον ἐμέ γενέσθαι, τούτου δ' οἶμαι μοι συλλήπτορα οὐδένα κυριώτερον εἶναι σοῦ. ἐγὼ δὴ τοιούτῳ ἀνδρὶ πολὺ μᾶλλον ἂν μὴ χαριζόμενος αἰσχυνοίμην τοὺς φρονίμους, ἢ χαριζόμενος τοὺς τε πολλοὺς καὶ ἄφρονας. Καὶ οὗτος ἀκούσας μάλ' εἰρωνικῶς καὶ σφόδρ' ἑαυτῷ εἰωθότως ἔλεξεν, ὦ φίλε Ἀλκιβιάδη, κινδυνεύει τῷ ὄντι οὐ φαῦλ' εἶναι, εἴπερ ἀληθῆ τυγχάνει ὄντα ἃ λέγεις περὶ ἐμοῦ, καὶ τις ἔστ' ἐν ἐμοὶ δύναμις, δι' ἧς ἂν σὺ γένοιο ἀμείνων· ἀμήχανόν τι κάλλος ὀρώης ἂν ἐν ἐμοὶ καὶ τῆς παρὰ σοὶ εὐμορφίας πάμπολυ διαφέρων. εἰ δὴ καθορῶν αὐτὸ κοινώσασθαι τέ μοι ἐπιχειρεῖς καὶ ἀλλάξασθαι κάλλος ἀντὶ κάλλους, οὐκ ὀλίγω μου πλο-
219 νεκτεῖν διανοεῖ, ἀλλ' ἀντὶ δόξης ἀλήθειαν [καλῶν] κταῖσθαι ἐπι-
χειρεῖς, καὶ τῷ ὄντι χρύσεια χαλκεῖων διαμείβεσθαι νοεῖς. ἀλλ', ὦ μακάριε, ἄμεινον σκόπει, μὴ σε λανθάνω οὐδὲν ὦν. ἢ τοι τῆς διανοίας ὄψις ἄρχεται ὄξυ βλέπειν, ὅταν ἢ τῶν ὀμμάτων τῆς ἀκμῆς λήγειν ἐπιχειρῇ· σὺ δὲ τούτων ἔτι πόρρω. Καὶ γὰρ ἀκούσας, Ἰὰ μὲν παρ' ἐμοῦ, ἔφην, ταῦτ' ἐστίν, ὧν οὐδὲν ἄλλως εἴρηται ἢ ὡς διανοοῦμαι· σὺ δ' αὐτὸς οὕτω βουλευσὺς ὅτι σοὶ τ' ἄριστον κάμοι ἡγεῖ. Ἄλλ', ἔφη, τοῦτο γ' εὖ λέγεις· ἐν γὰρ τῷ ἐπιόντι χρόνῳ βουλευόμενοι πράξομεν ὃ ἂν φαίνεται βῶν περιὲς τε τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἄριστον. Ἐγὼ μὲν δὴ ταῦτ' ἀκούσας τε καὶ εἰπὼν καὶ ἀφείξω ὥσπερ βέλη τετρωσθαι αὐτὸν ὥμην. καὶ ἀναστάς γε, οὐδ' ἐπιτρέψας τούτῳ εἰπεῖν οὐδὲν ἔτι, ἀμφιέσας τὸ ἱμάτιον τὸ ἑμαυτοῦ τοῦτον, καὶ γὰρ ἦν χειμῶν, ὑπὸ τὸν τρίβωνα κατακλινεῖς τὸν τούτου, περιβαλὼν τῷ χεῖρε τούτῳ τῷ δαιμονίῳ ὡς ἀληθῶς καὶ θαυμασταῷ κατεκέιμην τὴν νύκτα ὅλην. καὶ οὐδὲ ταῦτ' αὖ, ὦ Σώκρατες, ἐρεῖς ὅτι ψεύδομαι. ποιήσαντος δὲ δὴ ταῦτ' ἐμοῦ, οὗτος τοσοῦτον περιεγένετό τε καὶ κατεφρόνησε καὶ κατεγέλασε τῆς ἐμῆς

ώρας και ὕβρισε· καίπερ ἐκεῖνό γ' ὦμην τι εἶναι, ὧ ἄνδρες δικασταί· δικασταί γάρ ἐστε τῆς Σωκράτους ὑπερηφανίας. εὐδ' γάρ ἴστε, μὰ θεούς, μὰ θεάς οὐδέν περιττότερον καταδεδαρθικῶς ἀνέστην μετὰ Σωκράτους ἢ εἰ μετὰ πατρός καθηῦδον ἢ ἀδελφοῦ πρεσβυτέρου.

XXXV. Τὸ δὴ μετὰ τοῦτο τίν' οἴεσθέ με διάνοιαν ἔχειν, ἡγούμενον μὲν ἡτιμάσθαι, ἀγάμενον δὲ τὴν τούτου φύσιν τε και σωφροσύνην και ἀνδρείαν, ἐντετυχηκότα ἀνθρώπῳ τοιούτῳ, οἶα ἐγὼ οὐκ ἂν ὦμην ποτ' ἐντυχεῖν εἰς φρόνησιν και εἰς καρτερίαν; ὥστ' οὐθ' ὅπως οὖν ὀργιζομένην εἶχον και ἀποστερηθεῖν τῆς τούτου συνουσίας, οὐθ' ὅπη προσαγαγείμην αὐτὸν εἰπόμενον. εὐ γάρ ἤδη, ὅτι χρήμασι τε πολὺ μᾶλλον ἀπρωτόσ ἢ πανταχῆ ἢ σπυρίφ ὁ Αἴας, ὃ τ' ὦμην αὐτὸν μόνῳ ἀλώσεσθαι, διαπεφεύγει με. ἡπόρουν δὴ, καταδεδουλωμένος θ' ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ὡς οὐδεὶς ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου περιῆα. Ταῦτά τ' ἄρα μοι ἅπαντα προὔγεγόνη, και μετὰ ταῦτα στρατεία ἡμῖν εἰς Ποτιδαίαν ἐγένετο κοινῆ και συνεσθῆναι ἐκεῖ. πρῶτον μὲν οὖν τοῖς πόνοις οὐ μόνον ἐμοῦ περιῆν, ἀλλὰ και τῶν ἄλλων ἀπάντων. ὁπότε γοῦν ἀναγκασθεῖμεν ἀπολήφθεντες που, οἶα 220 δὴ ἐπὶ στρατείας, ἀσιτεῖν, οὐδέν ἦσαν οἱ ἄλλοι πρὸς τὸ καρτερεῖν. ἐν τ' αὐ ταῖς εὐδαιμονίαις μόνος ἀπόλαυεῖν [οἶός τ' ἦν] τὰ τ' ἄλλα και πίνειν οὐκ ἐθέλων, ὁπότε ἀναγκασθεῖν, πάντων ἐκράτει, και ὁ πάντων θαυμαστότατον, Σωκράτη μεθυόντ' οὐδεὶς πάποθ' ἐόρακεν ἀνθρώπων. τούτου μὲν οὖν μοι δοκεῖ και αὐτίχ' ὁ ἐλεγχος ἔσεσθαι. πρὸς δ' αὐ τὰς τοῦ χειμῶνος καρτερήσεις — δεινοὶ γάρ αὐτόθι χειμῶνες — θαυμάσια εἰργάζετο τὰ τ' ἄλλα και ποτ' ὄντος πύργου οἴου δεινοτάτου, και πάντων ἢ οὐκ ἐξιόντων ἐνδοθεν, ἢ, εἴ τις ἐξίαι, ἡμφιεσμένων τε θαυμαστά δὴ ὅσα και ὑποδεδεμένων και ἐνεκλιγμένων τοὺς πόδας εἰς πύλους και ἀρνηκίδας, οὗτος δ' ἐν τούτοις ἐξῆει ἔχων ἱμάτιον μὲν τοιοῦτον, οἶόνπερ και πρότερον εἰώθει φορεῖν, ἀνυπόδητος δὲ διὰ τοῦ κρυστάλλου ῥᾶον ἐπορεύετο ἢ οἱ ἄλλοι

ὑποδεδεμένοι. οἱ δὲ στρατιῶται ὑπέβλεπον αὐτὸν ὡς καταφρονούντα σφῶν.

XXXVI. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα·

οἷον δ' αὐτὸς ἐρέεε καὶ ἔτιλη καρτέρως ἀντιτάσσιν

ἐκεῖ ποτ' ἐπὶ στρατειᾶς, ἄξιον ἀκούσαι. ζυνοήσας γὰρ αὐτόθι ἐωθέην τι εἰστήκει σκοπῶν, κάπειδὴ οὐ προύχωρει αὐτῷ, οὐκ ἀνίει, ἀλλ' εἰστήκει ζητῶν. καὶ ἤδη ἦν μεσημβρία, καὶ ἄνθρωποι ἠσθάνοντο, καὶ θαυμάζοντες ἄλλος ἄλλω ἔλεγεν, ὅτι Σωκράτης ἐξ ἐωθινοῦ φροντίζων τι ἔστηκε. τελευτῶντες δέ τινες τῶν νέων, ἐπειδὴ ἔσπερα ἦν, δειπνήσαντες, καὶ γὰρ θέρος αὐτὸς τότε γ' ἦν, χαμευνία ἐξενεγκάμενοι ἅμα μὲν ἐν τῷ ψυχεῖ καθηῦδον, ἅμα δ' ἐφύλαττον αὐτόν, εἰ καὶ τὴν νύκτα ἔστηξοι.

ὁ δ' εἰστήκει μέχρι ἕως ἐγένετο καὶ ἥλιος ἀνέσχεν· ἔπειτ' ὄχρετ' ἀπιὼν προσφευζάμενος τῷ ἡλίῳ. εἰ δὲ βούλεσθ' ἐν ταῖς μάχαις· τοῦτο γὰρ δὴ δίκαιόν γ' αὐτῷ ἀποδοῦναι. ὅτε γὰρ ἡ μάχη ἦν, ἐξ ἧς ἐμοὶ καὶ τάριστεῖα ἔδοσαν οἱ στρατηγοί, οὐδεὶς ἄλλος ἐμέ ἔσωσεν ἀνθρώπων ἢ οὗτος, τετρωμένον οὐκ ἐθέλων ἀπο-

λιπεῖν, ἀλλὰ συνδιέσωσε καὶ τὰ ὄπλα καὶ αὐτὸν ἐμέ. καὶ γὰρ μὲν, ὧ Σώκρατες, καὶ τότε ἐκέλευον σοὶ διδόναι τάριστεῖα τοὺς στρατηγούς· καὶ τοῦτό γέ μοι οὔτε μέμψει οὔτ' ἐρεῖς ὅτι ψευδομαί· ἀλλὰ γὰρ τῶν στρατηγῶν πρὸς τοῦμόν ἀξίωμα ἀποβλεπόντων καὶ βουλομένων ἐμοὶ διδόναι τάριστεῖα, αὐτὸς προθυμότερος ἐγένου τῶν στρατηγῶν ἐμέ λαβεῖν ἢ σαυτόν. Ἔτι τοίνυν,

221 ὧ ἄνδρες, ἄξιον ἦν θεάσασθαι Σωκράτη, ὅτ' ἀπὸ Δηλίου φυγῆ ἀνεχώρει τὸ στρατόπεδον· ἔτυχον γὰρ παραγενόμενος ἵππον ἔχων, οὗτος δ' ὄπλα. ἀνεχώρει οὖν ἐσκέδασμένων ἤδη τῶν ἀνθρώπων οὗτός θ' ἅμα καὶ Λάχης· καὶ γὰρ περιτυγχάνω, καὶ ἰδὼν εὐθὺς παρακελεύομαι τ' αὐτοῖν θαρρεῖν καὶ ἔλεγον, ὅτι οὐκ ἀπολείψω αὐτῷ. ἐνταῦθα δὴ καὶ κάλλιον ἐθεασάμην Σωκράτη ἢ ἐν Ποτιδαίᾳ· αὐτὸς γὰρ ἦττον, ἐν φόβῳ ἢ διὰ τὸ ἐφ' ἵππου εἶναι· πρῶτον μὲν ὅσον περιῆν Λάχης τῷ ἐμφερῶν εἶναι· ἔπειτ' ἐμοίγ' ἔδοκει, ὧ Ἀριστίφανες, τὸ σὸν δὴ τοῦτο, καὶ κείν

διαπορεύεσθαι ὡσπερ κἀνθάδε, βρενθυόμενος καὶ τῷ φθαλμῷ παραβάλλον, ἤρεμα περισκοπῶν καὶ τοὺς φίλους καὶ τοὺς πολέμους, δῆλος ὢν παντὶ καὶ πάνυ πόρρωθεν, ὅτι, εἴ τις ἀφεται τούτου ἀνδρός, μάλ' ἐρρωμένῳ ἀμύνεται. διὸ καὶ ἀσφαλῶς ἀπήει καὶ οὗτος καὶ ὁ ἕτερος· σχεδὸν γάρ τι τῶν οὕτω διαχειμένων ἐν τῷ πολέμῳ οὐδ' ἀπτόνται, ἀλλὰ τοὺς προτρόπαδην φεύγοντας διώκουσι. Πολλὰ μὲν οὖν ἂν τις καὶ ἄλλα ἔχοι Σωκράτη ἐπαινέσαι καὶ θαυμάσαι· ἀλλὰ τῶν μὲν ἄλλων ἐπιτηδεύματων τάχ' ἂν τις καὶ περὶ ἄλλου τοιαυτ' εἴποι, τὸ δὲ μηδενὶ ἀνθρώπων ὅμοιον εἶναι μήτε τῶν παλαιῶν μήτε τῶν νῦν ὄντων, τοῦτ' ἄξιον παντός θαύματος. οἷος γάρ' Ἀχιλλεὺς ἐγένετο, ἀπεικάσειεν ἂν τις καὶ Βρασίδαν καὶ ἄλλους, καὶ οἷος αὐτὸν Περικλῆς, καὶ Νέστορα καὶ Ἀντήνορα, οἷοι δὲ καὶ ἕτεροι, καὶ [τοὺς] ἄλλους κατὰ ταυτ' ἂν τις ἀπεικάζοι· οἷος δ' οὕτοις γέγονε τὴν ἀτοπίαν ἀνθρώπος, καὶ αὐτὸς καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ, οὐδ' ἐγγὺς ἂν εὔροι τις ζητῶν, οὔτε τῶν νῦν οὔτε τῶν παλαιῶν, εἰ μὴ ἄρ' εἰ οἷς ἐγὼ λέγω ἀπεικάζοι τις αὐτόν, ἀνθρώπων μὲν μηδενί, τοῖς δὲ Σειληνοῖς καὶ Σατύροις, αὐτόν τε καὶ τοὺς λόγους.

XXXVII. Καὶ γὰρ οὖν καὶ τοῦτ' ἐν τοῖς πρώτοις παρῆλιπον, ὅτι καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ ὁμοιότατοί εἰσι τοῖς Σειληνοῖς τοῖς διοιγομένοις. εἰ γὰρ ἐθέλει τις τῶν Σωκράτους ἀκούειν ὁ λόγων, φανεῖεν ἂν πάνυ γελοῖοι τὸ πρῶτον· τοιαῦτα καὶ ὀνόματα καὶ ῥήματα ἐξῶθεν περιάμπτονται, Σατύρου δὲ τινὸς ὑβριστοῦ δορᾶν· ὄνους γὰρ κἀνηλίους λέγει καὶ χαλκίνας τινὰς καὶ σκυτοτόμους καὶ βυρσοδέφας, καὶ αἰεὶ διὰ τῶν αὐτῶν ταυτὰ φαίνεται λέγειν, ὥστ' ἀπειρος καὶ ἀνόητος ἀνθρώπος 222 πᾶς ἂν τῶν λόγων καταγελάσειε. διοιγομένους δ' ἰδὼν αὐτὸς καὶ ἐντὸς αὐτῶν γιγνόμενος πρῶτον μὲν νοῦν ἔχοντας ἔνδον μόνοις εὐρήσει τῶν λόγων, ἔπειτα θειοτάτους καὶ πλείστ' ἀγάλματα ἀρετῆς ἐν αὐτοῖς ἔχοντας καὶ ἐπὶ πλείστον τείνοντας, μᾶλλον δ' ἐπὶ πᾶν, ὅσον προσήκει σκόπεῖν τῷ μέλλοντι καλῶ

κάγαθῷ ἔσσεσθαι. Ταῦτ' ἐστίν, ὦ ἄνδρες, ἃ ἐγὼ Σωκράτη ἐπαινῶ· καὶ αὖ ἃ μέφομαι συμμίζας ὑμῖν εἶπον ἃ με ὕβρισε. καὶ μέντοι οὐκ ἐμέ μόνον ταῦτα πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ Χαρμίδην τὸν Γλαύκωνος καὶ Εὐθύδημον τὸν Διοκλέους καὶ ἄλλους πάνυ πολλούς, οὓς οὗτος ἐξαπατῶν ὡς ἐραστής παιδικὰ μᾶλλον αὐτὸς καθίσταται ἀντ' ἐραστοῦ. ἃ δὴ καὶ σοὶ λέγω, ὦ Ἀγάθων, μὴ ἐξαπαταῖσθαι ὑπὸ τούτου, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἡμετέρων παθημάτων γίνετ' εὐλαβηθῆναι, καὶ μὴ κατὰ τὴν παρὰ μίαν, ὥσπερ ἦπιον, παθόντα γινῶναι.

XXXVIII. Εἰπόντος δὴ ταῦτα τοῦ Ἀλκιβιάδου, γέλωτα γενέσθαι ἐπὶ τῇ παρρησίᾳ αὐτοῦ, ὅτι ἐδόκει ἔτι ἐρωτικῶς ἔχειν τοῦ Σωκράτους. τὸν οὖν Σωκράτη, Νήφειν μοι δοκεῖς, φάναι, ὦ Ἀλκιβιάδη. οὐ γὰρ ἂν ποθ' οὕτω κομψῶς κύκλω περιβαλλόμενος ἀφανίσαι ἐνεχείρεις οὐ ἔνεκα ταῦτα πάνθ' εἰρηκας, καὶ ὡς ἐν παρέργῳ δὴ λέγων ἐπὶ τελευτῆς αὐτὸ εἶηκας, ὡς οὐ πάντα τούτου ἔνεκα εἰρηκῶς, τοῦ ἐμέ καὶ Ἀγάθωνα διαβάλλειν, οἴομενος δεῖν ἐμέ μὲν σοῦ ἐρᾶν καὶ μηδενὸς ἄλλου, Ἀγάθωνα δ' ὑπὸ σοῦ ἐρᾶσθαι καὶ μηδ' ὑφ' ἐνὸς ἄλλου. ἀλλ' οὐκ ἔλαθες, ἀλλὰ τὸ Σατυρικόν σου δρᾶμα τοῦτο καὶ Σειληνικὸν κατάδηλον ἐγένετο. ἀλλ', ὦ φίλε Ἀγάθων, μηδὲν πλέον αὐτῷ γένηται, ἀλλὰ παρασκευάζου, ὅπως ἐμέ καὶ σέ μηδεὶς διαβαλεῖ. Τὸν οὖν Ἀγάθωνα εἶπειν, Καὶ μήν, ὦ Σώκρατες, κινδυνεύεις ἀληθῆ λέγειν· τεκμαίρομαι δέ καὶ ὡς κατακλινῆ ἐν μέσῳ ἐμοῦ τε καὶ σοῦ, ἵνα χωρὶς ἡμᾶς διαλάβῃ. οὐδὲν οὖν πλέον αὐτῷ ἔσται, ἀλλ' ἐγὼ παρὰ σέ εἰθὼν κατακλινήσομαι. Πάνυ γε, φάναι τὸν Σωκράτη. δεῦρ' ὑποκάτω ἐμοῦ κατακλίνου. ὦ Ζεῦ, εἶπειν τὸν Ἀλκιβιάδην, οἶ' αὖ πάσχω ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου. οἶεταί μου δεῖν πανταχῇ περιεῖναι. ἀλλ' εἰ μή τι ἄλλο, ὦ θαυμάσιε, ἐν μέσῳ ἡμῶν ἔα Ἀγάθωνα κατακεῖσθαι. Ἀλλ' ἀδύνατον, φάναι τὸν Σωκράτη· σὺ μὲν γὰρ ἐμέ ἐπήνεσας, δεῖ δ' ἐμέ αὖ τὸν ἐπὶ δεξι' ἐπαινεῖν. εἴαν οὖν ὑπὸ σοὶ κατακλινῆ Ἀγάθων, οὐ δήπου ἐμέ πάλιν ἐπαινέσεται,

223 πρὶν ὑπ' ἐμοῦ μᾶλλον ἐπαινεθῆναι. ἀλλ' ἔασον, ὦ δαιμόνιε, καὶ ἄ μὴ φθονήσης τῷ μειρακίῳ ὑπ' ἐμοῦ ἐπαινεθῆναι· καὶ γὰρ πάνυ ἐπιθυμῶ αὐτὸν ἐγκωμιάσαι. Ἰού, ἰού, φάναι τὸν Ἀγάθωνα, Ἀλκιβιάδῃ, οὐκ ἔσθ' ὅπως ἂν ἐνθάδε μείναιμι, ἀλλὰ παντὸς μᾶλλον μεταναστήσομαι, ἐν' ὑπὸ Σωκράτους ἐπαινεθῶ. Ταῦτ' ἐκεῖνα, φάναι τὸν Ἀλκιβιάδην, τὰ εἰωθότα· Σωκράτους παρόντος τῶν καλῶν μεταλαβεῖν ἀδύνατον ἄλλῳ. καὶ νῦν ὡς εὐπόρως καὶ πιθανὸν λόγον ἠῦρεν, ὥστε παρ' ἑαυτῷ τουτονὶ κατακεῖσθαι.

XXXIX. Τὸν μὲν οὖν Ἀγάθωνα ὡς κατακεισόμενον παρὰ^b τῷ Σωκράτει ἀνίστασθαι· ἐξαίφνης δὲ κωμαστάς ἦκειν παμπόλλους ἐπὶ τὰς θύρας, καὶ ἐπιτυχόντας ἀνεωργμέναις ἐξιόντος τινὸς εἰς τὸ ἀντικρυς πορεύεσθαι παρὰ σφᾶς καὶ κατακλίνεσθαι, καὶ θορύβου μεστὰ πάντ' εἶναι, καὶ οὐκέτ' ἐν κόσμῳ οὐδενὶ ἀναγκάζεσθαι πίνειν πάμπολον οἶνον. τὸν μὲν οὖν Ἐρυξίμαχον καὶ τὸν Φαῖδρον καὶ ἄλλους τινὰς ἔφη ὁ Ἀριστόδημος οἶχεσθαι ἀπιόντας, ἔ δ' ὕπνον λαβεῖν καὶ καταδαρθεῖν πάνυ πολὺ, ἅτε μακρῶν τῶν νυκτῶν οὐσῶν, ἐξε-^cγρέσθαι δὲ πρὸς ἡμέραν ἤδη ἀλεκτρυόνων ἀδόντων, ἐξεγρόμενος δ' ἰδεῖν τοὺς μὲν ἄλλους καθεύδοντας καὶ οἰχομένους· (Ἀγάθωνα δὲ καὶ Ἀριστοφάνη καὶ Σωκράτη ἔτι μόνους ἐγρηγορέναι καὶ πίνειν ἐκ φιάλης μεγάλης ἐπὶ δεξιᾷ.} τὸν οὖν Σωκράτη αὐτοῖς διαλέγεσθαι.) καὶ τὰ μὲν ἄλλα ὁ Ἀριστόδημος οὐκ ἔφη μεμνήσθαι τῶν λόγων· οὔτε γὰρ ἐξ ἀρχῆς^a παραγενέσθαι ὑπνουστάζειν τε· τὸ μέντοι κεφάλαιον, ἔφη, προσαναγκάζειν τὸν Σωκράτη ἐμολογεῖν αὐτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς εἶναι κωμωδίαν καὶ τραγωδίαν ἐπίστασθαι ποιεῖν, καὶ τὸν τέχνη τραγωδοποιῶν ὄντα καὶ κωμωδοποιῶν εἶναι. ταῦτα δὲ ἀναγκαζομένους αὐτοὺς καὶ οὐ σφόδρ' ἐπομένους νυστάζειν καὶ πρῶτον μὲν καταδαρθεῖν τὸν Ἀριστοφάνη, ἤδη δ' ἡμέρας γενομένης τὸν Ἀγάθωνα. τὸν οὖν Σωκράτη, κατα-

κοιμήσαντ' ἐκείνους, ἀναστάντ' ἀπιέναι; καὶ ἔ ὥσπερ εἰώθει
ἔπεσθαι, καὶ ἐλθόντα εἰς Λύκειον, ἀπονιψάμενον, ὥσπερ ἄλ-
λοτε τὴν ἄλλην ἡμέραν διατρίβειν, καὶ οὕτω διατρίψαντ' εἰς
ἑσπέραν οἴκοι ἀναπαύεσθαι.

1000

1000

1000

This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.

A fine is incurred by retaining it
beyond the specified time.

Please return promptly.

CANCELLED
SEP 1974 H

OCT 28 1973

Gp 82.300
Platonis Convivium,
Widener Library

003501287

3 2044 085 148 732